

У НОМЕР

Напруженість у відносинах з Росією зашкалює

Російський президент Дмитро Медведєв обвинуватив керівництво України в антиросійському курсі. Про це йдеться в його посланні до Президента України Віктора Ющенка, текст якого оприлюднено на сайті президента РФ. А у своєму відеоблозі, розмірковуючи на ті самі теми, глава РФ повідомляє, що прийняв рішення не направляти в Київ свого посла. До кращих часів, які, на його думку, настануть після виборів. «Проблеми у двосторонньому співробітництві, звичайно, існували й раніше... Однак те, що ми спостерігаємо в роки Вашого президентства, не можна сприймати інакше, як відхід української сторони від принципів дружби й партнерства з Росією, закріплених у Договорі 1997 року. Я вже писав Вам про це в листопаді минулого року, але ситуація не тільки не виправляється, а, навпаки, деградує», — заявляє Медведєв Ющенку. Так, за словами президента РФ, «у результаті цілеспрямованих дій» адміністрації Ющенка відбулася низка «антиросійських» подій.

Водночас помічник Медведєва Сергій Приходько пояснив журналістам, що заяви президента РФ не означають розриву дипломатичних відносин. І прошив також не хвилюватися стосовно поставок газу. У МЗС РФ, у свою чергу, закликали не драматизувати ситуацію навколо відстрочки приїзду нового посла РФ в Україну. ➤ **СТОР. 5**

КОРОТКО

❑ Зіткнення автомобіля і потяга на Рівненщині призвело до загибелі двох людей.

❑ На складському майданчику в Києві під завалом будматеріалів загинув покупець.

❑ У КНР розпочинаються найбільші в історії країни військові навчання за участю 50 тис. осіб.

За повідомленнями Укрінформу.

ДО ДНЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ

У селі Петрівці (Київська область) архієпископ Львівський і Галицький Августин відслужив літургію та благословив на участь у військовому параді на честь Дня незалежності України військовослужбовців Внутрішніх військ МВС.

Фото агентства «Прес-КІТ».

Та купуйте ви цукор, коли подешевшає!

У столичних керівних кабінетах оприлюднили рецепт, як не йти на повідку в спекулянтів, котрі необгрунтовано роздули ціну на солодкий пісок

У столиці нарешті звернули увагу на істотне подорожчання цукру у відповідальний для багатьох наших громадян період консервації. Міністр економіки Богдан Данилишин під час пресконференції обурився, що в магазинах солодкий пісок коштує майже сім гривень, коли за всіма економічними розкладами красна ціна йому — трохи більше чотирьох. А Прем'єр-міністр

Юлія Тимошенко, перебуваючи в Полтавській області, проаналізувала спекулятивні тенденції на цукровому ринку. «Ціна, що сьогодні доходить до 7 гривень, ви знаєте, відійде одразу, тільки-но закінчиться консервація. Тобто, тільки закінчиться консервація, усе повертається на круги своя і буде 3,5 гривні», — заспокоїла глава уряду.

➤ **СТОР. 13**

ПОДІЇ

Зобов'язали страхувати ризик

Уряд зобов'язав фонди фінансування будівництва (ФФБ) з вересня страхувати ризики несвоєчасного введення в експлуатацію житла. Під страхування підпадають майнові інтереси покупців житла, які передали в управління фонду гроші на будівництво. Страхуватися будуть ризики несвоєчасного введення об'єкта в експлуатацію, його невідповідності держстандартам, невиконання чи неналежного виконання робіт, відсутності технічної документації на обладнання. Страховий платіж вноситься один раз і не може перевищувати 1% від страхової суми. На ухвалення рішення про виплату або відмову в страховика

є 15 днів. Потім протягом 10 днів він повинен виплатити кошти, отримані ФФБ на будівництво житла.

Жінку вкусила змія, а сироватки не було

До оперативно-рятувальної служби Великоберезнянського району надійшло повідомлення з місцевої лікарні, що до них з діагнозом «укус змії» доставлено 37-річну жінку. Оскільки потрібної сироватки у Великоберезнянській районній лікарні не було, потерпілу доставили до обласної клінічної лікарні, повідомляє наш власний кореспондент в Закарпатській області Іван ГУДЗОВАТИЙ.

ГРОШІ

Мораторій не поширюється на поточні операції

Кризові явища у фінансово-господарській діяльності, введення тимчасової адміністрації в комерційних банках спонукає багатьох вкладників шукати допомоги, щоб повернути грошові заощадження. Саме тому народний депутат України Олег Ляшко направив звернення міністру юстиції України Миколі Оніщуку з проханням дати правову оцінку фактам відмови видачі банківських вкладів та розтлумачити нинішню ситуацію. У відповіді міністр юстиції, зокрема, зазначив:

➤ **СТОР. 6**

Навіть на лікування онкохворої банк не повертає депозит

Дві складні хірургічні операції перенесла 45-річна вінничанка. Спершу їй діагностували рак молочної залози другої стадії, згодом — рак яєчників третьої стадії. Під час хірургічних втручань жінці видалили життєво важливі органи. Нині вона у вкрай тяжкому стані. Тільки лікування продовжує її життя. Але для цього потрібні кошти. До того ж не мали. Сім'я має вклад в Укрпробанку на суму 24,5 тисячі гривень. Термін дії депозиту закінчився ще 31 січня 2009 року. Відтоді чоловік хворої ходить у банк, як на роботу. ➤ **СТОР. 6**

ПРИВІТАННЯ

Голова Верховної Ради України Володимир Литвин привітав радника Президії НАН України, двічі лауреата Державних премій України в галузі науки і техніки, заслуженого діяча науки і техніки України, академіка НАН України, голову Національної комісії з радіаційного захисту населення України при Верховній Раді, завідувача відділу біофізики і радіобіології Інституту клітинної біології та генетичної інженерії НАН України **Дмитра ГРОДЗИНСЬКОГО** з 80-річчям.

«У Вашій особі вітчизняна і зарубіжна спільнота вшановує видатного вченого у галузі біофізики й радіобіології, талановитого організатора науки, невтомного громадського діяча. Ваш життєвий шлях подвижницького служіння людям — яскравий приклад наполегливої системної праці, творчого пошуку, прагнення пізнання й відкриття нових таємниць і законів природи. Значення Ваших фундаментальних досліджень переоцінити важко», — йдеться у привітанні.

В. Литвин зазначає, що під керівництвом Д. Гродзинського зросла авторитетна наукова школа, представники якої успішно поглиблюють започатковані академіком напрями досліджень як в Україні, так і за її межами.

«Упевнений, що Ваші багатий життєвий досвід, державницька мудрість і компетентність ще довго служитимуть справі українського народу», — сказано у привітанні. — У цей знаменний день зичу Вам, Дмитре Михайловичу, міцного здоров'я на довгі роки, наснаги і оптимізму».

Прес-служба
Верховної Ради України.

ДО ДНЯ
НЕЗАЛЕЖНОСТІ

Вареники довірять
найталановитішим

Сто тисяч вареників сорока видів зіплять добровільні команди кухарів, які формує кожна сільська рада Кам'янець-Подільського району задля гідного відзначення Дня врожаю. Свято відбудеться у старовинному Кам'янці-Подільському на площі Вірменський ринок 22 серпня і стане початком урочистостей, присвячених Дню незалежності України. До ювілею держави в районі відкриють дошку пошани та нагородять найкращих трудівників. Виставки і ярмарки місцевої продукції працюватимуть за принципом «ціна, не вища за собівартість».

Велика і цікава програма гулянь нікому не дозволить нудьгувати. А поїдати вареники кам'янчанам допоможуть фіналісти конкурсу «Україна має талант», які цього дня безкоштовно виступлять на Вірменському ринку на запрошення голови райдержадміністрації Ростислава Яреми. Район подарує цим гостям чудовий відпочинок та екскурсії в мальовничі куточки Кам'янеччини, щоб вони розповіли всій Україні про дива наддністрянського краю та захопили співвітчизників їх відвідати.

Віра ШПИЛЬОВА.

Хмельниччина.

Восени отримаємо
другу хвилю кризи?

Найімовірніше, ми отримаємо другу хвилю кризи. Про це заявив народний депутат від «НУ—НС», лідер «Фронту змін» Арсеній Яценюк на прес-конференції у Львові. Оскільки основні неплатежі, спрогнозував він, припадуть саме на вересень—жовтень. Неплатежі з повернення кредитів і у банківській системі, а також невиконання бюджету.

«Між Україною та африканською державою Гвінея багато спільного, оскільки їх уряди — єдині у світі застосовують практику попередньої оплати податків, — зазначив лідер «ФЗ». — Тому об'єктивно ми отримаємо другу хвилю кризи. Як правило, хвилю кризи накривається довіра до банківської системи і довіра до національної валюти».

Нині, підкреслив А. Яценюк, Україна з величезним відривом лідирує за темпами падіння промисловості в Європі та СНД. «Тому необхідно готуватися до серйозних випробувань», — підсумував він.

Крім того, як повідомляє прес-служба «ФЗ», Арсеній Яценюк заявив, що добиватиметься поновлення кримінальної справи стосовно нападу на Наталю Бутримко. (6 серпня міський голова Ужгорода Сергій Ратушняк напав на активістку «Фронту змін», внаслідок чого дівчина отримала струс мозку і опинилася в лікарні). В ужгородському інциденті, переконаний народний депутат, йдеться не тільки про напад і побиття людини, а й про перевищення повноважень посадової особи. «Міського голову вибрали люди не для того, щоб він кудакми махав і бив дітей, — підкреслив лідер «Фронту змін». Його вибрали для того, щоб наводити порядок в місті: каналізацією займатися, водопостачанням, сміттям — працювати на тих людей, які за нього проголосували».

На президентські вибори прогнозують судові «війни»

Агітаційні дії окремих політиків ще до старту передвиборчої президентської кампанії не є «прямим порушенням законодавства». На цьому наголосив під час учорашньої прес-конференції голова правління Комітету виборців України Олександр Черненко.

Голова правління Українського інституту соціальних досліджень ім. Олександра Яременка Ольга Балакірева, голова правління Комітету виборців України Олександр Черненко під час прес-конференції.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Автошляхам європейський сервіс

Пункти медичної та евакуаційної допомоги, кемпінги, «мийки», а головне — контейнери для сміття

ГОТУЄТЬСЯ ЗАКОНОПРОЕКТ

У Верховній Раді зареєстровано проект змін до закону про автомобільні дороги, який регулює визначення термінів. Ініціатор документа (Кабінет Міністрів) аргументує необхідність його ухвалення тим, що визначення багатьох об'єктів сервісу не підпадає під дію статті 37 закону, яка регулює провадження виробничої діяльності на автошляхах. Водночас, чимало суб'єктів господарської діяльності звертаються до Державної служби автомобільних доріг за отриманням дозволу на розміщення готелів, кемпінгів, торговельних пунктів (у тому числі з встановленням малих архітектурних форм), комплексів дорожнього сервісу автозаправних комплексів, складських комплексів, пунктів медичної та технічно-евакуаційної допомоги, пунктів миття транспортних засобів. А також інших об'єктів, які розміщуються на землях дорожнього господарства, або потребують їх використання для заїзду та виїзду на автомобільну дорогу.

Якщо всі перелічені об'єкти вклю-

Ефект від кредитів побачимо
через два-три роки

Україні необхідні зовнішні запозичення, і брати їх потрібно саме сьогодні, бо криза — це час здійснення структурних реформ. Про це заявив народний депутат, член фракції БЮТ Юрій ПОЛУНЕЄВ.

«Найдешевші ресурси приходять з міжнародних фінансових організацій. Кредити, які прийшли до нас — зокрема, кредити МВФ, ЄБРР, Світового банку, Європейського інвестиційного банку, — це найдешевші ресурси, які тільки можливі, та мають довгі строки повернення», — сказав Полунєєв.

Депутат наголосив, що такі кредити надаються, зазвичай, з умовами. «Це умови здійснення структурних реформ в інтересах країни», — зазначив він.

Юрій Полунєєв наголосив, що уряд Юлії Тимошенко свідомо пішов на те, щоб ці кредити взяти, бо під час кризи потрібно здійснювати важливі структурні реформи для того, щоб країна вийшла з кризи сильнішою.

«Теза наших опонентів про те, що

За його словами, сьогодні в країні фактично стартувала передвиборча президентська кампанія. Так, з'явилася зовнішня реклама, замовні матеріали у ЗМІ, почастішали тури потенційних претендентів на президентське крісло.

Олександр Черненко назвав «лукавством» ухвалені на позачерговій сесії парламенту зміни до деяких законодавчих актів стосовно виборів Президента, які скорочують термін виборчої кампанії зі 120 до 90 днів. За його словами, таким чином, на місяць збільшується термін, упродовж якого кандидати не мають жодних обмежень на агітацію, проведення заходів та використання службового становища.

Голова правління назвав цей період «часом політичного безправ'я». «Є замовні матеріали у ЗМІ, є немаркована політична реклама, але формально ми не можемо назвати це порушеннями законодавства, оскільки передвиборна кампанія ще не стартувала», — пояснив глава КВУ.

кредити взяті й сьогодні немає ніяких результатів цих кредитів, — вони просто не витримують критики, тому що це кредити, по яких тільки підписані зобов'язання. Гроші в багатьох випадках ще не надійшли, або тільки надходять. Ефект від цих кредитів буде видно через два-три роки, коли будуть здійснюватися інфраструктурні проекти, інвестиції в проєкти тощо», — наго-

лосив Полунєєв.

На думку депутата, «уряд робить сьогодні абсолютно логічний крок, збільшуючи запозичення, у тому числі й під надання державних гарантій для залучення коштів в інвестиційні проекти, тому що саме інвестиційні проекти мають закласти основу більш конкурентоспроможної країни».

Бютівець також зазначив, що добре знайомий з кредитами, які надають міжнародні фінансові інституції, зокрема ЄБРР, Світовий банк. «Вони супроводжуються надзвичайно потужним моніторингом надання цих коштів, їх цільовим використанням. Чим більше сьогодні буде в Україні ресурсів, у тому числі для фінансування програм розвитку, тим краще буде для нашої країни», — сказав він.

На січень 2010 року він прогнозує судові та «піарвійні» і політичне рейдерство.

У свою чергу голова правління Інституту соціальних досліджень ім. О. Яременка Ольга Балакірева заявила, що Віктор Янукович, Юлія Тимошенко й Арсеній Яценюк — головні претенденти на посаду Президента за версією провідних соціологічних компаній.

Загалом, на її думку, передвиборча кампанія в країні практично не припинялася, і останні п'ять років ми перебуваємо у стані перманентних виборів. І однією з ознак старту передвиборчої кампанії є поява псевдорейтингів на користь певного кандидата. Дані фахових соціологічних компаній і структур, за словами Ольги Балакіревої, практично не відрізняються одні від одних, тому виявити недобросовісних соціологів можна без особливих зусиль.

Сергій МЕЛЬНИК.

У будь-якому випадку, перед тим, як потрапити на розгляд парламентаріїв, законопроект мав би ще отримати оцінку Головного науково-експертного управління апарату Верховної Ради. Крім того, свою думку мають висловити ще й фахівці з Мінтрансу та Мінекономіки, Державного комітету з питань регуляторної політики та підприємництва. Немає чіткої позиції і Міністерства регіонального розвитку та будівництва.

Ініціатори законопроекту також передбачили громадське обговорення. Для цього документ оприлюднять на офіційному сайті Укравтодору.

Завдяки цим змінам, прогнозують ініціатори, розвиватиметься придорожна інфраструктура, а відтак:

— збільшиться кількість та якість послуг, що надаються учасникам дорожнього руху;

— підвищиться безпека дорожнього руху на автошляхах загального користування.

Надія СМІЯН.

За прохід досі вимагають гроші

Пляжі мають бути доступними! Програму під такою назвою для припинення тіньової приватизації на розгляд Верховної Ради автономії ініціював депутат Лев Миримський. Ідея проста: заробляти потрібно на додаткових якісних послугах, а не на торгівлі кримським повітрям. Адже обіцянки керівників півострова зробити вхід на бодай комунальні пляжі вільним для всіх відпочивальників залишаються деклараціями й цього року.

Рада міністрів автономії видала навіть постанову про створення спеціальної робочої групи з проблем вільного доступу до пляжів та відкрила «гарячу лінію». Однак пляжі доступними й дешевшими не стають. Підприємливі ділки по всьому узбережжю встановлюють нові паркани. За такої ситуації Крим неодмінно втрачатиме курортників, а кримчани — курортні прибутки, зазначив депутат. З його ініціативи та участі на пляжах Професорського куточку в Алушті проведено першу акцію «Ми не хочемо платити за повітря». Гурт молоді чемно намагався пройти на орендовані комунальні пляжі, а як доказ своєї правоти юнаки і дівчата надавали пляжним охоронцям тексти законів України та постанову кримського уряду про заборону брати плату за прохід до моря й відповідну постанову

Алуштинської міськради. Однак скрізь за вхід вимагали гроші, мовляв, ніякі закони тут не діють. Лев Миримський переконує: пляжний туризм — це основний вид відпочинку в Криму, а опоряджені й відкриті пляжі — це ключ до успіху кримських курортів. Місцева влада, отримавши в управління пляжі півострова, фактично відмовилася ними займатися, віддавши на відкуп ділкам. А масштаб цього, по суті, «тіньового» заробітку вже став загрожувати розвитку Криму як рекреаційної зони. Депутат пояснив мету «пляжної» акції, яка прокотиться всім кримським узбережжям: «Ми прагнемо прикувати увагу до проблеми доступності кримських пляжів, від цього залежить майбутнє Криму як курорту. Немає доступу на пляжі — немає Криму як

улюбленого мільйонами людей курорту. А один кримський пляж дає на рік в середньому близько тридцяти тисяч доларів прибутку». Учасник акції зі звільнення проходів на пляжі віце-прем'єр кримського уряду Едуард Гривковський також вважає, що всі пляжі півострова мають бути доступні: «Я доручив органам влади на місцях в тиждень термін підготувати інформацію про стан пляжів і зон відпочинку. На сьогодні відповідь отримано тільки з семи районів, та й то ці сім районів... не мають виходів до моря! Тут бачимо ознаки корупційних дій, і пляжними питаннями повинні зайнятися правоохоронні структури». Нині у складі створеної урядової комісії прискіпливіше перевірятимуть роботу пляжів й обгрунтованість договорів про їх оренду, укладених місцевою владою з підприємцями. Всі договори, які дозволяють ділкам робити гроші з повітря, будуть анульовані в судовому порядку, а пляжі передадуть у республіканське управління. «Сьогодні ми можемо назвати тільки чотири пляжі, які відгукнулися на наші пропозиції й зробили платні й безплатні сектори. Приміром, Золотий пляж в Євпаторії, в Миколаїв-

ці нам пішли назустріч і вже зробили із п'яти пляжів — два з безплатним входом, відзначили учасники акції. Для старту роз'яснювальних акцій Алушту обрали не випадково. Активісти переконані, що міський голова Володимир Щербина здатен навести порядок з набережною завдовжки у сім кілометрів. Та й сам керівник запевнив: «Депутати зацікавлені в тому, щоб пляжі були загальнодоступними для тих, хто відпочиває, хто поповнює наш бюджет. Перші кроки вже зроблено. Оскільки пляжна смуга у нас вузька, ми жорстко дотримуємося вимоги: алуштинці й ветерани війни і праці мають право безплатного доступу на пляж. Депутатський корпус вважає, що у жодному разі не потрібно закріплювати за конкретними оздоровницями вільні пляжі, які ще залишилися в Криму — під Феодосією, Євпаторією, вони повинні бути загальнодоступними». А до наступного курортного сезону, запевнив Лев Миримський, буде реалізовано програму з наведення порядку на всіх пляжах півострова «Доступні пляжі».

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

На вогнеборцях краще не економити

«Ще й пожежників повісять на шию сільського голови!» Таку сердиту фразу довелося чути в одному з районів Хмельниччини на нараді, на яку запросили очільників сільських громад. Звернення з трибуни до них про необхідність взяття на баланс сільрад протипожежної техніки, яку колись утримували сільгоспформування, якраз і викликало невдоволення декого в залі. Хто ж любить зайвий клопіт?

Але уявімо: підступний вогонь через дитячі пустощі охопив хату в селі, віддаленому від райцентру на 60 кілометрів... Поки сюди домчить червона машина з районної пожежної частини, вже не буде що рятувати. Три роки тому вздовж траси Житомир—Чернівці дві доби горіли пожнивні рештки на полях. Задимленість була така сильна, що на дорозі сталася ДТП, два зустрічні авто зіткнулися, не обійшлося без людських жертв. А якби

найближчі до займання сільради мали пожежні команди, біди не сталося б. Добре, що в селі Руда (воно якраз неподалік од цього відтинку траси) місцева влада проявила активність у протипожежних заходах і домоглася повернення на баланс сільради спецавтомобіля, що утримувався приватним підприємством, а згодом був розпайований і стояв на чимусь приватному дворішці та іржавів. Тепер у Руді є своя сільська оперативна пожежна допомога. Служби МНС ширі вдячні сільському голові з Крушанівки Івану Посітку та депутатам цієї ради. Хоч сільрада не з багатих, на утримання пожежної служби вже виділили 70 тисяч гривень. У цьому селі не питають: «Навіщо нам ще одне ярмо на шию?!», а серйозно думають, як убезпечити свою громаду, а то й сусідів від підступного вогню. Цьогоріч у районі вже сталося 26 пожеж проти 24 за відповідний період минулого року. Вогонь забрав життя двох громадян. Рятувальники ж наполягають на подальшому створенні пожежно-сторожових команд у всіх куточках району.

Колись у діючих господарствах було їх 19, нині господарники теж не дуже охоче утримують цю потрібну службу. В Ходорівцях створили команду, коли ж сільгосптовариство «Ходоровецьке» пішло під ліквідацію, то й потрібна служба припинила існування. На щастя, майно її не пропало, тепер воно стало власністю громади. Або ж господарники фінансують службу лише півдобі. Така ситуація склалася в великому селі Оринин, яке колись було райцентром. На денну платню працівнику сільгосппідприємство «Колос» ще знайшло кошти, а вночі ніхто не пильнує. А в селі Привороття одна з філій відомих компаній без жодних суперечок узляла під своє крило пожежників і створила для команди зразкові умови. Отже, сподіватися, крім сільських рад, нема на кого. «Ми задоволені, що співпраця з керівниками сільських громад стає дедалі тіснішою. Саме завдяки цьому в останні чотири роки не було жодної пожежі на жнивах», — поділився начальник наглядово-профілактичного відділу місцевого підрозділу МНС Віктор Чорний.

Віра ШПИЛЬОВА.

Хмельницька область.

Ради Тернопільщини об'єдналися від безвиході

Тернопільська обласна, дев'ять районних рад, одна селищна і одна міська об'єдналися в асоціацію «Ради Тернопільщини». Ініціював її створення голова обласної ради Олексій Кайда. На установчих зборах його обрали головою правління асоціації.

«Ради Тернопільщини» створилися у час, коли починає формуватися бюджет-2010, тому асоціація обов'язково виробить свої рекомендації і відстоюватиме інтереси області у столиці. «Саме органи місцевого самоврядування повинні визначати, як їм працювати, як раціонально розпорядитися коштами», — переконаний Олексій Кайда. А міський голова Залищиків Володимир Бенев'ят зазначив: «Ми вирішили об'єднатися не від добра, а від безвиході, в якій опинилися органи місцевого самоврядування. У другій половині року дисбаланс бюджетів на місцях відчувається особливо гостро».

У статуті, затвердженому установчими зборами, зазначається, що асоціація також надаватиме методичну та практичну допомогу органам місцевого самоврядування області, сприятиме обміну досвідом між місцевими радами щодо захисту прав та інтересів територіальних громад, налагоджуватиме співпрацю рад Тернопільщини з органами місцевого самоврядування країн зарубіжжя.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

Тернопільська область.

Відомості про доходи, цінні папери, нерухоме та цінне рухоме майно і вклади у банках за 2008 рік

Загальна сума мого сукупного доходу за 2008 рік становить 391 980,02 грн. Із суми нарахованого доходу утримано податок відповідного розміру. Сукупний дохід членів моєї сім'ї за 2008 рік становить 58333,70 грн. Члени сім'ї мають внески до статутних фондів підприємств у розмірі 3 058 000 грн. У приватній власності моєї сім'ї є садовий (дачний) будинок (житлова площа 41,8 кв. м, загальна площа 410,2 кв. м), збудований у 1989 р. на земельній ділянці розміром 0,53 га, та житловий будинок (житлова площа 194,0 кв. м, нежитлова — 369,1 кв. м), збудований у 2002 р. на земельній ділянці 0,15 га. У 2008 р. у приватній власності моєї сім'ї було два автомобілі: Audi 2007 р. випуску з об'ємом двигуна 4163 куб. см та Subaru Forester 2004 р. випуску з об'ємом двигуна 2000 куб. см. Зазначені відомості подаю на підставі декларації, заповненої та поданої в установленому порядку за місцем роботи. Голова Верховного Суду України В. ОНОПЕНКО.

Фото Вадима ЛІСНОГО (Укрінформ).

ФОТОФАКТ

Луганський скульптор Микола Шматько презентував у своїй галереї-майстерні скульптуру «Експрес світу»: велетенська розкрита долоня тримає земну кулю, а на вершині кожного з пальців — мармурові голови трьох президентів — Росії (Дмитра Медведєва), США (Барака Обами), Венесуели (Уго Чавеса), а також керівника Китайської Народної Республіки Ху Цзиньтао і прем'єра Італії Сільвіо Берлусконі.

Уперше продаж квитків через Інтернет на потяги Донецької залізниці зріс майже до 4 тисяч, а загальна сума з продажу становить понад 500 тисяч гривень (Укрінформ)

Кабінет Міністрів до 7 вересня має розробити та затвердити план заходів річної національної програми співпраці з НАТО — т. в. о. міністра закордонних справ України Володимир ХАНДОГІЙ (Укрінформ)

У НОМЕР

► МИКОЛАЇВ

Не стріляйте в білих лебедів

У переддень відкриття сезону полювання група екологів миколаївських обласних громадських організацій пікетувала обласне управління лісового і мисливського господарства. Під музику з балету «Лебедине озеро» символічний мисливець розстрілював «лебедів» з-поміж пікетників-дівчат. Учасники вимагали заборонити полювання на пернатих у Бієнкових розливах Кінбурнської коси до офіційного визначення її статусу. Як відомо, на території ландшафтного парку «Кінбурнська коса», гідрологічного заказника «Солоне озеро» і акваторії Дніпро-Бузького лиману створюється національний природний парк «Білобережжя Святослава». Утім, на момент акції в Очаківському лісомисливському господарстві й так заборонили полювання — через погіршення середовища проживання птахів.

Галина ПОРФИР'ЄВА.

► РІВНЕНЩИНА

Викрито аферу

Її розкрили працівники прокуратури Сарненського району. Маючи доступ до даних клієнтів, кредитний експерт банку оформила на ім'я одного із них кредитний договір і в такий спосіб отримала 2,8 тисячі доларів США, які витратила на власні потреби. Фальсифіковані документи виявили самі ж працівники банку, які розшукали клієнта, щоб нагадати про борг. Однак він заперечив факт відкриття рахунку. Проти кредитного експерта порушено кримінальну справу. Як повідомляє прес-служба прокуратури області, нині слідство завершено і справа скерована до суду.

Олександра ЮРКОВА.

► ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ

Створили команду

На сторожі безпеки мешканців трьох десятків сіл Славутського району стали дев'ятеро рятувальників місцевої новоствореної пожежної команди. Вона базуватиметься в селі Ганнопіль. До організації підрозділу долучились як самі рятувальники, так і представники місцевої влади. Сільська рада надала пожежний автомобіль та приміщення, котрі вже самі рятувальники відремонтували та привели у бойову готовність. Надалі пожежна команда фінансуватиметься з районного та сільського бюджетів.

Ірина КОЗАК.

► ДНІПРОПЕТРОВЩИНА

Пенсіонер загинув на пожежі

Сталося це в селі Ізлучисте Софіївського району на Дніпропетровщині. 72-літній пенсіонер заходився спалювати сухостій біля власного будинку. Вогонь, підхоплений вітром, запалив ділянку в півгектара, сам будинок, де старий, до того ж, зберігав близько тонни сіна. Не врятувався і сам господар, повідомили в Центрі пропаганди Головного управління МНС України в області.

Тетяна КОЛЯДИНСЬКА.

Шкільний базар: ми не настільки багаті, щоб купувати погані речі

Літні канікули тривають. Але думки про школу навідуються дедалі частіше. До батьків. Адже до нового навчального року треба готуватися заздалегідь: купити своєму чаду форму, взуття, портфель і зошити. Щоправда, раніше багато хто відкладав ці покупки на останній тиждень серпня. Цим літом деякі батьки почали збирати дітей у школу ще в червні, щоб до 1 вересня закупити все необхідне, виходячи зі своїх фінансових можливостей, які істотно скоротилися під час кризи.

От і ми з сином-шестикласником рушили по магазинах. Для шопінг-полювання вибрали великі столичні універмаги. В «Україні» серед безлічі бутиків відомих світових виробників шкільного базару не знайшли. Нам порадили пошукати костюм і сорочки в дитячому магазині на другому поверсі. У далекому закутку торговельного залу сиротіли на вішалках пара чорних штанів необхідного розміру і кілька білих сорочок. Схоже, просто так, для асортименту...

Ідемо на Хрещатик, у Центральний універмаг Києва. Чули, що 15 серпня тут офіційно відкриється шкільний базар. Але торгівля шкільним обмундируванням уже в розпалі. Вибір, на перший погляд, великий. Тільки однотипний. Не вдалося знайти вовняний костюм. Склад пропонованого одягу для дітей у кращому разі на п'ятдесят відсотків натуральний, друга половина — синтетика. Піджак і штани купили за 500 гривень. Одну сорочку «з поліестерною добавкою» — за 70 грн., зі стовідсоткової бавовни — за 109 грн.

У відділі сумок і портфелів, здається, є

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА

все, що учнівській душі миле. Рюкзаки різних розмірів і кольорів. І ціни прийнятні — від 60 грн. На такі ранці приємно глянути, але носити дитині у школу я не дозволю. По-перше, в цих буцімто шкільних рюкзаках м'яка спинка, вузькі лямки. Купуючи такий товар, сподіватися на профілактику сколіозу в школяра не варто. А по-друге, такий ранець довго не прослужить — з огляду на кількість і вагу підручників, що їх доводиться щодня носити дитині.

Тут же, в ЦУМі, намагаємося підібрати чорні зручні туфлі під шкільний костюм. Ходити в них доведеться до глибокої осені («змінку» син у школу вже не носить — її ніде залишати). У взуттєвому відділі та ж ситуація, що і з рюкзаками. Є туфлі за 250 грн., скроєні «під фір-

му». Здалеку товар цілком пристойний, але на нозі — цеглина цеглиною. Та ще, при детальному розгляді, шви нерівні, клей проступає... При активному способі життя мого шестикласника таке взуття протримається пару місяців. Вибору нема. Йдемо в магазин «Інтертоп», витрачаємо в два рази більше й одержуємо... якість.

Цього дня на канцелярію грошей уже не вистачило. Добре, що до Дня знань час ще є, і аванс попереду. Залишається сподіватися, що його вистачить на всі шкільні потреби і вересневий збір грошей у батьківський комітет. А от на нову якісну спортивну форму і кросівки навряд чи. Походить у старих... Ми не настільки багаті, щоб купувати погані речі.

Ольга ВІТЕР.

Запорізькі атомники склали іспит на відмінно

Десять днів на Запорізькій атомній електростанції працювала комісія МАГАТЕ, до складу якої входили експерти з Німеччини, США, Великобританії, Чехії, Словаччини та Угорщини, а також представ-

ники проектних інститутів. Вони перевіряли відповідність проектної документації і обладнання станції стандартам Агентства. Як повідомило управління роботи з громадськістю та ЗМІ ВП «Запорізь-

ка АЕС», іспит атомники склали на відмінно. За висновком поважної комісії, станція відповідає міжнародним стандартам безпеки. Особливо відзначено успішність програм управління ста-

рінням обладнання, кваліфікації обладнання, навчання персоналу, а також модернізації, що нині проводиться на ЗАЕС.

Микола МАНЬКО.

Запорізька область.

Без діла не можемо

Торгівля вздовж автомобільних трас — єдиний спосіб заробітку в сільських жителів. Пенсіонерка із села Гребінки Васильківського району на Київщині Клавдія Тонковіт (на знімку) щодня виходить до траси.

— Тридцять п'ять років пропрацювала на цукровому заводі, заробила 647 грн. пенсії. Добре, є 15 соток городу, помідори, картопля. Ме-ні вже 90 років. Виростила сина, двох онуків і трьох правнуків. Можна було б і відпочивати, а без діла не можемо.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА

В Одесі увічніли Кісу Вороб'янінова

У міському саду відкрито пам'ятник герою роману Євгенія Петрова та Іллі Ільфа «12 стільців» Іполиту Матвійовичу Вороб'янінову. Його встановили неподалік площі Остапа Бендера, в центрі якої — скульптура «13-й стілець».

Першими пам'ятник Кісі встановили харків'яни, за ними — мешканці П'ятигорська та Єкатеринбурга. Одесити відтворили Кісу в класичній позі — він тримає в руці капелюх, випрошуючи милостиню. Одесити та гості міста стали кидати в капелюх монети й купюри, сподіваючися знову суди повернутися.

До речі, це не єдиний пам'ятник літературному персонажеві, який приваблює екскурсантів. Раніше одесити увічніли Петю та Гаврика з роману Валентина Катаєва «Біліє паруси одинокий», барона Мюнхгаузена та кіногероя Давида Гоцмана з кінофільму «Ліквідація».

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

Одеса.

За прогнозами синоптиків, тайфун зачепить Далекий Схід

Китай заліковує рани, завдані тайфуном Моракота. За даними місцевих ЗМІ, станом на вечір понеділка понад 7,8 мільйона чоловік у чотирьох провінціях — Фуцзянь, Чжецзянь, Цзянсі та Аньхой — постраждали від стихії, три людини загинуло, одна пропала безвісти, більш як 1,4 мільйона жителів евакуйовано.

Міністерство цивільної адміністрації КНР разом з міністерством фінансів виділили з центрального бюджету 525 мільйонів юанів (77,2 млн. дол.) на надання допомоги потерпілим районам провінцій Аньхой, Цзянсі, Хубей, Хунань, Гуйчжоу, містові Чунцін і Гуансі-Чжуанському автономному району.

Але Китаю тайфунові виявилось замало. Рухаючись на північний схід, тайфун посприяв загостренню атмосферних фронтів та активізації циклонічної діяльності на півдні Далекосхідного федерального округу Росії.

На знімку: в окрузі Цаннань у східній китайській провінції Чжецзянь.

Фото Сінхуа/Укрінформ.

Напруженість у відносинах з Росією зашкалює

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Серед антиросійських подій Медведєв називає «антиросійську позицію України у зв'язку з варварським нападом режиму Саакашвілі на Південну Осетію». «Ті в Києві, хто постачав озброєння грузинській армії й, до речі, не має наміру припиняти робити це й зараз, цілком поділяють з Тбілісі відповідальність за вчинені злочини», — заявляє президент РФ.

Не подобається Кремлю й курс українського керівництва на вступ до НАТО. «До того ж як «аргумент» використовуються натіяки на «російську загрозу» безпеці України, якої, як Ви чудово знаєте, немає й бути не може», — стверджує президент Росії.

Ображається Медведєв і на нібито порушення з боку України основних угод про принципи базування ЧФ РФ у Севастополі. А ще у нього «складається враження, що в Києві послідовно домагаються розриву сформованих економічних зв'язків з Росією, насамперед у галузі енергетики...».

Президента РФ обурює й те, що «практично нічого не зроблено для того, щоб припинити порушення майнових прав російських інвесторів в Україні». Медведєв також дорікає Ющенку в «лінії на перегляд загальної історії, героїзацію нацистських пособників, звеличування ролі радикал-націоналістів, нав'язування міжнародному співтовариству націоналістично забарвлених трактувань масового голоду в СРСР 1932—1933 років

як «геноциду українського народу»; «витисненні російської мови», виселенні з України двох російських дипломатів, а також втручання влади в справи православної церкви — він вказує на «штучно створені» несприятливі умови візиту патріарха Кирила...

За нинішньої влади надій на нормалізацію й поліпшення відносин з Росією практично немає. Так лідер Партії регіонів Віктор Янукович прокоментував заяву президента Росії Дмитра Медведєва про антиросійський курс українського керівництва, повідомляє пресслужба цієї політичної сили.

У БЮТ російську оцінку Ющенка також визнали «адекватною».

Компартія України, у свою чергу, підтримала послання Мед-

ведєва до Ющенка. Народний депутат України, один з лідерів Комуністичної партії Олександр Голуб зазначив, що Ющенко зволікав з церемонією прийняття вірчих грамот від нового посла, і це, за словами комуніста, було сприйнято російським керівництвом як черговий недружній крок.

Українські політологи розглядають послання Медведєва як свого роду непрямий вплив на президентську кампанію в Україні. Окремі фахівці навіть вважають, що гострі слова Медведєва на адресу Ющенка піднімуть його рейтинг, однак інші гадають, що конфлікт із Росією зміцнить положення проросійських кандидатів на пост президента.

Яна СТАДІЛЬНА.

Канал «Дунай — Чорне море» б'є рекорди

За перші десять днів серпня через канал «Дунай—Чорне море» пройшло 51 судно.

Для порівняння: через румунський Сулинський канал, розташований на кордоні з Україною у нижній частині Дунаю, за аналогічний період пройшло 29 кораблів.

— За весь час експлуатації вітчизняного глибоководного суднового ходу через нього пройшло 2792 судна, — розповів «Голосові України» директор державного підприємства «Дельта-лоцман» Олександр Голодницький. — 3 початку 2009 року він стабільно перевершує Сулинський канал за кількістю проводок. Судновласники віддають перевагу українському шляхові через безпеку і зручність гідротехнічної споруди.

На відміну від Сулинського каналу по більшій частині ГСХ «Дунай—Чорне море» судна проходять в обох напрямках, а крім того, курсують і в темний час доби. Вартість проходу по гирлу Бистрому нижча, а умови оплати — вигідніші.

У жовтні 2008 року по українському гирлу дельти Дунаю — Бистрому пройшло 144 судна, у липні 2009 року їх було 138. У серпні рекорд трирічної давності з проводки суден буде побито.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

Одеська область.

Зі спиртним вхід заборонено!

Хмельницька міська влада підписала розпорядження про обмеження часу продажу спиртних напоїв у торговельній мережі міста та заборону вживати їх у певних місцях і закладах. Щоб перевірити, як виконуються нові правила, створили спеціальну робочу групу із майже двох десятків представників управління торгівлі, освіти, охорони здоров'я, правоохоронних та контролюючих органів, а також торговельних закладів, які реалізують міцні напої.

Під час чергування півтора десятка патрульних груп обстежили десятки продовольчих магазинів, кафе-барів, розташованих у різних мікрорайонах міста. Крім того, навідалися у місця, де молодь звикла вільно вживати слабоалкогольні напої. У результаті виявили понад три сотні випадків розпивання пива у заборонених місцях. Серед майже тисячі хмельничан провели роз'яснювальну роботу щодо нової антиалкогольної кампанії. А злісних порушників довелося притягнути до відповідальності.

Ірина КОЗАК.

Хмельницький.

Краще б то була картопля...

Поблизу села Козероги Чернігівського району пошукова група «Патріот» під час розшуку поховань загиблих у роки війни знайшла склад боєприпасів (на знімку). Як повідомив заступник начальника головного управління МНС у Чернігівській області Дмитро Іванов, відповідна служба ретельно обстежила місце розкопок і виявила два снаряди калібру 122 і 76 мм, вісім 45-міліметрових снарядів, 19 детонаторів до них та ручну гранату Ф-1. За кілька годин до цього в селі Сираї Козелецького району під час чищення ставка було знайдено фугасну авіаційну бомбу.

Знахідки знешкоджено.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігівська область.

Фото МНС.

***

На арсенал застарілих боєприпасів на власному подвір'ї натрапили господарі в селі Вербовець Косівського району. Під невеликим шаром ґрунту з часів Другої світової війни там лежали десять 50-міліметрових та сім 82-міліметрових мінометних мін.

Дарина НАЗАРЧУК.

Івано-Франківська область.

► ФРАНЦІЯ

Заворушення в передмісті

У паризькому передмісті Баньйоле в понеділок сталися заворушення, спровоковані смертю юнака, який намагався втекти від поліції.

Як свідчать місцеві жителі, 18-літній рознощик піци намагався втекти від поліції на мотоциклі, щоб уникнути перевірки документів. Поліцейська машина збила його, юнак помер. Поліція, однак, стверджує, що зіткнення не було, а хлопець загинув, упавши з мотоцикла.

У заворушеннях брало участь кілька десятків чоловік. Вони закидали поліцейських і пожежників пляшками із запалювальною сумішшю і спалили 29 автомобілів.

► ЯПОНІЯ

80 потерпілих

Унаслідок потужного землетрусу в Японії потерпіло майже 80 чоловік, закрито найжвавішу автомагістраль «Томей», яка з'єднує Токіо і велике місто Нагоя.

У середньому по ній за добу проходить майже 415 тисяч автомобілів. Крім того, з метою безпеки довелося зупинити два блоки на АЕС «Хамарока» за 160 кілометрів від Токіо, не працюють також деякі залізничні лінії.

Землетрус силою 6,6 бала за шкалою Ріхтера стався у вівторок уранці. Після нього по береговій лінії вдарило цунамі. До того ж у районі епіцентру в прибережній префектурі Сидзуока зараз ідуть сильні дощі, спричинені тайфуном Етау, який наближається з півдня.

► АРАБСЬКІ ЕМІРАТИ

Йтиме зоряний дощ

Сотні метеоритів засвітяться найближчої доби в небі над Абу-Дабі.

Традиційний для літа метеоритний дощ цього року почався 17 липня і триватиме до 24 серпня, але пік його припадає саме на ці дні. Спектакль у небі розгріється в сузір'ї Персея. Щорічний зоряний дощ з нетерпінням чекають як прості спостерігачі, так і астрономи з усього світу. Для своїх спостережень вони розбили наметове містечко далеко в пустелі, за 60 км від Дубаю.

Кажуть, частота падінь метеоритів становить до 10 на хвилину. Самі ж падаючі зірки — це лід і каміння, які є осколками комети Свіфта—Таттла. Її відкрили в 1862 році, комета подорожує у внутрігалактичному просторі поза Сонячною системою, але щороку в серпні пролітає всередині неї, утворюючи хвіст із пилу, криги та каміння. Потрапляючи в атмосферу Землі, частки комети згорають, перетворюючись на падаючі кулі та стрічки.

У Білорусі пам'ятник Ленінові
завалився і вбив 21-річного юнака
(Укрінформ)

Держава зобов'язана знайти кошти на випуск видань, які є
для десятків тисяч незрячих єдиним вікном у світ —
Уповноважений Верховної Ради з прав людини
Ніна КАРПАЧОВА (Укрінформ)

Мораторій не поширюється на поточні операції

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

«Відповідно до статті 75 Закону України «Про банки і банківську діяльність» (далі — Закон) Національний банк України у разі істотної загрози платоспроможності банку зобов'язаний призначити тимчасову адміністрацію...

З метою створення сприятливих умов для відновлення фінансового стану банку, який відповідав би встановленим цим Законом та нормативно-правовими актами Національного банку України вимогам, Національний банк України має право введення мораторію на задоволення вимог кредиторів під час здійснення тимчасової адміністрації, але на строк не більше шести місяців (частина перша статті 85 Закону).

Таким чином, введення режиму мораторію на задоволення вимог кредиторів є складовою призначення тимчасової адміністрації.

Водночас статтею 85 Закону встановлено, що мораторій на задоволення вимог кредиторів поширюється на зобов'язання, строки виконання яких настали до призначення тимчасової адміністрації

При цьому мораторій не поширюється на обслуговування поточних операцій, здійснюваних тимчасовим адміністратором, на вимоги щодо виплати заробітної плати, аліментів, відшкодування шкоди, заподіяної здоров'ю та життю громадян, авторської винагороди, а також на задоволення вимог кредиторів, що виникли у зв'язку із зобов'язаннями банку під час здійснення тимчасової адміністрації банку (частина четверта статті 85 Закону).

Тобто мораторій не поширюється на задоволення вимог кредиторів, строк виконання яких настав після призначення тимчасової адміністрації та в період її дії.

Цивільним кодексом України встановлено, що за договором банківського вкладу (депозиту) одна сторона (банк), що прийняла від другої сторони (вкладника) або для неї

грошову суму (вклад), що надійшла, зобов'язується виплачувати вкладникові таку суму та проценти на неї або дохід в іншій формі на умовах та в порядку, встановлених договором (частина перша статті 1058).

За частиною першою статті 1060 Цивільного кодексу України договір банківського вкладу укладається на умовах видачі вкладу на першу вимогу (вклад на вимогу), або на умовах повернення вкладу зі спливом встановленого договором строку (строковий вклад), або внесення грошової суми на інших умовах її повернення.

При комплексному аналізі норм Закону та Цивільного кодексу України можна дійти висновку, що якщо договір депозиту був укладений на умовах повернення вкладу зі спливом встановленого договором строку (строковий вклад), то мораторій поширюється лише на ті зобов'язання, строк виконання яких виник до призначення тимчасової адміністрації.

Щодо віднесення вкладників до кредиторів слід зазначити, що Закон і Цивільний кодекс України у розділах, що регулюють відносини щодо банківського вкладу, до особи, яка поклала гроші на депозит, використовує термін «вкладник». Водночас Закон (з точки зору термінології) містить конструкцію слів «вкладник і кредитор» (статті 10, 67) та «вкладники та інші кредитори» (статті 20, 27, 34, 36, 44, 73, 80), що дає підставу вважати вкладника кредитором. Такий висновок обумовлюється також і наступним.

У статті 85 Закону, яка визначає, що мораторій на задоволення вимог кредиторів поширюється на зобов'язання, строки виконання яких настали до призначення тимчасової адміністрації, йдеться про зобов'язання. У свою чергу, Цивільний кодекс України містить розділ I «Загальні положення про зобов'язання» книги п'ятої, який є загальним, оскільки він не прив'язується

до конкретного виду відносин, а глава 71 «Позика. Кредит. Банківський вклад» міститься у розділі III цієї ж книги Цивільного кодексу України «Окремі види зобов'язань».

Тобто Цивільний кодекс України відносить банківський вклад до зобов'язальних відносин.

Таким чином, вимога вкладника за договором банківського вкладу є вимогою кредитора та підпадає під дію статті 85 Закону.

Крім того, зазначаємо, що за результатами правового аналізу наданих листом Національного банку України від 23 червня 2009 року №18-310/2656-12008 витягів з постанов Правління Національного банку від 20 січня 2009 року №19/БТ «Про призначення тимчасової адміністрації у Товаристві з обмеженою відповідальністю «Український промисловий банк», від 10 лютого 2009 року №59 «Про призначення тимчасової адміністрації у Відкритому акціонерному товаристві комерційного банку «Надра», від 9 лютого 2009 року №53 «Про призначення тимчасової адміністрації в Акціонерному комерційному банку «Київ», від 13 березня 2009 року №138 «Про призначення тимчасової адміністрації у Відкритому акціонерному товаристві «Родовід Банк» встановлено, що зазначені постанови Правління «Національного банку породжують права і обов'язки виключно у того суб'єкта (чи визначеного ними певного кола суб'єктів), якому вони адресовані. Відповідно вони не можуть бути застосовані до інших суб'єктів. При цьому їх дія обмежується встановленим у них строком, і вони розраховані на разове застосування. Вони є актами ненормативного характеру (індивідуальні акти), які державній реєстрації у Міністерстві юстиції не підлягають (пункт 5 Положення про державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств та інших

органів виконавчої влади, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28 грудня 1992 року №731).

При цьому також встановлено, що зазначеними постановами не передбачено заборони видачі банківських вкладів за договорами депозиту, строк виконання яких сплинув після призначення тимчасової адміністрації та в період її дії.

Крім того, лист Національного банку України від 6 грудня 2008 року № 22-310/946-17250, яким керівникам комерційних банків фактично було заборонено робити дострокове повернення депозитів, так як вони вкладені у довгострокові кредити та інші активи, на сьогодні не створює правових наслідків, оскільки пункт 2 постанови Правління Національного банку України від 4 грудня 2008 року №413 «Про окремі питання діяльності банків» (на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України не надходила), втратив чинність згідно з постановою Правління Національного банку України від 12 травня 2009 року №282 «Про внесення змін до постанови Правління Національного банку України від 04.12.2008 №413 «Про окремі питання діяльності банків». Відтак він не потребує додаткового відкликання з місць застосування та скасування.

Стосовно відмов у видачі вкладникам довідок про невиконання (неналежне виконання) договору банківського вкладу повідомляємо, що згідно з пунктом 3.3 глави 3 Положення про порядок здійснення банками України вкладних (депозитних) операцій з юридичними і фізичними особами, затвердженого постановою Правління

Національного банку України від 3 грудня 2003 року № 516, зареєстрованого в Міністерстві юстиції 29 грудня 2003 року за №1256/8577 (із змінами), у разі невиконання (неналежного виконання) банком вимоги фізичної особи про повернення вкладу (депозиту) або його частини (документ на переказ/заява про повернення коштів тощо) /далі — вимога/ банк зобов'язаний:

прийняти вимогу шляхом проставлення на ній: дати отримання, підпису уповноваженої особи, відбитка штампа банку та видачі фізичній особі письмового повідомлення про невиконання (неналежне виконання) цієї вимоги із зазначенням причини, дати взяття вимоги на облік, дати видачі повідомлення, прізвища, ім'я та по батькові уповноважених осіб і відбитка печатки банку;

взяти вимогу на облік за відповідним позабалансовим рахунком.

Таким чином, у разі невиконання (неналежного виконання) банком вимоги фізичної особи про повернення вкладу (депозиту) або його частини банк зобов'язаний відповідно до пункту 3.3 глави 3 Положення про порядок здійснення банками України вкладних (депозитних) операцій з юридичними і фізичними особами, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 3 грудня 2003 року №516, зареєстрованого в Міністерстві юстиції 29 грудня 2003 року за №1256/8577 (із змінами), прийняти цю вимогу з одночасною видачею письмового повідомлення про невиконання (неналежне виконання) цієї вимоги.

Міністр юстиції
Микола ОНІЩУК.»

Редакція «Голосу України» щиро вдячна народному депутату Олегу Ляшку за наданий матеріал і сподівається, що документ за підписом міністра юстиції Миколи Оніщука стане в пригоді широкому колу вкладників банків.

Навіть на лікування онкохворої банк не повертає депозит

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

— «А хіба рак не лікується?» — питає мене співробітниця банку, — розповідає схвильованим голосом пан Микола, чоловік онкохворої. — Які ж це, мовляв, форс-мажорні обставини? Людська біда банкірам не болять. Бо що таке для банку моїх 24,5 тисячі гривень? Крапля в морі. Але не віддають.

Після цієї розмови він написав листа до керуючого Вінницькою філією ТОВ «Укрпромбанк» пана Вакули з проханням надати йому письмове роз'яснення з приводу того, що конкретно банк відносить до форс-мажорних обставин. «Поки що відповіді на своє звернення я не отримав, — уточнює співрозмовник. — Хоча попередня відповідь про відмову повернути заощадження надійшла буквально за декілька днів після мого звернення».

Співрозмовник каже, що їхня сім'я уже в боргах як у шовках. «Шість курсів хіміотерапії пройшла дружина, — каже пан Микола. — Кожен з них коштує 3,5 тисячі гривень. Є медичний препарат, за який треба заплатити півтори тисячі гривень. Купую! Кожних два місяці здаємо аналізи, проходимо обстеження у лікарів для завчасного виявлення метастазів. Вони теж обходяться в добру копіяку...»

На початку року Укрпромбанк в особі керуючого Вінницькою філією пана Вакули запевняв вкладника в тому, що після закінчення мораторію банк продовжить виконувати свої зобов'язання перед клієнтом. «Мораторій діяв шість місяців, — каже співрозмовник. — У мене є з цього приводу лист з Києва. Там чітко сказано: «Мораторій на задоволення вимог кредиторів введений строком на шість

місяців — з 21.01.09 по 21.07.09».

Дочекавшись названої дати, тобто останнього дня терміну дії мораторію, пан Микола знову прийшов до Вінницької філії Укрпромбанку. Співрозмовник каже, що йому вкотре повторили уже знайому фразу: «Депозити повертаємо тільки за умов форс-мажорних обставин». Того самого дня він написав і зареєстрував у банку ще одну заяву. Серце стискається від болю, коли читаєш про лихо, яке спіткало їхню сім'ю, про все це чоловік ще раз нагадав у заяві. Проте в банку поки що не відповіли на слізні прохання вкладника повернути кошти. 4 серпня ц. р. вкладник ще раз звернувся з письмовою заявою до керуючого філією банку. Нагадав про те, що гроші потрібні сьогодні, бо кожен день він купує ліки. Щоб це зробити,

ламає голову, в кого взяти чергову позичку. «Невже у вас, банкірів, такі черстві душі, і вам так байдуже життя і здоров'я чужої людини?» — з відчаєм написав в останньому листі вкладник.

— Я не вірю в те, що не можна вирішити моє питання, — каже пан Микола. — Варто тільки комусь цим зайнятися, вийти на Київ, пояснити ситуацію. Але ж, схоже,

не роблять, бо вже півроку повторюють одне й те саме. Ще трохи почекаю, а тоді сам поїду під Кабмін до Юлі з плакатом стояти...

Тетяна Масляєва, заступник керуючого Вінницької філії ТОВ «Укрпромбанк» з приводу цієї ситуації відповіла коротко й безапеляційно: «На цю тему я буду говорити тільки з дозволу Національного банку або із самим вкладником». Жодного слова не було сказано про те, чи зробили хоч щось у філії, аби допомогти вкладнику отримати свої кошти.

Віктор СКРИПНИК.

«Голос України» зв'язався з центральним відділенням Укрпромбанку в Києві. Начальник інфослужби Наталя Соловійова розповіла: «У таких випадках ми виплачуємо депозитні вклади частково або повністю, що залежить від ситуації. Необхідно лише подати заяву та підтверджувальні документи з лікарні. Розглядаються ці заяви впродовж тридцяти днів на рівні керівників місцевих філій».

Інший представник Укрпромбанку дії цієї установи пояснює так: клієнтові не повернули гроші через те, що він просив їх на оплату операції, яка була здійснена ще 2004 року. Проте, оскільки на лікування й надалі потрібні кошти, банк вирішує питання про їх виплату в тому обсязі, який буде вказано у довідках.

Віддайте наші гроші!

Трудящим доводиться вдаватися до насильницьких методів заради захисту тих прав, які вони мають за законом

А ЯК У НИХ?

Криза поглиблюється і потерпілих від неї дедалі більше. В російському місті Курган 22 колишніх працівники міського автотранспортного підприємства «Регіон-автотранс» оголосили голодування через не виплату боргів у зарплаті. У квітні на підприємстві почалися скорочення співробітників — близько тисячі людей опинилися на вулиці без грошей. Не менш яскравими прикметами економічної кризи стали мінування заводів у Франції, напади на роботодавців у Китаї, захоплення робітниками підприємств у США і Південній Кореї.

У вчорашньому номері «Голос України» писав про проблему боргів у зарплаті в різних регіонах нашої країни. Тим часом, схожа драматична ситуація спостерігається і в інших країнах, що видаються нам благополучними, де найчастіше трудящим доводиться вдаватися до насильницьких методів просто заради захисту тих прав, які вони мають за законом.

Після того як стало остаточно зрозуміло, що рецесія — це всерйоз і надовго, а повідомлення про чергові банкрутства і звільнення стали щоденною рутинною, звільнені робітники почали дедалі активніше «вбивати» з менеджменту компаній підвищені компенсації. Всім уже зрозуміло, що пошук нового місця роботи буде тривалим, а жити на щось потрібно.

Так, у Франції робітники збанкрутілого заводу автокомплектуювальних New Fabris, які загрожували підірвати підприємство, якщо уряд не виплатить кожному співробітнику компенсацію в 30 тисяч євро, припинили акцію протесту тільки після того, як Міністерство промисловості пообіцяло виплатити звільненим по 12 тисяч євро з урахуванням податків. Зброєю французів стали канистри з бензином і балони з газом. До того ж залежно від перебігу переговорів з урядом їх то забирали, то повертали назад.

Чоловіки і жінки грішать по-різному

Такого висновку дійшли аналітики Ватикану. Дослідження прелатів Римсько-католицької церкви показало, що найпоширеніший серед жінок гріх — гордіня, тоді як у чоловіків червоугодництво і хтивість набрали майже однакову кількість балів. Ці дані, отримані на основі вивчення сповідей, проведених отцем Роберто Буса, 95-річним ченцем-єзуїтом, наводить італійська преса.

Таємниця сповіді, звичайно, священна, але привід до міркувань одкровення віруючих дають чималі. Результати аналізу прокоментував на

Після того, як переговори між власниками автомобілебудівного заводу і представниками профспілок робітників провалилися, почалася поліцейська операція зі штурму території автозаводу Ssangyong Motor (Пйонгтек, Південна Корея).

Фото Йонхап/Укрінформ.

Широкого розголосу набула також погроза висадження в повітря французького заводу кандської телекомунікаційної компанії Nortel. Щоправда, в цьому випадку протестувальники швидко відіграли назад, заявивши що «газові балони — це було несерйозно, єдине, що нам потрібно — щоб були почуті наші вимоги».

На відчайдушний крок зважилися і зазвичай стримані британці. Наприкінці липня більше десятка співробітників, які виготовляли вітряні турбіни на заводі Vestas на острові Уайт (південний схід країни), забарикадувалися і тримали оборону протягом 18 днів, погрожуючи зіпсувати устаткування. Незважаючи на те що компанія недавно повідомила про зростання продаж на 59%, або на 836 млн. фунтів стерлінгів (1,4 млрд. доларів), а держава оголосила про виділення субсидій у розмірі 6 млн. фунтів (10 млн. доларів) на розвиток, керівництво сповістило про закриття заводу і звільнення 625 осіб. Поліція і менеджмент заводу всіляко намагалися перешкодити

ти наданню допомоги робітникам ззовні. Британські телеканали обійшов сюжет про те, як родичі страйкуючих кидають їм тенісні м'ячики з пакетиками швидкорозчинного супу. Щоправда, у результаті робітникам довелося здатися, а найактивніші з них потрапили в лікарні через фізичне виснаження.

Трагічно закінчився візит менеджера Чена з приватної китайської компанії Jianlong, що базується в Пекіні, на сталеливарне підприємство Tonghuap. Компанія Jianlong володіла з 2005 року 49% акцій заводу, і відтоді робітникам, за їхніми словами, зарплату не підвищували. У липні з'ясувалося, що Jianlong стала уже власником більш як 50%. Чен мав стати головним керуючим на спільному підприємстві. Але, коли він повідомив про скорочення штату з 13 до 5 тис. осіб, його доля була вирішена: робітники забили його до смерті.

За матеріалами закордонної преси підготувала Яна СТАДІЛЬНА.

Майкла Джексона нарешті поховали

У Лос-Анджелесі відбувся похорон поп-співака Майкла Джексона. Про це в понеділок повідомив журналістам адвокат родини виконавця Брайан Оксман.

За словами представника родичів Джексона, «короля поп-музики» поховано на цвинтарі Forest Lawn невдовзі після того, як його мозок, видалений для проведення медичних тестів, був повернутий родині артиста. Юрист повідомив, що на жалобному заході були присутні тільки близькі Джексона.

Звістка про те, що сім'я Джексона визначилася з місцем його поховання, з'явилася 7 серпня. Раніше родичі співака тривалий час сперечалися і не могли дійти згоди, де поховати Майкла, котрий помер... 25 червня.

Причину смерті поп-зірки досі не названо. Між тим, за однією з версій, виконавець, який за кілька днів до смерті старанно репетирував свою нову програму «This Is It!», міг померти після ін'єкції сильнодіючого препарату пропופолу. Проте, офіційного підтвердження ці дані поки що не одержали.

Після смерті Джексона було зроблено два розтини його тіла — на проведенні другого наполягли родичі. Кілька днів тому вони зажадали провести процедуру втретє, однак патологоанатом, який оглянув тіло, дійшов висновку, що це неможливо...

У Польщі з зоомагазину вкрали сотні павуків і вужів

Кілька сотень величезних павуків, десятки вужів, а також ящірки різних видів — вартість екзотичних тварин загалом становить декілька тисяч доларів — були вкрадені з зоологічного магазину в польському місті Ченстохова. Найбільше зломщиків «зацікавили» величезні павуки, для яких природним регіоном проживання є Центральна та Південна Америка.

Тим часом, ці види тварин охороняються Вашингтонською конвенцією, тому їх продаж або покупка без спеціального сертифіката із зазначенням країни, звідки були привезені тварини, загрожує п'ятьма роками в'язниці, повідомили журналістам у польській поліції.

У Москві 57 людей застрягли на «Колесі огляду»

Механічна поломка кріплення могла стати причиною аварії на «Колесі огляду» на ВВЦ у Москві, де в неділю увечері через раптову зупинку атракціону на висоті «застрягли» майже 60 осіб, повідомив журналістам заст. начальника столичного Спецдержтехнагляду Володимир Бачурін. Для евакуації людей були задіяні сили МНС. За допомогою колінчатих підйомників рятувальники зняли шістьох людей, потім після запуску колеса, проведеного техніками ВВЦ, з кабінок по черзі вивели всіх людей, включаючи десятих дітей. П'ятеро дорослих через невротичний розлад звернулися за медичною допомогою до чергових медиків із бригад швидкої допомоги.

Наразі роботу атракціону припинено до завершення розслідування.

Можна не задкувати, побачивши королеву

У Великій Британії частково скасували давню традицію — не повертатися до монаршої особи спиною по закінченні аудієнції, пише The Daily Telegraph.

Рішення про це було прийнято з міркувань безпеки: експерти дійшли висновку, що вихід з кімнати спиною вперед може стати причиною травми того чи іншого відвідувача королеви Єлизавети II. Однак традицію було вирішено частково зберегти. Старший королівський конюшенний і церемоніймейстер задкуватимуть, як і раніше, бо королева не бажає остаточно розпрощатися зі звичними правилами, що діяли вже сотні років.

Лікарі пересядуть на велосипеди

Талліннська служба швидкої медичної допомоги започатковує експеримент з патрулювання Старого міста парамедиками на велосипедах. Пробні виїзди будуть проводитися у визначені дні в серпні й вересні, повідомляє ERR Novosti.

Мета проекту — прискорити надання допомоги у важкодоступних для транспорту районах міста, передусім, у середньовічному центрі. Крім 46 тисяч талліннців, які мешкають у центрі міста, його відвідує на рік до мільйона туристів, тут проводяться різні заходи, екскурсії. Опорний пункт служби розташований далеко від центру, а дістатися до пацієнта вузькими вуличками автотранспортом нелегко.

ФОТОФАКТ

Зі святкової ходи й гри волинщиків у парку Холіруд у передмісті Единбурга розпочався сезон фестивалів, що триватиме цілий місяць.

Фото СІНЬХУА/Укрінформ.

Коли він повідомив про скорочення штату з 13 до 5 тис. осіб, робітники забили його до смерті

Національний банк України минулого тижня здійснив інтервенції на суму 34,1 млн. дол. США і близько 1 млн. швейцарських франків

Черговий, третій, раунд консультацій з підготовки нової міжнародної угоди із захисту глобального клімату розпочався напередодні в Бонні. У робочій конференції ООН беруть участь близько двох тисяч делегатів із 190 країн (Укрінформ)

КРИМІНАЛ

ВІННИЧЧИНА

Ані пір’ячко не пролетіло

Чотирьох контрабандистів затримали в Ямпільському районі на березі Дністра «зелені кашкети» Могилів-Подільського прикордонного загону. Щоб попередити втечу порушників, вартовим рубежів довелося зробити кілька пострілів у повітря (гумовими кулями).
За повідомленням прес-служби загону, серед затриманих четверо чоловіків віком від 20 до 39 років і двоє неповнолітніх восьми і дванадцяти років. Їх залучили для доставки контрабандного товару, переправленого з Молдови. У затриманих вилучили двісті кілограмів пір’я і коньяк. На молдовський берег вони планували доставити на човні пакунки з трико-тажними виробами. Контрабандний товар, а також човен і транспортний засіб передані у Могилів-Подільську митницю.

Віктор СКРИПНИК.

ЖИТОМИРЩИНА

Наварили на чаї вісім мільйонів

Кримінальну справу за відмивання грошей, отриманих злочинним шляхом, порушено стосовно службових осіб одного з житомирських товариств з обмеженою відповідальністю. За підробними документами вони ввозили в Україну елітні сорти чаю, занижуючи їх митну вартість у три-п’ять разів, тим самим зменшуючи розмір обов’язкових платежів. Потім шляхом використання ряду фіктивних підприємств, на які переносилися обов’язки зі сплати податку на додану вартість, ціну товару знову піднімали в кілька разів й реалізовували по всій Україні. Так на чаї зуміли наварити понад 8 мільйонів гривень, з них два мільйони уже документально доказано, по решті ще ведеться слідство.

Олексій КАВУН.

ОДЕЩИНА

Парфумерію знайшли за запахом

Згідно з оперативними даними, отриманими Управлінням СБУ в Одеській області, у трюмі теплохода, що прибув в Україну, у тюках із тканиною було заховано контрабандну парфумерію. Собаки, навчені на пошук наркотиків, не змогли розшукати елітні парфуми і помаду. Це зробили люди, котрі за запахом знайшли контрабанду на чотири мільйони гривень. Її вилучено, порушено кримінальну справу за фактом контрабанди.

В’ячеслав ВОРОНКОВ.

КРИМ

Незаконне ввезення

Співробітники митного посту «Євпаторія» спільно з прикордонною службою запобігли спробі незаконного ввозу на територію України хлібопекарського устаткування. Під час огляду виявлено, що громадянин Туреччини намагався приховати від митного контролю устаткування з виробництва хлібобулочних виробів на суму 383,5 тисячі гривень та автомобіль, в якому був товар на 600 тисяч гривень.

Віктор ХОМЕНКО.

СБУ відсікає щупальця корупції в Криму

Після ухвали Верховною Радою України більш жорсткого покарання за корупційні дії схеми зловживань стали вигадливішими й хитрішими

Останнім часом особливо тривожить ситуація у сфері земельних відносин півострова, яка вже давно залишається складною, заявляють правоохоронці. Дедалі більше турбує участь чиновників і депутатів різного рівня в корупційних схемах, пов’язаних із непорозорим розподілом землі, її незаконним відчуженням чи забудовою. Земля вже давно перетворилася на найбільш «ходовий» товар та одну з постійних статей неправедного «прибутку» для представників чиновницького апарату різного рангу.

Порушення земельного законодавства допускаються зумисно й, звісно, небезкорисно. Лише останнім часом на півострові зафіксовано 10 резонансних злочинів, пов’язаних саме з порушеннями земельного законодавства, наприклад, видачею дозволів на функціонування торгових об’єктів без оформлення документів на земельну ділянку. Саме за це судом Київського району Сімферополя до відповідальності притягнуто, зокрема, чотирьох голів райдержадміністрацій.

Піймати за руку чиновників, особливо місцевих депутатів, нелегко. Адже земельні рішення на чийсь користь зазвичай проводяться колегіально. І якщо особа, наділена владою, вимагає чи бере гроші за рішення, ухвалене колективом, їй складно інкримінувати посадовий злочин: адже вирішення питання — не в її особистій компетенції.

— Практика показує, що представника законодавчої влади можна затримати на гарячому під час отримання хабара, але довести діло до реального вироку й покарання досить проблематично, насамперед через юридичні нюанси, — каже заступник начальника Головного управління СБУ в Криму, полковник юстиції Володимир Коваль.

Тож у процесі масштабного розбазарювання земель Південнобережжя активно беруть участь наділені найбільш широкими повноваженнями у сфері розпорядження землею. Найчастіше підлягають процесам «корупціоналізації», як правило, голови, секретарі селищних чи сільських рад та голови депутатських земельних комісій.

Правоохоронна практика свідчить про постійну видозміну

Крим, Південнобережжя.

корупційних схем. Приміром, нині дедалі частіше виникає ланцюг посередників між зацікавленими особами та безпосередніми виконавцями. І якщо раніше це була одна людина, то тепер посередників, зазвичай, декілька. Хабарі виплачують як готівкою, так і «безналом». У багатьох сільрадах практикується така форма «облагородженої» корупції, як надання благодійної допомоги для благоустрою якихось об’єктів. А далі можливі варіанти. Наприклад, той самий благодійник бере на баланс об’єкти, які сільрада планувала оновити. В іншому випадку благодійник виступає в ролі підрядника на проведення робіт з благоустрою і значно завищує вартість своїх послуг та матеріалів. Отриманий у такий спосіб «надлишок» коштів розподіляється між підприємцями та чиновниками, які беруть

ФАКТ

Лише за останні місяці оперативники спеціального відділу боротьби з корупцією та організованою злочинністю кримської структури СБУ склали 63 протоколи про порушення антикорупційного законодавства. Зокрема, 7 — щодо держслужбовців першої—третьої категорій, 6 — стосовно керівників райдержадміністрацій, 5 — щодо військовослужбовців. 41 матеріал розглянуто судами, порушників притягнуто до адміністративної відповідальності. Порушено більш як 20 кримінальних справ за фактами скоєння злочинів у сфері службової діяльності, зокрема 8 — за отримання хабарів.

«послуг» варіювалася залежно від значимості об’єкта — від двох до десяти тисяч гривень. В останній раз піклувальник про пристойний вигляд рідного міста за узгодження паперів на розташування автомийки затребував 2,5 тисячі гривень. При цьому всі документи були оформлені законно. Чиновника затримали на гарячому просто на робочому місці, його чекає суд. Врешті, ці гроші порівняно з

сумами, що фігурують в зоні кримського узбережжя, просто копійчані. Зовсім недавно задокументовано факт вимагання хабара в розмірі двох мільйонів доларів за виділення зацікавленим особам одного гектара морського берега. Порушується кримінальна справа.

Подібні випадки вже стали типовими. Адже люди й після збільшення покарання за хабарництво згодні швидше заплатити, ніж звернутися по правову допомогу. Причин цьому багато, а наслідок один — хабарник, хоч би якого рангу він був, відчуває свою безкарність і всюдозволеність. Причому зауважуємо характерну тенденцію: апетити чиновників зростають, а «платоспроможність» потенціальних хабародавців різко падає. У зв’язку з цим питання про «низький поріг» хабара стає неактуальним. Чиновники торгуються неохоче, але йдуть на поступки. Створюється «пекельне коло», яке жодному правоохоронному органу, навіть наділеному найширшими повноваженнями, не вдається подолати без допомоги громадськості. Саме до неї регулярно звертаються керівники правоохоронних органів.

В одному зі своїх останніх інтерв’ю голова СБУ Валентин Наливайченко повідомив про додаткові заходи в напрямі боротьби з корупцією. Стосується це й аналізу звернень громадян. «Там, де є районні, міські відділи, здійснюється особистий прийом громадян офіцерами центру. Вони будуть працювати зі зверненнями людей стосовно корупції в сільрадах, адміністраціях — до обласної адміністрації включно, — наголосив Валентин Наливайченко. — Ми прохаємо громадян звертатися до нас, повірити нам... Ми проконтролюємо кожну заяву, що стосується корупції».

Кримська структура СБУ також звертається до всіх: якщо ви стали жертвою корупційної схеми, якщо у вас вимагають хабар, не варто про це мовчати й намагатися впоратися власними силами. Факти свідчать про те, що після антикорупційного документа Верховної Ради України за грати потрапляє дедалі більше чиновних хабарників.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

Керівництво «АрселорМіттал Кривий Ріг» просить захисту

Адміністрація ВАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» звернулася до МВС і СБУ, а також голови Дніпропетровської облдержадміністрації з проханням захистити життя й безпеку своїх працівників. Підставою для цього став другий тривожний інцидент, який стався протягом місяця: в ніч на перше серпня у дворі будинку, де мешкає глава адміністрації з виробництва ВАТ Володимир Шеремет прогрімилі вибухи. На щастя, ніхто не постраждав.

Перший випадок стався на початку липня: тоді троє в масках побили директора із загальних і соціальних питань Олександра Зозулю. Наразі, як поінформували у відділі зв’язків з громадськістю, головне управління МВС в області розслідує кримінальні справи, порушені за цими двома фактами. Керівництво ВАТ переконане, що дії

зловмисників спрямовані на те, аби чинити моральний і фізичний тиск на менеджмент підприємства. Коментуючи перший напад, генеральний директор ВАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» Жан Жує висловився однозначно: злочинне угруповання пішло ва-банк, — після того, як на підприємстві встановили більш жорсткий контроль за збереженням

майна, деяких керівників почали залякувати по телефону, а тепер взялися втілити обіцяне. Про те, що тут існують схеми крадіжок, до яких причетні керівники низової ланки, говорив у своїх коментарях і начальник міліції області Анатолій Науменко. Остання спроба крадіїв, яку вдалося зупинити і про що інформують на сайті підприємства, була скоєна 30 липня. Група із шести осіб за допомогою великовантажного крана в районі 9-ї доменної печі знімала бетонне дорожне покриття. На момент затримання зловмисники уже демонтували майже тридцять метрів дороги. За цим фактом також порушено кримінальну справу, ведеться розслідування.

Тетяна КОЛЯДИНСЬКА.

Дніпропетровська область.

Угору по ескалатору, що рухається вниз

ПОВЕРТАЮЧИСЬ ДО НАДРУКОВАНОГО

Публікацію в «Голосі України» ігнорують по-різному. Одні зроблять вигляд, що її не було, інші тихо прочитають і скромно промовчать. Дехто просто відпишеться для «галочки». До перших, других і третіх належать, зокрема, Мін'юст, МВС і Генпрокуратура. Не пам'ятаю достойної реакції на журналістські дослідження з правової тематики, за яку хотілося б подякувати. А якщо відповіді й друкувалися, то неодмінно з коментарями. Або без них, щоб «дурь кожного видна была». Цікава деталь: часом органи не помічають критичної статті на газетну сторінку, а буває, їх за живе чіпляє кілька фраз.

Скажімо, бурю в склянці води спричинив абзац у статті «За стіною беззаконня» («Голос України» за 15.07.09). Йшлося в ньому про те, що в Одеській області «менти» затримали невинного хлопця, вибили з нього «широсердне зізнання» в убивстві, а згодом вимушені були звільнити з-під арешту, бо «труп» з'явився вдома. Прокуратура після публікації з ніг валилася, шукаючи жертву міліцейського свавілля, просила автора навести на слід, бо подібного факту... не знала. Така обізнаність «насмішила» до сліз рідних хлопця, що став інвалідом за гратами.

Чи притягнуть до відповідальності звіроподібних в погонах, про яких у численних публікаціях і листах розповідали і розповідають мої колеги і правозахисники?

Про це, сподіваюсь, парламентське видання повідомить «око государеве». Воно ж поінформує про вжиті заходи щодо інших фігурантів статті «За стіною беззаконня», зокрема тих, хто влаштував «маски-шоу» у Вінницькій виправній колонії. За інформацією авторитетного джерела, бійці спецпідрозділу шукали мобільні телефони (і не тільки) у засуджених. Знайшли, вилучили (не розповідатиму, якою ціною).

Не мені оцінювати їхні дії, вони лише виконували наказ. Однак прикро за хлопців у шапочках із прорізами для очей. Їм би, сильним і натренованим, міць своїх біцепсів демонструвати у відкритому двобої з яструбами-бандитами, а не безпорадними птахами у клітці. Вони гріхами своїми скалічили своє життя, тому кийки і наручники навряд чи сприятимуть їхньому перевихованню.

А є серед них і хворі, за яких має піклуватися держава. Але вона нині теж немічна, її обов'язок значною мірою перекладено на батьків і рідних тих, хто завинив перед суспільством. Вони пере-

дають синам, можливо, останнє: на ремонт камер, кімнат побачень; передають харчі та ліки. Чи вчасно і в повному обсязі доходять вони до адресата? Про це теж, гадаю, поінформує Генпрокуратура на прикладі тієї ж Вінницької установи, що стала притчею во язицех і де, схоже, слабкий контроль за благодійними «внесками» спричинив заміну начальства після публікації в «Голосі України».

Шкутильгає той контроль, вважаю, і в

А є серед них і хворі, за яких має піклуватися держава. Але вона нині теж немічна, її обов'язок значною мірою перекладено на батьків і рідних тих, хто завинив перед суспільством. Вони передають синам, можливо, останнє: на ремонт камер, кімнат побачень; передають харчі та ліки. Чи вчасно і в повному обсязі доходять вони до адресата? Про це теж, гадаю, поінформує Генпрокуратура на прикладі тієї ж Вінницької установи, що стала притчею во язицех і де, схоже, слабкий контроль за благодійними «внесками» спричинив заміну начальства після публікації в «Голосі України».

Мін'юсті. Надто за роботою виконавчої служби. «Голос України» час від часу порушує болючу проблему виконавської дисципліни держслужбовцями. А отримуємо рідкі запізнілі відписки.

Зазвичай чиновник переповідає зміст опублікованого і жодним словом не згадує про відповідальність безвідповідальних.

Після чотирьох нагадувань ми так і не дізналися, чому одинока матір із Трускавця з 1990 року не отримувала аліменти на доньку. Утім, для міністерства, мабуть, це теж таємниця, бо підлеглі в Ужгороді, ігноруючи рішення двох судів, не бачать за лісом дерева — дитини. А саме для захисту її прав та інтересів, вибачте за нагадування, найняв платник податків мін'юстівських бюрократів.

Нам би частіше говорити їм, завдяки кому їдять хліб з маслом. Вимагати поваги до себе. Згоден, часто це схоже на людину, яка піднімається ескалатором, що рухається вниз. Але ж під лежачий камінь вода не тече.

На ту людину схожий Ярослав Ткачівський, журналіст, талановитий поет. Свого часу я писав про нелегку долю жертви чинівницького свавілля, про те, як його сім'ю виживали зі світу, ліквідувавши створену ним газету «Тижневик Галичини». До цього паскудства, як і до кримінального переслідування, доклали брудні руки і колеги із «Галичини». У них нічого не вийшло — Ярослав, поклавши на плаху здоров'я, відстояв своє добре ім'я, вигравши всі судові процеси.

Зокрема, він домігся постанови суду, який визнав неправомірним та відмінив розпорядження міського голови (2001 року) про скасування державної реєстрації редакції газети «Тижневик Галичини».

Вердикт прийнято у квітні 2004-го, залишено без змін апеляційним судом (за апеляцією негавомовних опонентів із «Галичини») у жовтні 2007-го. Але не виконано й досі. Ткачівський протягом першого кварталу 2009-го надіслав три заяви міському голові Івано-Франківська з про-

ханням... виконати постанову суду. Тобто відновити реєстрацію редакції газети «Тижневик Галичини». Відповідь від юридичної служби виконком надійшла лише після четвертого травневого запиту.

«Голос України» теж намілює потурбувати Віктора Анушкевича. І отримав аналогічне роз'яснення (друкуємо із скороченням).

«Ткачівський Ярослав Васильович звертався до виконавчого комітету Івано-Франківської міської ради двічі (чотири рази. — Ред.) з приводу відновлення державної реєстрації «Тижневіка Галичини».

За результатами розгляду порушених питань... в терміни, передбачені чинним законодавством України, були надані обґрунтовані та вмотивовані відповіді (одна, 17.06.09. — Ред.).

Виконавчому комітету відомо про рішення судів по справі за позовом Ткачівського до міського голови, третя особа без самостійних вимог — редакція газети «Галичина» про визнання неправомірними дій та розпорядження міського голови Івано-Франківська.

Між тим повідомляємо, що Івано-Франківським міським судом прийнято рішення по даній справі, згідно якого визнано неправомірними та скасовано розпорядження міського голови від 20. 12.2001 року за № 736-р «Про скасування державної реєстрації редакції газети «Тижневик Галичини», а відтак міський голова не вправі приймати будь-яких розпоряджень щодо скасування даного розпорядження, оскільки воно скасовано рішенням суду.

Відповідно до ч. 2 ст. 11 Закону України «Про судоустрій України» судові рішення, що набрали законної сили, є обов'язковими до виконання усіма органами державної влади, органами місцевого самоврядування, їх посадовими особами, об'єднаннями громадян та іншими організаціями, громадянами та юридичними особами на всій території України.

Щодо порушених Вами питань стосовно дій керівництва редакції газети «Галичина» відносно газети «Тижневик Галичини» та її головного редактора Ткачівського Я. В. та щодо питань, порушених у статтях Івана Ілляша, які стосуються ситуації в м. Івано-Франківську, вважаємо некоректним надавати оцінки та коментарі щодо вказаних осіб.

Андрій ЛИС,
керуючий справами
міськвиконкому».

Мал. Сергія ТЕРЕЩЕНКА.

Якщо ти, читачу, щось зрозумів — радий за тебе. Ткачівський нічого не уторопав з цієї відповіді і зараз не уявляє, хто і як має виконати рішення суду. До речі, виконавча служба теж, очевидно, не знає, як «зобов'язати» міського голову Івано-Франківська вчинити необхідні дії щодо відновлення реєстрації газети «Галичина» (так зазначено у повторному виконавчому листі, підписаному суддею Л. Островським 6.07.2009 р.).

Чи не свідомо зроблена помилка судом, небезпідставно запитує Ткачівський.

Отримали ми, між іншим, і відповідь із облдержадміністрації, підписану першим заступником голови Ю. Бодоряком.

«На ваші листи щодо матеріалів І. Ілляша «Кожний крок — це перемога» та «Кожна стіна — це двері», в яких йдеться про газету «Тижневик Галичини» та журналістську долю її головного редактора, повідомляємо наступне.

На жаль, редакція газети «Галичина», яка була співзасновником «Тижневіка Галичини», свого часу не дала принципової оцінки ситуації, що відбувалась в колективі газети «Тижневик Галичини» і не змогла зберегти це видання та його творчий колектив.

Причиною конфлікту було і поширення здебільшого безпідставних, ґрунтованих на недостовірних фактах оціночних суджень, які допускались з боку колишнього керівництва газети «Галичина», що завдало неправомірної шкоди репутації як самому виданню, так і його керівнику... Тому й довелось редактору тижневіка Я. Ткачівському відстоювати свою честь та гідність в судових інстанціях...

Принагідно повідомляємо, що трудовим колективом редакції газети «Тижневик Галичини», як суб'єктом діяльності друкованих ЗМІ, було подано документи на загальнодержавну реєстрацію. Однак після перереєстрації її випуск, на жаль, відновлено не було.

Облдержадміністрація всіляко сприяє роботі редакційних колективів та допомагає вирішувати їхні проблеми. Втім, вважаємо, що й журналісти зобов'язані дотримуватись редакційної політики своїх друкованих видань...».

Я можу лише подякувати за цю коротку, але змістовну і об'єктивну оцінку ситуації.

Працівникам міськвиконкому, погодьтеся, є в кого вчитися. Не тільки готувати змістовні і принципові відповіді, а й контролювати виконання обіцянок, даних нашому читачеві і редакції. Маю на увазі запевнення керівництва міста за законом розібратися із самостроєм, який не дає життя сусідам на вулиці Гуцульській. Порушник, м'яко кажучи, з висоти орла дивиться на попередження слуг народу знести незаконно побудований гараж.

Певне знає, що можновладці, як і правоохоронці, не завжди охороняють права та інтереси громадян. А безкарність породжує нові порушення...

Іван ІЛЛЯШ.

ЗАКОН УКРАЇНИ Про наукові парки

Цей Закон регулює правові, економічні, організаційні відносини, пов'язані із створенням та функціонуванням наукових парків, і спрямований на інтенсифікацію процесів розроблення, впровадження, виробництва інноваційних продуктів та інноваційної продукції на внутрішньому та зовнішньому ринках.

Розділ I ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення термінів

У цьому Законі нижченаведені терміни вживаються в такому значенні:

договір про партнерство з науковим парком — договір між науковим парком і суб'єктами господарювання щодо умов участі у процесі розроблення та виконання проектів наукового парку;

засновники наукового парку — вищий навчальний заклад IV рівня акредитації (далі — вищий навчальний заклад) та/або наукова установа та інші юридичні особи, що уклали засновницький договір про створення наукового парку;

науковий парк — юридична особа, що створюється з ініціативи вищого навчального закладу та/або наукової установи шляхом об'єднання внесків засновників для організації, координації, контролю процесу розроблення і виконання проектів наукового парку;

партнери наукового парку — суб'єкти господарювання, що уклали з науковим парком договір про партнерство;

пріоритетні напрями діяльності наукового парку — економічно і соціальне зумовлені наукові, науково-технічні та інноваційні напрями діяльності, що відповідають меті створення наукового парку, галузевому профілю та/або спеціалізації вищого навчального закладу та/або наукової установи (які є базовими елементами наукового парку), враховують потреби регіону (території), в якому створено науковий парк, та узгоджуються з напрямками діяльності, визначеними законами України «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки», «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні» та іншими законодавчими актами України в науковій, науково-технічній та інноваційній сферах;

проект наукового парку — пакет документів, що визначає процедуру і комплекс необхідних заходів щодо розроблення, створення та реалізації інноваційного продукту чи інноваційної продукції і містить дані про матеріально-технічні, фінансові, кадрові ресурси, необхідні для виконання проекту згідно з вимогами цього Закону.

Стаття 2. Законодавство про науковий парк

Науковий парк створюється та діє відповідно до Господарського та Цивільного кодексів України, законів України «Про вищу освіту», «Про інвестиційну діяльність», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про інноваційну діяльність», «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій», інших нормативно-правових актів, що регулюють відносини в науково-технічній та інноваційній сферах, з урахуванням особливостей, передбачених цим Законом.

Розділ II ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ СТВОРЕННЯ ТА ДІЯЛЬНОСТІ НАУКОВОГО ПАРКУ

Стаття 3. Мета створення наукового парку

Науковий парк створюється з метою розвитку науково-технічної та інноваційної діяльності у вищому навчальному закладі та/або науковій установі, ефективного та раціонального використання наявного наукового потенціалу, матеріально-технічної бази для комерціалізації результатів наукових досліджень і їх впровадження на вітчизняному та зкордонному ринках.

Стаття 4. Функції наукового парку

Основними функціями наукового парку є:

створення нових видів інноваційного продукту, здійснення заходів щодо їх комерціалізації, організації та забезпечення виробництва наукоємної, конкурентоспроможної на внутрішніх і зовнішніх ринках інноваційної продукції;

інформаційно-методичне, правове та консалтингове забезпечення засновників і партнерів наукового парку, надання патентно-ліцензійної допомоги;

залучення студентів, випускників, аспірантів, науковців та працівників вищого навчального закладу та/або наукової установи до розроблення і виконання проектів наукового парку;

сприяння розвитку та підтримка малого інноваційного підприємництва;

організація підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації спеціалістів, необхідних для розроблення і реалізації проектів наукового парку; залучення і використання у своїй діяльності ризикового (венчурного) капіталу, підтримка наукоємного виробництва;

захист та представництво інтересів засновників і партнерів наукового парку в органах державної влади та органах місцевого самоврядування, а також у відносинах з іншими суб'єктами господарювання під час організації та виконання проектів науково-

го парку в межах, визначених установчими документами наукового парку;

розвиток міжнародного і вітчизняного співробітництва у сфері науково-технічної та інноваційної діяльності, сприяння залученню іноземних інвестицій; виконання інших функцій, не заборонених законодавством України.

Стаття 5. Установчі документи наукового парку

1. Науковий парк створюється і діє на основі засновницького договору та статуту, вимоги до яких визначаються цим Законом.

2. У засновницькому договорі про створення наукового парку визначаються зобов'язання засновників створити науковий парк, порядок їх спільної діяльності щодо його створення, умов передання науковому парку майна та нематеріальних активів засновників з урахуванням особливостей, встановлених цим Законом.

3. У статуті наукового парку зазначаються найменування юридичної особи, мета, завдання та функції наукового парку згідно з вимогами цього Закону, відомості про склад засновників, розмір і порядок створення статутного та інших фондів, порядок розподілу прибутку і збитків, органи управління науковим парком, їх компетенція, порядок прийняття ними рішень, порядок вступу до наукового парку та виходу з нього, порядок ліквідації та інші відомості, що відповідають законодавству України та цьому Закону.

Стаття 6. Обмеження діяльності наукового парку

У рамках діяльності наукового парку не допускається здійснення таких видів діяльності як торговельно-посередницька діяльність, надання послуг побутового призначення, виробництво і переробка піддакцизних товарів та інших, що не відповідають меті наукового парку.

Стаття 7. Створення наукового парку

1. Рішення про створення наукового парку приймається його засновниками за погодженням із спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у сфері науково-технічної та інноваційної діяльності в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

2. У разі якщо засновниками наукового парку є суб'єкти господарювання державної або комунальної власності, що здійснюють свою діяльність на основі права господарського відання або права оперативного управління, рішення про участь таких засновників у заснуванні наукового парку приймається за погодженням з відповідними органами, в управлінні яких перебуває державна або комунальна власність, закріплена за такими суб'єктами господарювання.

3. Для погодження рішення про створення наукового парку подаються:

проекти установчих документів наукового парку; перелік пріоритетних напрямів діяльності наукового парку;

дані про наукові результати, реалізація яких забезпечить розвиток наукового парку;

відомості про засновників наукового парку, наявну та потенційну виробничу, інженерну, транспортну і соціальну інфраструктуру, що будуть використовуватися в діяльності наукового парку.

4. Науковий парк набуває статусу юридичної особи з дня його державної реєстрації у встановленому законом порядку.

5. У найменуваннях інших юридичних осіб забороняється використовувати слова «науковий парк».

Стаття 8. Пріоритетні напрями діяльності наукового парку

1. Перелік пріоритетних напрямів діяльності наукового парку формується згідно із законами України «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки» та «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні» відповідно до напрямів наукової діяльності вищого навчального закладу та/або наукової установи з урахуванням потреб регіону (території), де розташований науковий парк.

2. Перелік пріоритетних напрямів діяльності наукового парку затверджується спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у сфері науково-технічної та інноваційної діяльності при погодженні рішення про створення наукового парку.

Стаття 9. Статус засновників наукового парку

1. Засновники наукового парку зберігають статус юридичної особи і на них поширюється дія законів щодо регулювання їх діяльності.

2. Засновник наукового парку має право: добровільно вийти з наукового парку на умовах і в порядку, визначених статутом наукового парку, із збереженням взаємних зобов'язань та укладених договорів з іншими суб'єктами господарювання; одержувати від наукового парку в установленому порядку інформацію, пов'язану з його діяльністю; одержувати частину прибутку від діяльності наукового парку в порядку, встановленому статутом наукового парку.

Стаття 10. Органи управління наукового парку

Науковий парк має вищий орган управління наукового парку та виконавчий орган управління наукового парку. Функції органів управління наукового парку визначаються його статутом.

Стаття 11. Вищий орган управління наукового парку

1. Вищим органом управління наукового парку є загальні збори засновників наукового парку, функції яких визначаються статутом наукового парку.

2. Вищий орган управління наукового парку: затверджує статут наукового парку та вносить зміни до нього;

утворює виконавчий орган наукового парку; вирішує фінансові та інші питання відповідно до статуту наукового парку.

Стаття 12. Виконавчий орган управління наукового парку

1. Виконавчий орган управління наукового парку формується загальними зборами засновників у порядку, встановленому статутом наукового парку.

2. Виконавчий орган управління наукового парку вирішує питання поточної діяльності з метою координації діяльності його засновників і партнерів щодо виконання проектів наукового парку.

Стаття 13. Особливості статусу вищого навчального закладу або наукової установи — засновника наукового парку

1. Вищий навчальний заклад та/або наукова установа можуть бути засновниками юридичних осіб та/або їх об'єднань для організації та виконання проектів наукового парку.

2. Вищий навчальний заклад та/або наукова установа мають право бути орендодавцем приміщень та обладнання для партнерів наукового парку на строк реалізації проектів наукового парку згідно із статтею 20 цього Закону.

3. Вищий навчальний заклад та/або наукова установа беруть участь у формуванні статутного фонду наукового парку шляхом внесення до нього нематеріальних активів (майнових прав на об'єкти інтелектуальної власності) у порядку, встановленому законодавством України.

4. У разі ліквідації наукового парку за рішенням засновників або на підставі рішення суду, в тому числі про визнання наукового парку банкрутом, майнові права на об'єкти інтелектуальної власності, створені за рахунок бюджетних коштів, не включаються до складу ліквідаційної маси і повертаються вищому навчальному закладу та/або науковій установі, що вносили їх до статутного фонду наукового парку.

5. Певний вищий навчальний заклад та/або певна наукова установа можуть бути засновниками одного наукового парку.

6. Вищий навчальний заклад та/або наукова установа здійснюють контроль за діяльністю наукового парку, щорічно заслуховують звіти про його діяльність.

Розділ III ОСОБЛИВОСТІ РОЗРОБЛЕННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЕКТІВ НАУКОВОГО ПАРКУ

Стаття 14. Розроблення та прийняття проектів наукового парку

1. Проекти наукового парку розробляються на конкурсних засадах у рамках пріоритетних напрямів діяльності наукового парку з урахуванням вимог законів України «Про інноваційну діяльність», «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій», «Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків».

2. Проекти наукового парку подаються до виконавчого органу управління наукового парку юридичними та/або фізичними особами відповідно до умов конкурсу пропозицій щодо реалізації пріоритетних напрямів діяльності наукового парку (далі — конкурс).

3. Положення про проведення конкурсу розробляється та затверджується виконавчим органом управління наукового парку.

4. За результатами конкурсу виконавчий орган управління наукового парку приймає рішення про виконання проекту наукового парку та укладає договір про партнерство.

Стаття 15. Реєстрація проектів наукового парку

1. Виконавчим органом управління наукового парку здійснюється реєстрація всіх проектів наукового парку, на реалізацію яких укладено договір про партнерство.

2. Проекти наукового парку, реалізація яких потребує державної підтримки згідно із статтею 19 цього Закону, підлягають державній реєстрації Кабінетом Міністрів України.

3. До проектів наукового парку, що потребують ввезення наукового, лабораторного і дослідницького обладнання, а також комплектуючих та матеріалів, що не виробляються в Україні, додаються документи з номенклатурою та обсягами ввезення такого наукового, лабораторного і дослідницького обладнання, а також комплектуючих та матеріалів. Ці документи є невід'ємною частиною проекту наукового парку.

4. Строк реалізації проекту наукового парку не може перевищувати семи років з дня його державної реєстрації.

Стаття 16. Моніторинг реалізації проектів наукових парків

1. Виконавчий орган управління наукового парку здійснює моніторинг реалізації проектів наукового парку.

2. За результатами виконання проектів наукового парку партнери наукового парку подають звіти до виконавчого органу управління наукового парку відповідно до умов договору про партнерство.

3. Виконавчий орган управління наукового парку узагальнює інформацію щодо виконання проектів наукового парку та подає інформацію про результати роботи наукового парку до вищого навчального закладу або наукової установи на їх вимогу і до спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади у сфері науково-технічної та інноваційної діяльності у встановленому порядку.

4. У разі недотримання партнером наукового парку вимог проекту наукового парку, показників та строків його реалізації виконавчий орган управління наукового парку може прийняти рішення про припинення виконання проекту наукового парку в повному обсязі або частково внаслідок односторонньої відмови від виконання умов договору про партнерство, що вважатиметься відповідно розірванням або зміненням.

5. Виконавчий орган управління наукового парку за проектом наукового парку, якому відповідно до цього Закону надано державну підтримку, у триденний строк з дня прийняття рішення про припинення виконання проекту наукового парку в повному обсязі або частково подає до спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади у сфері науково-технічної та інноваційної діяльності обґрунтоване подання про скасування державної реєстрації проекту наукового парку або внесення змін до державного реєстру проектів наукового парку.

6. Спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади у сфері науково-технічної та інноваційної діяльності за обґрунтованим поданням виконавчого органу наукового парку у встановленому законодавством порядку скасовує державну реєстрацію проекту наукового парку або вносить відповідні зміни до державного реєстру проектів наукового парку.

7. У разі скасування державної реєстрації проекту наукового парку щодо нього припиняється дія статей 19, 20 цього Закону.

8. Майнові, фінансові та інші наслідки, що можуть виникнути між партнерами наукового парку в разі припинення виконання проекту наукового парку в повному обсязі або частково, визначаються у договорі про партнерство.

9. Результати виконання проекту наукового парку приймаються виконавчим органом управління наукового парку відповідно до умов договору про партнерство та технічних завдань проекту наукового парку.

Розділ IV ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА ДІЯЛЬНОСТІ НАУКОВИХ ПАРКІВ

Стаття 17. Майнові права на технології та об'єкти права інтелектуальної власності

1. Розроблення і реалізація проектів наукового парку здійснюються за рахунок коштів наукового парку і його партнерів та/або за рахунок коштів державного і місцевих бюджетів.

2. Проекти наукового парку, що виконуються за рахунок коштів наукового парку і його партнерів і не передбачають державної підтримки згідно з цим Законом, не потребують державної реєстрації.

3. Майнові права на технології та об'єкти права інтелектуальної власності, створені під час виконання проектів наукового парку, є власністю наукового парку та/або його партнерів, крім випадків, зазначених у частині четвертій цієї статті.

4. Центральний орган виконавчої влади, у сфері управління якого перебуває вищий навчальний заклад або наукова установа, може обмежити в порядку, встановленому законом, майнові права на використання і розпорядження технологій та об'єктів права інтелектуальної власності, створених із залученням державних коштів, у разі якщо технологію та/або об'єкт права інтелектуальної власності:

віднесено до сфери національної безпеки і оборони держави;

визнано такими, що мають використовуватися в публічних інтересах;

доведено до промислового використання та реалізації готової продукції виключно за рахунок державних коштів.

5. У випадках, зазначених у частині четвертій цієї статті, науковий парк та/або його партнери мають право використовувати технологію та/або об'єкт права інтелектуальної власності, створений із залученням державних коштів, для власних потреб, якщо інше не визначено центральним органом виконавчої влади, у сфері управління якого перебуває вищий навчальний заклад або наукова установа.

6. Науковий парк та/або його партнери протягом місяця з дня створення із залученням державних коштів технології та/або об'єкта права інтелектуальної власності зобов'язані повідомити центральному органу виконавчої влади, у сфері управління якого перебуває вищий навчальний заклад або наукова

установа, про створену технологію та/або об'єкт права інтелектуальної власності.

7. Центральний орган виконавчої влади, у сфері управління якого перебуває вищий навчальний заклад або наукова установа, протягом двох місяців з дня отримання повідомлення, передбаченого частиною шостою цієї статті, має повідомити науковому парку та /або його партнерам про своє рішення щодо обмеження майнових прав на технологію та/або об'єкт права інтелектуальної власності і підстави такого обмеження відповідно до частини четвертої цієї статті.

8. Якщо центральний орган виконавчої влади, у сфері управління якого перебуває вищий навчальний заклад або наукова установа, протягом строку, зазначеного в частині сьомій цієї статті, не повідомив про прийняте ним рішення науковому парку та/або його партнерам, виключні майнові права на технологію та /або об'єкт права інтелектуальної власності без обмежень належать науковому парку та /або його партнерам відповідно до законодавства України.

9. У разі порушення центральним органом виконавчої влади, у сфері управління якого перебуває вищий навчальний заклад або наукова установа, вимог частин третьої — восьмої цієї статті науковий парк та /або його партнери можуть звернутися до суду з позовом про захист своїх прав.

Стаття 18. Державне замовлення на поставку науковими парками продукції, виконання робіт і надання послуг

1. Звернення наукових парків щодо державного замовлення на поставку продукції, виконання робіт і надання послуг для забезпечення пріоритетних державних потреб розглядається у пріоритетному порядку.

2. Виконання науковим парком державного замовлення здійснюється на договірній (контрактній) основі у порядку, визначеному законом.

Стаття 19. Особливості обкладення ввізним митом наукового, лабораторного і дослідницького обладнання, комплектуючих та матеріалів для виконання проектів наукових парків

1. У разі реалізації проекту наукового парку, зареєстрованого згідно із частиною другою статті 15 цього Закону, звільняються від обкладення ввізним митом наукове, лабораторне і дослідницьке обладнання, а також комплектуючі та матеріали, що не виробляються в Україні, згідно з номенклатурою та обсягами, передбаченими проектом наукового парку.

2. Порядок митного оформлення, номенклатура та обсяги ввезення товарів, зазначених у частині першій цієї статті, визначаються Кабінетом Міністрів України.

3. Режим звільнення від сплати ввізного мита діє протягом строку реалізації проекту наукового парку, але не більше двох років з дня затвердження номенклатури та обсягів постачання відповідного обладнання, для комплектуючих і матеріалів — протягом одного року.

4. Контроль за цільовим використанням наукового, лабораторного і дослідницького обладнання, а також комплектуючих та матеріалів, що не виробляються в Україні, здійснюється відповідно до закону.

5. У разі нецільового використання ввезених на територію України наукового, лабораторного і дослідницького обладнання та комплектуючих і матеріалів не для потреб реалізації проектів наукових парків суми ввізного мита, що нараховуються згідно з митним законодавством України, підлягають стягненню до Державного бюджету України. При цьому платник податку, який здійснив нецільове використання, зобов'язаний збільшити свої податкові зобов'язання за наслідками податкового періоду, в якому відбулося таке порушення, на суму ввізного мита, що мала бути сплачена при ввезенні на територію України наукового, лабораторного і дослідницького обладнання та комплектуючих і матеріалів, а також сплатити пеню, нараховану на таку суму ввізного мита виходячи з 120 відсотків облікової ставки Національного банку України, що діяла на день збільшення податкового зобов'язання, за період їх нецільового використання.

Стаття 20. Оренда приміщень вищого навчального закладу та/або наукової установи — засновника наукового парку

1. За проектами наукового парку, зареєстрованими згідно із статтею 15 цього Закону, реалізація яких передбачає використання приміщень та обладнання вищого навчального закладу та /або наукової установи, за поданням виконавчого органу управління наукового парку між вищим навчальним закладом та/або науковою установою і партнером наукового парку укладається договір оренди на строк, передбачений умовами реалізації проекту наукового парку.

2. У договорах оренди, що укладаються відповідно до частини першої цієї статті, може визначатися особливий порядок сплати комунальних послуг та орендної плати. Розміри та умови їх оплати встановлюються вищим навчальним закладом та /або науковою установою за погодженням з центральним органом виконавчої влади, у сфері управління якого перебуває цей вищий навчальний заклад та/або наукова установа.

Розділ V ЕКОНОМІЧНІ ЗАСАДИ ДІЯЛЬНОСТІ НАУКОВОГО ПАРКУ

Стаття 21. Майнові відносини та фінансування наукового парку

1. Для виконання статутних завдань науковий парк може створювати статутний і резервний фонди, фонд підтримки інноваційної діяльності та інші фонди, не заборонені законодавством України.

2. Статутний фонд наукового парку поділений на частки між засновниками відповідно до розміру їх вкладу.

3. Вкладом до статутного фонду наукового парку можуть бути гроші, цінні папери та інші речі або майнові чи інші відчужувані права, що мають грошову оцінку.

4. Суб'єкт господарювання державної або комунальної власності, що здійснює свою діяльність на основі права господарського відання, може передавати належне йому майно до статутного фонду наукового парку лише за попередньою згодою центрального органу виконавчої влади, у сфері управління якого він перебуває.

5. Передача до статутного фонду наукового парку нерухомого майна, а також повітряних і морських суден, суден внутрішнього плавання та рухомого складу залізничного транспорту, що перебувають на балансі державних суб'єктів господарювання, здійснюється за умови додаткового погодження з Фондом державного майна України.

6. Не можуть бути об'єктами передавання до статутного фонду наукового парку об'єкти державної власності, що мають загальнодержавне значення і не підлягають приватизації відповідно до частини другої статті 5 Закону України «Про приватизацію державного майна», а також об'єкти, включені до переліку об'єктів права державної власності, що не підлягають приватизації, затвердженого Законом України «Про перелік об'єктів права державної власності, що не підлягають приватизації».

7. До джерел фінансування наукового парку належать:

кошти статутного та інших фондів наукового парку;

фінансові надходження від діяльності наукового парку;

інвестиції, надані науковому парку;

благодійні внески для розвитку наукового парку та забезпечення реалізації проектів наукового парку;

кошти державного та місцевих бюджетів;

кошти замовників;

інші надходження, не заборонені законодавством України.

Стаття 22. Розрахункове обслуговування діяльності наукового парку

Науковий парк має право відкривати рахунки в національній та іноземній валюті у банківських та інших фінансових установах.

Стаття 23. Припинення наукового парку

1. Припинення наукового парку здійснюється виключно шляхом його ліквідації за рішенням засновників або на підставі рішення суду.

2. Реорганізація наукового парку забороняється.

Розділ VI ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з 1 січня 2010 року.

2. Внести зміни до таких законів України:

1) частину другу статті 19 Закону України «Про Єдиний митний тариф» (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 19, ст. 259; 2006 р., № 22, ст. 182) викласти в такій редакції:

«Для проектів технологічних та наукових парків, зареєстрованих у встановленому Кабінетом Міністрів України порядку, справляння ввізного мита здійснюється з урахуванням положень, встановлених законами України «Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків» та «Про наукові парки»;

2) у Законі України «Про оренду державного та комунального майна» (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., № 15, ст. 99; 1998 р., № 18, ст. 88; 1999 р., № 29, ст. 239, № 48, ст. 411; 2002 р., № 2, ст. 5, № 30, ст. 205; 2004 р., № 50, ст. 539, № 51, ст. 547; 2009р., № 24, ст. 296):

статтю 1 після частини третьої доповнити новою частиною такого змісту:

«4. Відносини оренди рухомого та нерухомого майна, що належить вищим навчальним закладам та/або науковим установам, що є засновниками наукового парку, регулюються цим Законом з урахуванням особливостей, передбачених Законом України «Про наукові парки».

У зв'язку з цим частину четверту вважати частиною п'ятою;

абзац другий статті 5 доповнити словами «а також майна, що належить вищим навчальним закладам та/або науковим установам, що надається в оренду партнерам наукових парків».

3. Питання, не врегульовані цим Законом, вирішуються відповідно до законодавства України.

4. Кабінету Міністрів України у тримісячний строк з дня набрання чинності цим Законом:

встановити ставки плати за оренду для партнерів наукових парків, яким надається в оренду державне майно, що належить вищим навчальним закладам та/або науковим установам, що є засновниками наукового парку, з метою державної підтримки реалізації проектів наукового парку;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

підготувати пропозиції щодо внесення змін до законодавчих актів, що суперечать цьому Закону.

Президент України В. ЮЩЕНКО.

м. Київ,
25 червня 2009 року.
№ 1563-VI.

Вартість сільськогосподарської землі в США знизилася вперше за останні 20 років (*«АПК–Інформ»*)

У січні—червні імпорту до України тракторів порівняно з першим півріччям 2008–го скоротився удесятеро: з 7125 до 716 машин. Особливий попит мають білоруські трактори — їх завезено 597 (*«УкрАгроКонсалт»*)

Прийшли на ставок — опинилися у... «кутузці»

СИТУАЦІЯ

У міліцейській «кутузці» закінчився відпочинок для чотирьох мешканців села Журбинці Козятинського району на Вінниччині. Затримав, за їхніми словами, екіпірований загін з дев'яти міліціонерів. У той день чоловіки закінчили роботу на будівництві, отримали аванс і поїхали відпочити на ставок. Міліцію до них викликав орендар ставка. Босими, в одних трусах, їх так і «взяли». У такому само вигляді повезли в лікарню на обстеження на предмет сп'яніння. «Нас водили по лікарні, як клоунів, — каже один із затриманих, — це ж відверте знущання над гідністю людини. Могли ж дозволити одягнутися?..»

Частина одягу, за словами затриманих, невідомо де. В Олександра Романчука в залишених брюках були гроші. Чоловік каже: нема ні одягу, ні грошей. А в нього дома троє дітей. «Куртка, на якій ми сиділи, чомусь, опинилася в райвідділі міліції, — кажуть затримані. — Пізніше нам її віддали. А шортів, брюк так і нема».

Потерпілі впевнені, що виклик міліції — справа рук орендаря ставка. «Хтось йому сказав, ніби ми ловимо рибу сіткою, то він давно на нас тримає зуб, а це побачив на березі й давав міліцію викликати». Відпочивальників було п'ятеро. Однак одного з них міліціонери не забрали.

Доки потерпілі радяться з адвокатами, чи подавати їм до суду на міліціонерів за те, що лишилися без грошей і одягу, над ними самими суд уже відбувся.

У суд — на сьому ранку

— Про те, що хлопців привезуть у суд о сьомій ранку, ми дізналися випадково, — розповіла пані Оксана, сестра затриманого Сергія Ніколайчука. — Приїхали першим рейсом автобуса з села до Козятина. Знали, суд починає роботу о дев'ятій, аж бачимо — під'їжджає міліцейська машина, а з неї виводять хлопців. Була тільки сьома година ранку.

Однак судові засідання не розпочалося ні о сьомій, ні о дев'ятій годині. «У зал нас завели десь аж в обід, — кажуть чоловіки.

— Добре, що хоч дали можливість вдягнутися, — зауважує Олена Галайко, дружина Петра Галайка. — Перед тим ходили

до начальника міліції, просили, щоб не тримали їх голими...

У день зустрічі з журналістом затримані разом з рідними, кожного з них хтось підтримував у залі засідання, прийшли на шосте судове засідання.

Поламав вудку інваліда

— Мій покійний батько Микола Ковальчук, земля йому пухом, був інвалідом першої групи, — розповідає дочка померлого. — Він майже нікуди не ходив. А це якось обіперся на костури і доштикав до берега ставка. Йти було недалеко, бо наш город підходить до самої води. Не знаю, скільки він там посидів, спіймав що чи ні, але додому повернувся зі слюзами на очах і без вудки. Каже, підійшов орендар, вирвав з рук вудку і на очах в інваліда поламав її. Ще й наголосив, що він тут хазяїн.

З Олександром Яценком орендар вчинив інакше. Односельці розповідають, що пхнув чоловіка у воду. Той десь вплив у верболозах, прийшов у село і став розповідати землякам, як з ним повівся орендар. Це тільки дві історії з багатьох, почутих в Журбинцях.

— Що вони там вигадують, — сказав на це орендар. — Рибу ловлять і діти, й пенсіонери.

На запитання, чому викликав міліцію до відпочивальників, відповів, що вони були нетверезі й погрожували сторожу ставка. Тому вирішив захистити його з допомогою міліції. «Ставки в законній оренді, є всі документи, тому тут має бути порядок».

А договір-то не пройшов реєстрації

Обурені заборонами орендаря користуватися водними об'єктами, мешканці Журбинців звернулися до депутата Козятинської районної ради Вікторії Ільчук (вона їхня землячка). Вікторія Михайлівна виступила на сесії з депутатським запитом до керівників району стосовно правомірності дій орендаря. Комісію з вивчення питань очолив перший заступник голови Козятинської райдержадміністрації Микола Стратійчук. «Договори на земельну ділянку з водним об'єктом не пройшли державної реєстрації, що суперечить чинному законодавству», — так записано у листі управління агропромислового розвитку Козятинської райдержадміністрації від 15.05. 2009 р. «Оскільки на даний час договори оренди землі та водних об'єктів громадянином... не оформлені належним чином, до моменту виникнення у нього права користування на умовах оренди встановлювати обмеження щодо можливості використання жителями села водних об'єктів він не вправі», — йдеться далі у листі за підписом голови комісії першого заступника голови Козятинської райдержадміністрації Миколи Стратійчука.

Тим часом фахівці Державної екологічної інспекції у Вінницькій області встановили перевищення гранично допустимих норм фосфатів, деяких інших речовин у центральній водоймі рибогосподарського призначення у селі Журбинці. Односельці скаржаться ще й на те, що надто вже мізерну плату встановили орендарю за користування водоймами. «Яка вигода громаді з такого орендаря?» — запитують жителі Журбинців.

Взяти коментар у представників Козятинської міліції з приводу затримання відпочивальників на березі ставка у Журбинцях так і не вдалося. «Начальника нема, заступника теж, слідчий на завданні», — пояснив черговий працівник райвідділу після того, як кореспондент повідомив про мету свого візиту. До речі, до райвідділу міліції автор матеріалу навідувався того дня двічі. Відповідь чергового була однаковою.

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

ТЕНДЕНЦІЇ

Прикарпатські білі кристали «тануть» з кожним роком

Городенківський район на Прикарпатті здавна був «цукровим». Колись буряк тут вирощували на п'яти тисячах гектарів. Тепер солодка нива району зменшилася в 50 разів. Цукрові буряки плекають лише кілька хазяйств, зокрема фермерське господарство «Поточище». Шоправда, сіють їх, щоб мати цукор для власних потреб.

— Для своїх людей, для своїх ідалень, — каже агроном Володимир Баскевич. — Власним цукром забезпечуємо також дитячий садок і школу.

Скорочення посівів буряків потягнуло за собою закриття цукрових заводів. На Івано-Франківщині вже немає жодного підприємства з переробки солодких коренів.

Дарина НАЗАРЧУК.

Івано-Франківська область.

Не той урожай, що в полі, а той, що у великій торбі

На Хмельниччині застосовано нову технологію зберігання зерна в вакуумних термомішках. На току в селі Врублівці Кам'янець-Подільського району у велетенські «торби» зібрали весь урожай, що дало змогу господарству зекономити часта кошти на його транспортування до елеватора або ж на будівництво та утримання власного зерносховища.

— Загалом же в районі, зазначає голова райдержадміністрації Ростислав Ярема, — цьогоріч непоганий урожай: по 32 центнери на круг у середньому, тоді, як обласний показник становить 26 центнерів. Але це ще півуспіху, важливо грамотно розпорядитися даром землі, своєчасно та за вигідною ціною продати зерно.

Віра ШПИЛЬОВА.

Хмельницька область.

Єврокомісія заріє гроші в сад

ПЕРСПЕКТИВА

Полиці українських магазинів і ринків завалені польськими яблуками, ціна на які часто «кусається». Подумалось: а куди поділися вітчизняні, хіба в Україні немає людей, які вміють доглядати за садами? Мій батько свого часу, хоча й жив у райцентрі і мав лише вісім соток під садибу, щойно вивів фундамент під хату, одразу ж заклав садок. Доглядав за ним, а той віддячував щедрими врожайми: не враховуючи падалиць, мали тоді до сорока ящиків яблук (а в садку були ще й груші, сливи, вишні...).

Сусіди, бувало, жартували: — Павловичу, а картопля де, деруни з чого пектимеш? — А ви порахуйте, що дорожче коштує: картопля чи яблука? — казав батько.

І був правий, бо навіть у ті часи яблука зимових сортів на ринках коштували дорожче від картоплі. Продаси кілька ящиків яблук, а за виручені кошти й картоплі на всю сім'ю купиш.

Про цей випадок згадала ще й тому, що батько (не агроном за професією, а садівник-любитель) довів: і на Поліссі — зоні ризикованого землеробства — можна вирощувати гарні садки. Було б лише бажання. Схоже, в цьому переконані й члени Єврокомісії, які у польських районах, що постраждали від наслідків аварії на ЧАЕС, намагаються за підтримки місцевої влади реалізувати соціально-економічний проект із садівництва. Ось і Володимирецький район не обминули.

— Цей проект — міжнародна технічна допомога в розвитку садівництва, — розповідає голова Володимирецької райдержадміністрації Володимир Ткачук (**на знімку**), який до призначення на цю посаду двадцять п'ять років пропрацював у сільському господарстві, тож як агроном за фахом і практик, знає, як зробити так, щоб згаданий проект дав якомога більшу віддачу. — «Чистих» коштів (а вартість проекту півмільйона євро) район не отримує — нам допомогатимуть інвентарем, добривами, саджанцями — одне слово, всім тим, що потрібно для закладання садів. Водночас у районі з безрезня працює два представники Єврокомісії — так звана сервісна група, яка допомагає нам на практиці реалізувати проект із садівництва.

І на Поліссі — зоні ризикованого землеробства — можна вирощувати гарні садки.

— А як швидко ви готові його втілити? — цікавився у Володимира Федоровича.

— Уже з нинішньої осені, — каже керівник району. — Ось тільки стосовно окремих моментів досягнемо консенсусу з Єврокомісією. Адже проект, на жаль, не адаптований до українських умов та менталітету. І цю прогалину ми маємо вирішити із сервісною групою. Скажімо, проект більше розрахований на одноосібництво: селянину допомагають реманентом, добривами, саджанцями для закладання саду, а він, якщо безробітний, має знятися з обліку в центрі зайнятості, тобто, відмовитися від допомоги у зв'язку із безробіттям, зареєструватися як підприємець, сплачувати державі передбачені законодавством платежі. Але тут постає запитання: а за які кошти людина буде жити — адже садок не родить на наступний рік? Інша проблема: що, як правило, біля будинків селян невеличкі городи, а паї розташовані далеко за селом. Це дуже незручно для ведення садівництва і з точки зору розміщення, і тому, що молоді дерева можуть бути знищені зайцями...

Тож, враховуючи місцеві умови, запропонували сервісній групі розглянути інший спосіб реалізації проекту із садівництва, — продовжує Володимир Ткачук. — На нашу думку, доцільніше залучити до нього власників паїв із сіл, близько розташованих до районного

центру, де згідно з проектом з'явиться плодопереробне підприємство, — їм ближче везити вирощений урожай. А щоб була суцільна ділянка під садівництво, провели перемовини з власниками паїв. Вони дали згоду, щоб сільськогосподарський виробничий кооператив «Бережанка» (село Каноничі Володимирецького району), яке має необхідну техніку, кадровий потенціал, склади для зберігання фруктів та овочів на чотири тисячі тонн, розбив на орендованих у них паях сади й опікувався ними. Селяни матимуть від того певний зиск — це вже як домовляться. І, звичайно ж, оплачувану роботу, бо чимало власників паїв працюють у СВК.

Саме ці нюанси нині обговорюємо із членами сервісної групи Єврокомісії, від яких відчуваємо розуміння і зацікавленість у реалізації проекту, — підсумував Володимир Ткачук. — А загалом, у місцевих мешканців є бажання долучитися до садівництва.

Олександра ЮРКОВА.

Рівненська область.

Так купуйте ви цукор, коли подешевшає!

У столичних керівних кабінетах оприлюднили рецепт, як не йти на повідку в спекулянтів, котрі необгрунтовано роздули ціну на солодкий пісок

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Звичайно, можна і нам, пересічним споживачам солодкого продукту, приєднатися з лайливим слівцем до уряду стосовно нечистих на руку спекулянтів. Тим більше, що і міністр, і прем'єр мають рацію. Певні структури справді прибрали до рук надлишки цукру, і тепер роздули на нього ціни. Цих надлишків, за всіма розрахунками, вистачало не тільки для того, щоб без дефіцитів жити до нового сезону цукроваріння. Цукровари не так давно розповідали про те, що «зайвий» солодкий пісок, який залишився з

Україні для внутрішнього споживання щорічно необхідно 1,8 мільйона тонн цукру.

минулих років, істотно тягне ціни вниз. Тому, мовляв, реалізувати ім свою продукцію не вигідно. І от на тобі — сім гривень за кіло! Тільки, хоч як сварити спекулянтів, цукру для варення не достатньо, а коли солодкі кристали подешевіють, то й сезон консервації закінчиться.

Слід зазначити, обвал роздрібних цін на цукор укотре засвідчив: у нас геть-чисто відсутня аграрна політика, а про продовольчу безпеку у владних керівних кабінетах турбуються хіба що на словах. Адже в нашій країні на ті самі граблі наступають щороку. Ті структури, які спекулюють на цукрі, прибирають його до рук. У липні-серпні цукор дорожчає, що, звісно, шокує покупців. З ними, зі словами обурення, солідаризуються в уряді, Антимонопольному комітеті. Але настає літо — й усе починається знову...

Нескладно здогадатися, чому. Як то кажуть, коли зірки запалюються, це комусь потрібно — і тут саме такий випадок. Можна

припустити, ті самі спекулятивні структури урядовим чиновникам значно дорожчі за пересічних громадян, котрі викликають інтерес хіба що зі своїм голосом напередодні якихось виборів. Від цукрових спекулянтів, трейдерів, що обвалили ціни на зерно нового врожаю, та інших можна взяти набагато більше.

Що ж стосується ринку цукру, подальші події там розвиватимуться за «протоптанім» сценарієм. Для «порятунку» споживача уряд у черговий раз «посприє» імпортерам тростинного цукру-

сирцю — за морський напівфабрикат не раз підставляв під ніжку вітчизняному буря-

ківництву. Незважаючи на зростання світових цін, увозити його все одно вигідно. Деякі великі компанії мають намір цього року потужності своїх окремо узятих заводів переорієнтувати винятково на сирець. З буряком возитися, кажуть, — багато мороки, треба мити, різати, домовлятися із сільгоспвиробниками. А так: завіз, переробив — і жодних проблем! Зі свого боку, в Міністерстві економіки вже реєструють заявки на одержання ліцензій на ввезення заморського сирцю. А наша бурякоцукрова галузь продовжує потихеньку вмирати. Статистика така: з 146 цукрових заводів, які переробляли буряк 2000 року, у 2008-му працювало лише 70. У нинішньому році, за прогнозами, буде ще менше. Посіви солодких коренеплодів істотно скоротилися. Добре, якщо цукру з буряків зварять 1,5 мільйона тонн. У минулому сезоні було 1,575 млн., у позаминулому — 1,859 млн. тонн.

Галина КВІТКА.

Якщо господарювати з головою, то й віддача буде

Можна все життя трудитися на землі та заробити лише мозолі й горб. А можна за таку само тяжку щоденну працю мати й відповідну віддачу. Тож, сподіваюся, розповідь про мешканця Городенківського району Івано-Франківської області допоможе комусь покращити своє господарювання на землі.

Мирослав Соболь (на знімку) мешкає в приміському селі Котиківка. Після закінчення Львівського політехнічного інституту працював на заводі нестандартного обладнання, а дружина Наталія, опанувавши фах зоотехніка у Львівському зооветеринарному інституті, — у місцевому радгоспі «Зоря».

На початку дев'яностих, залишившись без роботи з трьома малими дітьми на руках, подружжя Соболів змушене було шукати роботу деінде, тому й опинилися в Польщі. А що справлялися українці добре, то в одного тамтешнього господаря і трудилися впродовж десяти років. З часом співпраця стала партнерською. Адже доглядати за п'ятдесятигектарним садом потрібно майже цілорічно. Окрім того, пан Мирослав як талановитий інженер упровадив у господарстві пана Кордіана багато власних винаходів і раппропозицій. Наприклад, садову драбину на колесах, зручну в пересуванні й стійку, так що обривати плоди чи обробляти дерева з неї — цілком безпечно й надійно. Зробив їх там зо двадцять.

Навчилися багато і в полях. Зокрема, сучасних технологій вирощування садових культур і полуниць, які знадобилися вдома. Нині на 15 сотках, що біля власної садиби, підростає молодий фруктовий сад. Є там п'ять сортів черешні, шість — сливи і серед них — «голубий гігант» із плодом завбільшки з кулак. Сорок яблуневих дерев — три традиційні сорти, ще кілька саджанців — зовсім нових. Ось дозріває «желева» — яблука, як грона.

Але це ще не все. У Вікні, на батьківщині Наталії, мають сорок соток полуниць, планують ще розширити площі під цією культурою.

Цікаво, що з усім цим господарством справляються, бо діти підсобляють. Старша, Віта, мешкає з чоловіком у Польщі, мають вже діточок — Юліана й Камілу. Молодша, Марія, вступила на навчання до Тернопільського педуніверситету, син Сашко — ще школяр.

— А таємниць тут нема, — каже пан Мирослав, — головне — вчасно провадити всі агротехнічні заходи, та ще — з розумом. Починаємо з саджанців. Висаджуючи їх, обрізаю крону, залишаючи 70 см від кореня. А потім форму: шпатагом делікатно притягую гілки до стовбура, щоб росли майже горизонтально. Залишаю прив'язаними їх на рік. Така форма плодового дерева вигідна: гілки не розщемлюються від буревію чи сильних опадів. Такі дерева легко обробляти, з них зручно обривати плоди. Тож найкраще, коли крона — як в ялинки.

Сад доглянтий: дерева обкопані, щоб не заводилися шкідники, в міжряддях — скошена трава, якою прикрито саджанці біля кореня, щоб зберігати вологу. Їх господарі часто поливають. Білять стовбури не

З ПОШТИ

перед Великоднем, для краси, а ранньою весною. Так краще зберігається кора не тільки від шкідників — під яскравим весняним сонцем йде сокогін, а вночі, коли холодно, тріскає, а в тріщини потрапляють різні паразити.

Звичайно, обприскують дерева засобами захисту, зокрема й від хвороб, бо, каже пан Мирослав, нині вони вражаються і паршами (характерних бурозелених плям на жодному з дерев у його саду я не помітила).

Для проведення усіх цих заходів не обійтися без техніки, тож пан Мирослав придбав міні-трактор, має різноманітні пристосування. Фрезую, наприклад, після сезону збирання полуниць подрібнює на органічні добрива солом, якою щедро встелені міжряддя. Плоди не торкаються землі, а, чистенькі, лягають на солом. А скільки ж її спалюють на наших полях шоосені, після жнив? Натомість у цивілізованому світі навіть міжряддя картоплі вкриті соломою.

— По садівництву література в нас застаріла, — зауважує пані Наталія, — то користуємося польськими джерелами. В них доступно й просто розповідають про всі новини, сучасні технології. Я розумію, що всього не запозичити із чужого досвіду, але бодай дещо впровадиш, то й ефект помітний. Ось, наприклад, у саду мають бути різні сорти плодкових дерев. Бо дерева потребують запилення перехресного. Інакше — втрата урожаю.

А ще сад хоче підживлення — як органічними, так і мінеральними добривами. Треба обривати зморщені листочки, щоб не плодилися шкідники й дерева не втрачали силу на їх живлення. Та багато ще чого...

— То балачки, що в Україні не можна заробити великих грошей на землі. В нас можна вже нині провадити бізнес не гірше, ніж, наприклад, у Польщі. Потрібні лише велике бажання й праця.

Людмила СТРАЖНИК.

Угорщина: замість наділів роздавали чеки

ЗЕМЕЛЬНА РЕФОРМА: А ЯК У НИХ?

Ми продовжуємо розповідати про земельний досвід європейських країн. Ще за часів соціалізму ця держава помітно вирізнялася від країн Східної Європи високим рівнем розвитку агро-виробництва, а також неухильно зростаючим експортним потенціалом АПК. Хоча в 1958—1961 роках Угорщина пішла шляхом масової колективізації та кооперації сільського господарства, ділянки селян, які вступали до кооперативів, залишались юридично в їх власності. А частина доходів кооперативу розподілялася залежно від розміру земельних внесків.

У 1990 році в угорських сільгоспокооперативах майже третина угідь належали їх членам. Решта гектарів була поступово викуплена та перейшла у власність колективних господарств. На початку 1990-го з майже 6,5 млн. га сільськогосподарських угідь на кооперативний сектор, включаючи присадибні хазяйства, припадало 61,1 відсотка, державний — 28,6, особисті підсобні господарства робітників і службовців — 6, на індивідуальні господарства фермерського типу — 1,2 відсотка. Крім того, 3 відсотки угідь перебувало у власності органів місцевого самоврядування. Однією з принципових особливостей структури виробництва було те, що потужні агроструктури з високим ступенем самостійності — близько 1500 держгоспів і кооперативів із середньою площею до 4,5 тис. га — тісно інтегрувалися майже з 1,4 мільйона особистих підсобних господарств громадян (середня площа господарства 0,5 га). Така взаємодія забезпечила в угорських умовах досить високу ефективність АПК.

На початку 1990-х головними проблемами в розвитку сільського господарства в Угорщині, як і в інших східноєвропейських країнах, стали приватизація земель і проведення земельної реформи з орієнтацією на поступовий перехід до фермерської моделі сільського господарства.

Концепцією земельної реформи було передбачено компромісний варіант компенсації колишнім власникам їх збитків за раніше втрачені ділянки. Процес супровод-

жувався видачею компенсаційних цінних паперів (чеків) замість виділення земельних паїв на місцевості. Їх розподіляли відповідно до встановленої гнучкої шкали, і розмір наданої у такий спосіб компенсації залежав від масштабів завданих збитків від вилучення землі. Власник компенсаційних чеків міг використати їх для придбання акцій державних підприємств, що приватизуються, муніципальних квартир, а також продати чи обміняти. Протягом перших трьох років після видачі компенсаційних чеків виплачувалися відсотки.

Ці чеки дозволялося використовувати як платіжний засіб для купівлі на аукціонах землі в будь-якій частині країни. Тож на аукціони було виставлено до мільйона гектарів. Стосовно ділянок, придбаних за компенсаційні чеки, запроваджувалися обмеження з їх використання. Куплену за чеки землю необхідно не менш як п'ять років обробляти самому або передати в оренду, але не дозволялося продавати. Такі обмеження були застосовані задля уникнення спекуляції землею.

Членам колишніх кооперативів надавалися паї. При цьому конкретні ділянки не виділялися в натурі, а фіксувалися за прізвищами власників у кадастровій книзі, що дало змогу уникнути черг і судових позовів.

На початку 1992 року у власності 1410 кооперативів Угорщини було 5,6 мільйона гектарів сільгоспугідь. За рахунок приватизації паї отримали 289 тисяч приватників кооперативів, 350 тисяч пенсіонерів — колишніх членів, 20 тисяч службовців, а також 484 тисячі колишніх членів кооперативів, які вийшли з них у різний час, та їх спадкоємці. Кожна з цих понад 1,1 мільйона осіб отримала у приватну власність майновий пай вартістю 2400 доларів та 3,4 га землі. Земельні ділянки отримали також організації держгоспів, їх робітники та службовці — близько 80 тисяч осіб. Не підлягали розподілу землі 24 найважливіші спеціалізовані державні підприємства. Приватизація держгоспів відбувалася повільно. Насамперед — через складність виділення земель у натурі та передачі її для задоволення компенсаційних вимог. До повного задоволення цих вимог усі держгоспи залишалися в руках державного майнового агентства, яке вирішувало питання приватизації. Самостійно держгоспи могли продавати лише неземельні державні фонди, а землю орендувати у майнового агентства. Звідси — невизначеність і збої в діяльності держгоспів. Друга причина збоїв — велика заборгованість державних господарств, що становила близько половини вартості їхніх

основних фондів. Покупці мали купувати разом із частиною господарств і їхні борги. Це зумовило зниження цін на майно. Задля збільшення попиту на землі держава виділила спеціальний кредит для надання допомоги у приватизації.

Законом «Про землю» 1995 року визначені правила продажу землі сільгосптоваровиробникам, згідно з якими перевагу в отриманні землі мали (в порядку пріоритетності): сусідні фермери, фермери того ж району, муніципалітет, держава. Продавати сільгоспугіддя іноземним громадянам або спільним підприємствам за їх участі заборонено — на практиці це робилося через підставних осіб.

Проте оскільки вільна купівля-продаж земель поширювалася лише на суб'єктів Угорщини, через відсутність у більшості громадян вільних коштів ціни на сільгоспектари були невисокими — майже удесятеро нижчими від вартості угідь у країнах Західної Європи.

До 15 червня 1992 року члени кооперативів мали ухвалити на загальних зборах кооперативу рішення про форму його подальшого існування (на принципово новій основі — як добровільне об'єднання самостійних пайовиків) або припинення функціонування і розподіл на приватні господарства. Згодом такі господарства перетворювалися на товариства приватних осіб. З'ясувалося, що 1200 з 1400 кооперативів Угорщини обрали кооперативну форму господарювання. Переважна більшість селян також підтримали ідею збереження кооперативів, але вже з приватним володінням на землю (спільна часткова власність). Площа ріллі у володінні одноосібних господарств становила 50 відсотків всього її фонду, сільгоспідприємств і господарських товариств — 19 відсотків, кооперативів — 31. У приватному секторі спостерігається певна реструктуризація земель на користь фермерських господарств — власники невеликих господарств дедалі частіше надають свої наділи в оренду фермерам.

У цілому політика держави у галузі земельних відносин характеризується орієнтацією на приватні фермерські господарства. У зв'язку з цим передбачається, що через певний період 30—40 тисяч великих фермерських господарств з ділянками до 50 га, об'єднані обслуговуючими кооперативами, можуть стати серйозними конкурентами іншим виробникам агропродукції.

З матеріалами Центру Разумкова знайомилася Галина КВІТКА.

Можна припустити: ті самі спекулятивні структури урядовим чиновникам значно дорожчі за пересічних громадян

Всеукраїнська акція «Молодь України на Хортиці святкує День незалежності» стартувала в Ужгороді. Молоді люди їхатимуть з Ужгорода до Хортиці на велосипедах (Укрінформ)

Те, що в липні відбулася сезонна дефляція після великої перерви, можна розглядати як чинник для «обережного оптимізму». Це відзначив керівник групи радників Національного банку України *Валерій ЛИТВИЦЬКИЙ* (Укрінформ)

ЗАПИТУЙТЕ —
ВІДПОВІДАЄМО

Тривалість
роботи
не скорочується

Напередодні свят у нас на підприємстві всім працівникам скорочують робочий день на одну годину. А мені відмовляють через те, що я й так працюю на умовах неповного робочого часу. Чи справді я не маю права на скорочення робочого часу?

Ольга Танасова.
Волинська область.

Відповідає директор департаменту з питань державного регулювання заробітної плати та умов праці Міністерства праці та соціальної політики Олександр Товстенко.

Відповідно до ст. 53 КЗпП України напередодні святкових і неробочих днів (стаття 73) тривалість роботи працівників, крім працівників, зазначених у статті 51 цього Кодексу, скорочується на одну годину як при п'ятиденному, так і при шестиденному робочому тижні.

У зазначеній статті йдеться про скорочення тривалості не робочого часу, а роботи. Тобто зазначена норма не передбачає скорочення робочого часу, а лише вимагає його перерозподілу таким чином, щоб напередодні святкових і неробочих днів тривалість роботи скорочувалася за умови, що норма тривалості робочого часу, передбачена законодавством (40 годин на тиждень, у випадку, наприклад, для медичних працівників — 38,5 або 33 години на тиждень тощо), не скорочується і відповідно оплата праці зберігається в розмірі повної тарифної ставки, повного окладу.

Згідно зі ст. 56 КЗпП України неповний робочий час (неповний робочий день або неповний робочий тиждень) встановлюється за угодою між працівником і роботодавцем, і оплата праці в цих випадках проводиться пропорційно відпрацьованому часу або залежно від виробітку.

З огляду на вищезазначене, норма статті 53 КЗпП України поширюється на працівників, які працюють за п'ятиденним чи шестиденним робочим тижнем з установленню законодавством нормою робочого часу. Для працівників, які працюють на умовах неповного робочого часу, ця норма не застосовується, тобто тривалість їх роботи напередодні святкових і неробочих днів не скорочується на одну годину.

У неспокійний час
виручать неспокійні люди

ВІД АВТОРА

Люблю приїжджати у Ровеньки. Зовні воно нічим не відрізняється від подібних до нього шахтарських міст. Хіба що більш доглянуте й упоряджене. Але річ не в цьому. До чисто людського ставлення до цього міста додається і професіональний інтерес. Щораз я зустрічаю тут цікавих людей, яких про себе називаю патріотами шахтарського краю. Хоча слово «патріот», як інструмент радянської ідеології, з деяких пір і перейшло до категорії анахронізмів, але все-таки в даному разі воно чіткіше визначає ставлення до свого міста тих, про кого піде мова.

Фото з архіву клубу.

Олександр зі своїми вихованцями (третій ліворуч).

І боксери здібні,
і тренер хороший

В Олександра Філозопенка міцні кулаки й швидка реакція, бо він боксер. Ровеньківські пацани знають його як тренера-викладача спортивного клубу ім. Єлісєєва, котрий готує не просто боксерів, а чемпіонів світу. Одні хлопці, зустрівши Олександра на вулиці, намагаються відвести очі, інші, навпаки, прагнуть його зупинити і почати розмову. Перш, ніж стати тренером, Олександр був чемпіоном Спартакіади України, постійно входив до складу збірної країни з боксу. Після того, як у 2003 році при Ровеньківському факультеті Національного університету ім. Т. Г. Шевченка було організовано спортивний клуб, Олександр повністю віддав себе викладацькій і тренерській роботі. За шість років він виростив гідну зміну. Два його спортсмени у своїй віковій категорії три роки поспіль виграють турніри найсильніших боксерів України, а в поточному році показали вищі результати. Сергій Чабан виграв чемпіонат світу, а Олег Коробка виборов світове «срібло».

— У Ровеньках живуть такі талановиті спортсмени чи такий талановитий тренер?

— Думаю, насамперед спрацьовує генетика, — відповідає Олександр. — У шахтарів бійцівський характер. Ці люди відрізняються не тільки фізичною силою, а й особливим духом, гартом. В Олега і Сергія, наприклад, батьки працюють на шахті, тож їх змалку привчили до внутрішньої дисципліни, порядку і подолання труднощів.

Щоправда, Олександр змушений визнати, що тренування витримують не всі. Слабкі йдуть від того моменту, коли збільшуються фізичні навантаження. В деяких бійцівські якості проявляються тільки на вулиці, в бійках. А в спортивному залі запас витримки і наполегливості закінчується швидко. І тренера це дуже хвилює. У нього самого троє дітей, і він знає, як важливо не упустити головний виховний момент. Тому багато працює з батьками.

— Часто бачу, як підлітки йдуть зі школи додому. В одних у руках сигарета, в ін-

ших — слабоалкогольний напій. Таких у спортзал затягти важко. Пробував працювати з вихованцями будинків-інтернатів. Хлопці тут бойові, і я сподівався, що такий характер допоможе їм стати гарними спортсменами. На жаль, я помилився. З'ясувалося, що підлітки вже звикли до вільного життя і не бажають від нього відмовлятися. Їх більше приваблює можливість заробити грошей, причому не завжди чесним шляхом, ніж фізична досконалість. Ось тут, я вважаю, треба багато працювати. Якщо на бажання малюка можна впливати за допомогою батьків, то для роботи з такими підлітками потрібен особливий приклад. Сергій Чабан і Олег Коробка служать таким прикладом. Стати чемпіоном світу — хіба про це не мріє кожен юний боксер?

Постійний склад клубу — 20 осіб різних вікових категорій. У методиці проведення тренувань і фізичного навантаження нічого нового Олександр не проводить. Головний акцент він ставить на виховній роботі всередині колективу, переслідуючи мету відібрати у вулиці якнайбільше хлопців.

На пам'ятник скинулися.
Зібрали 30 тисяч

Ровенчанину Євгенові Лужецькому пощастило. В тому сенсі, що його служба в Афганістані саме збіглася з виведенням радянських військ з цієї країни. Словом, війна для нього закінчилася без наслідків. Залишився живий та здоровий і навіть не поранений. Але десять його земляків загинуло, а сорок повернулися додому інвалідами. Важко складалося життя окремих афганців. Одні починали пити, інші страждали від озлобленості та образи, що надто накопичилися в душі. Складний період пережив і сам Євген, але потім узяв себе в руки.

Зібралася частина бойових побратимів з 347 осіб, які мешкають у Ровеньках, і замислилися: чому так живемо роз'єднано, чому не допомагаємо одне одному, коли держава про нас не турбується? Комусь з

інвалідів потрібна медична допомога, а мати загиблого афганця знову на зиму залишилася без вугілля. Навіть просто — купити колишньому солдатіві кольоровий телевизор, викинувши його чорно-білий радянського виробництва на смітник. Тільки-но обговорили план дій, постало головне запитання: де взяти гроші? Зі спонсорами в Ровеньках негусто, та й не хотілося чоловікам ходити з простягнутою рукою. Вирішили так: шомісяця скидатися по п'ятірічці. Набігало десь півтори тисячі гривень. Гроші не великі, але все-таки початок роботі було покладено. Потім подумали про серйозніший підхід. Євген Лужецький запропонував узяти в оренду міський парк і створити тут місце для відпочинку. По-перше, можна створити робочі місця для колишніх афганців, по-друге, мати кошти для надання допомоги тим, хто її потребує. Початок роботи над цим проектом вирішили ознаменувати встановленням пам'ятника до 20-річчя виведення радянських військ з Афганістану.

Ідея воїнів-афганців міській владі сподобалася, і вона її підтримала. Але тільки на словах. Питання з орендою землі й досі не вирішено, хоча пам'ятник був готовий ще в січні. Його виготовив один скульптор за проектом Євгена, котрий дав велику частину грошей з тих 30 тисяч гривень, що пішли на виготовлення монумента.

— Пам'ятник потрібний, — переконує Євген. — Він нас об'єднуватиме. «Чорний тюльпан», установлений ще за радянської влади, присвячений пам'яті загиблих, а ми — живі й хочемо нагадати про себе добрими справами. Якщо раніше про війну в Афганістані та свою в ній участь люди намагалися не говорити, то сьогодні в них є така потреба. Це вже не просто спогади, це переосмислення свого життя, своїх вчинків, погляд на ту країну, в якій ми раніше жили. Це краще, ніж пити горілку. От ми й хочемо створити місце такого спілкування. Тільки влада нам, на жаль, допомогти не бажає.

Алла АНТИПОВА.
Луганськ.

ВІСТІ З РІВНЕНЩИНИ

Академія отримала автономію

Національному університету «Острозька академія» рішенням Кабміну надано статус самоврядного (автономного) дослідницького національного вищого навчального закладу. Така автономія, зокрема, дає право приймати остаточне рішення про присвоєння вчених звань та присудження наукових ступенів з видачею атестатів і дипломів державного зразка. Ще один важливий аспект — урядовими документами передбачено протягом 2011—2012 років підвищити удвічі заробітну плату науково-педагогічним та науковим працівникам.

Театр у тріщинах

Тріщини на фасаді Рівненського обласного музично-драматичного театру з'явилися після того, як перед ним почали спо-

руджувати новий підземний торговельний комплекс. Проект «Метроград» завдав клопоту також мешканцям будинків №№57 і 61 на вулиці Соборній, стіни помешкань яких теж у мереживі тріщин. Попри це будівельні роботи влада пообіцяла призупинити тільки на той час, доки триватиме укріплення стін театру.

У погоню за коропом і щукою

У Млинові на річці Ікві відбувся перший етап першості області з підводної риболовлі. За п'ять годин, які відводилися учасникам змагань, найбільше риби вдалося зловити Юрію Загорському із села Глинськ Здолбунівського району. Щодо найважчої впійманої риби, то це короп вагою 6,2 кілограма.

Олександра ЮРКОВА,
Євген ЦИМБАЛЮК.

Політичний фундамент українського бізнесу: прихована правда

Скажи, хто твій друг і я скажу, хто ти.
З народної мудрості.

Бізнес та демократія. Усі рівні сучасного світового бізнесу декларують свою прихильність до демократії. Усі ті громадські діячі та парламентарії, котрі презентують демократію як суспільний ідеал, приховують, що вона є лише політичною фундацією для фінансово-економічних потоків. При цьому неявно привно-ситься у свідомість людей думка, що *продуктивна суспільно-економічна діяльність* і політично сформовані фінансово-економічні потоки є одним і тим же. Саме задля останнього й використовується поняття «демократія» як ефективний ресурс експлуатації мільйонів громадян країни (мільярдів жителів планети) «елітною» меншістю. Особливо «яскраво» те робиться у сучасній Україні. Якщо у радянські часи мільйонам працівників платили мізерні гроші, несумісні з гідним рівнем життя, то віднині можуть взагалі виганяти без оплати і шомісяця набирати нових жертв для ошукування. Усі про це знають, але *«нічого не можна вдіяти, бо рівень правових знань рядових українців дуже низький?»*

— А рівень знань парламентаріїв та державних «слуг народу», тобто організаторів суспільства, так званої української еліти який? Невже так само недолугий?

Під час професійної та громадської діяльності випадає часто спілкуватись з розумними людьми різних рівнів. І не тільки з формату телевізійного монологу від «еліти» суспільства, а й через живий ланцюжок запитань та відповідей. У таких випадках часто постає думка: «Чому така розумна і фінансово успішна людина так звужує своє мислення?» А будь-яке запитання має здатність, якщо й не одразу, але обов'язково приносити відповідь. Треба лише бути уважним до інформації услід акцентованій проблеми.

Ядро завжди ховають. Такот, інформація із розряду *прихованої правди* ТАКА. Нині більшість фінансово успішних людей в Україні активно цікавляться одним питанням: «Хто саме стане президентом країни та прем'єр-міністром?»

— Чому так вузько?
— Тому що їхні думки про збереження власних статків лінійно зав'язані на особистість «лідера», тобто опрацьовуються у площині, дуже далекій від задекларованої демократичної суспільно-політичної платформи. Ці люди мислять у координатах системи простих «важелів»: ось моє «Я», а ось «Я» більш впливові, від котрого все «МОЄ» й залежить. Назвемо цю групу «власники».

Водночас з'явилась досить значна, але поки що менша кількість як фінансово успішних, так і соціально значимих за своїм інтелектом українців, для котрих більш вагомим є питання: «Які суспільно-політичні системні порядки ми вибираємо: нові — суб'єктно незалежні чи старі — ієрархічно залежні?» Ці люди своїх співгромадян сприймають як *суб'єктів* партнерської взаємодії у суб'єктно незалежних правилах суспільно-економічної діяльності. Назвемо цю групу «генератори».

Зрозуміло, що у «власників» принципово інше, ніж у «генераторів» суспільно-політичне бачення: є «еліта» і є «Я», а всі інші — це об'єкти реалізації

«державно-демократичних» планів, у котрі «органічно» вмонтовано мій бізнес. Звісно, що на такому лінійно-залежному сприйнятті й тримається впевненість як політичної «еліти», так і «бізнес-власників», що ВОНИ і є ДЕРЖАВА.

От тільки світовий глобально-системний бізнес вже давно не такий. Він не переймається тим, хто стане президентом чи прем'єр-міністром. Глобальному бізнесу важливо мати не власність, а рухому системно-політичну підтримку експансії глобальних структур ПАРТНЕРСТВА між продуктивними суспільно-економічними СУБ'ЄКТАМИ. Саме з таких генеративних позицій конструюють світ не лише політики глобального рівня, а й звичайні закордонні колеги, з якими доводиться спілкуватись. Якщо у нас громада залежить від того, наприклад, яких вчителів наберуть до роботи персонально директор школи чи завідувач райво, то ТАМ сама громада створює умови, щоб незалежно від примх начальства на роботу з її дітьми конкурували найкращі педагоги. Для цього розробляються схеми нарахування балів для претендентів, а чиновникам лише довіряється підтримувати таку систему працевдатного та відкритою до контролю з боку громади. Прикладів подібних механізмів резонансних людському потогу до партнерства замість набридлого менторства можна навести багато. Принципово подібні до них порядки не так вже й складно втілити і у наш соціум, якщо не зважати на їхню непопулярність для нашої «еліти», котра щораз намагається подати їх як непопулярні для всього народу, а не лише для неї самої.

Все приховане колись стає явним. Кожен, хто володіє німецькою, отримує велику користь, постійно відкриваючи сайт німецького інституту «Штіфтунг Варентест» (<http://www.test.de/themen/haus-garten/>), з якого «громадяни світу отримують вичерпну інформацію про товари і послуги. За 45 років існування інститут довів свій високий професіоналізм, об'єктивність і неупередженість. Саме цим пояснюється підвищений інтерес до результатів тестування популярних товарів, який виявляють і споживачі, і виробники: усього одна колонка в таблиці «Штіфтунг Варентеста» здатна зменшити або збільшити продажі товару на 40—50 відсотків!» Дослідження цього інституту сягають навіть такої сфери, як «дотримання стандартів охорони праці, справедлива оплата праці, ... утилізація відходів виробництва, управління водними ресурсами та захист флори і фауни у промислових регіонах» (<http://www.dt.ua/3000/3450/66228/>).

Багато з нас може сказати собі: «За звичайної, без хвальби самооцінки, я здатен бути значно ефективнішим законодавцем, ніж більшість теперішніх депутатів Верховної Ради: *за рівнем власної системності та глибини мислення щодо суспільно-економічних порядків*». Актуальна проблема кадрового потенціалу українського пар-

ламенту у тім, що грамотним та соціально вагомим експертам-практикам, науковцям не цікаво обслуговувати групи «власників», а суспільно-громадська «питома вага» «генераторів» поки що не перейшла від стану потенційності до реального політичного впливу.

Це історично звична річ, бо завжди тяжко запускаються еволюційно інертні механізми, особливо ті з них, котрі акумулюють у собі значні кошти: *Франсуа Міттерану попри безмежного авторитету потрібно було багато спроб, щоб висилити з Лувру Міністерство фінансів*. Вдалося тільки перед самим відходом у вічність: для чиновників рішення було непопулярним, але не для народу Франції. Саме з цього приводу французи цікавий архітектурний проект нового входу до експозиції Лувру називають «пірамідою Міттерана».

Втім, є сфери, котрі ніколи не мали великих грошей — освіта, наприклад. Тут спротив старого інноваційним потенціям може бути слабшим. Ось вільною поєднання пострадянської ієрархічної структури управлінсь (відділів) освіти на місцях з інноваційно-технологічною місією МОН: анахронізм вражаючий. Особливо це помітно на тлі оперативної роботи педагогів з документами МОН, Академії педагогів, Кабміну та секретаріату президента завдяки їхнім *офіційним сайтам* із кволим дублюванням цих документів та ще й у режимі «зпосованого телефону» на місцях. Навіть у назві ми зберігаємо бувший хитрий компартійний трюк утримува-

«Стий на місці — йди сюди»: за справи школи відповідає директор, а керують школами «управління освіти». Цього у природі бути не може: посередник завжди за щоб не взявся, зробить «не так».

ти всіх у «вузdechці» під назвою «Стий на місці — йди сюди»: *за справи школи відповідає директор, а керують школами «управління освіти»*. Цього у природі бути не може: посередник завжди за щоб не взявся, зробить «не так». Зате є кому і з ким «гратися у пінг-понг» — перекидати відповідальність одне одному.

Нові як відмова від старого. У нашій новітній історії вири-ває інший за природою політичний конструкт — партнерська мережа із *Конференцій директорів ЗНЗ України — МОН України та УЦО (Український Центр оцінювання) — департаменти освіти* на місцях без дублювання функцій та вільного трактування «правил» освітньої діяльності. Саме введення департаментів (чи навіть як хочете) дасть змогу однозначно вилучити поняття «дистанційного управління» з усіх рівнів на користь *контролю за законністю* прямо відповідальної діяльності (закон один для всіх) та *забезпеченню* матеріально-правових умов роботи освітян. Питання ж якості освітньої діяльності та розвиток закладів зосередиться у руках таких директорів, котрі були б здатні задовольнити рівень запиту громади, виразником якого має стати освітняська громадська Рада населеного пункту (див. матеріал про освітні округи Івана Осадчого). І не через вчительські оцінки треба відслідковувати якість навчального процесу — на те є Український центр оцінювання: місія вчителя — навчати, а не оцінювати. Так само не через бюрократичну призму оцінювати діяльність вчителів

— на те є громада як споживач освітніх послуг, відповідальність за організацію яких покладена у тому числі й на місцевих чиновників.

Аналогічно прийшов час МОН України разом з парламентом прозоро та однозначно виписати процедури загальнодержавної освітньої системи: для початку позбутися «моделі лебідь, рак та щука» у питанні мінімально необхідної кількості навчальних днів — з одного боку — і навчальних годин — з другого. А ще однозначно визначитись зі структурою навчального тижня школярів країни. А у цьому контексті спроби хотіти б розпочинати навчання з початком тижня та закінчувати останнім днем тижня, бо все планування та оплата праці побудовані за принципом навчальних тижнів. Прийшов час покидати на смітник історії посткомуністичні показово-політичні святкові прив'язки, відділивши зерна від половин: *робочий день не є святом, а святковий день не є роботою*. Не «святковими» грамотами треба замилювати відсутність справжньої мотивації працівників, а суспільно-політичним конструюванням гідного тому життєвого простору працівників: від зарплати до щоденної морально-культурної атмосфери. Наступний крок, якого чекає освітняська громада від МОН — це чітке визначення того чи зміна бажання випускника школи поступати до ВНЗ у переддень ЗНО (відмова від раніше заявленої участі у зовнішньому незалежному оцінюванні) однозначно позбавляє його можливості пройти ДПА (державну підсумкову атестацію) на базі свого ЗНЗ і отримати атестат про середню загальну освіту. Можна продовжити лінію думки методом «ТОЩО», але зупинимось у надії, що аттрактори існують і у політиці: інертні системи у стані біфуркації здатні вмиг змінюватися навіть під дією мізерних квантових порцій зовнішнього впливу.

Партнерство — людяність — конвергенція. Відштовхуючись від людяності як «тіста» політичної платформи, такі само механізми оздоровлення економічних відносин можна втілити і відносно використання загальнонаціональних природних надбавок усіх інших ресурсів. Було б бажання зрозуміти, що політика ПАРТНЕРСТВА реально продуктивних СУБ'ЄКТІВ є історичною перспективою, бо опирається на таку цінність, як ЛЮДЯНІСТЬ з особистісно-орієнтованими суспільними технологіями. Було б бажання зрозуміти, що концепція людяності у політиці є непопулярною для осіб та структур з експлуаторськими сподіваннями у взаємодії із соціумом, але це ж далеко не весь соціум. Як не буває більшої чи меншої половин, так і одна більшість країни чи планети не може експлуатувати іншу більшість. Втім, так звані демократичні преса та телебачення з усіх сил намагаються це приховувати. Хоча вже на рівні лексики «різкі стирчать»: за кордоном як діти, так і дорослі щороку мають одне — *les vacances* (канікули). У нас же канікули залишилися лише у дітей, а у дорослих — відпустка, бо їх вже привчили не до перерви у діяльності, а

до «подарунка» у вигляді свободи від неї. Тут різниця принципова, бо з політико-економічних позицій «формулу» *експлуатації* неможливо поєднати знаком рівності з «формулою» *діяльності*. Це тільки з поверхових позицій вони видаються одним і тим самим.

Теперішня демократія як каналізація фінансово-економічних потоків їх настільки перетворила на віртуальні, що

Однією з побічних ознак постдемократичних суспільних очікувань є небажання розумних та системно мислячих людей працювати на «власників».

терміни від однієї кризи до іншої скорочуються з вражаючою швидкістю. Мало того, ми дійшли до стану, коли в економічній кризі не має нічого посправжньому економічного, кризу формує не зміна змісту суспільно-продуктивної сфери, а фінансово-віртуальний «бізнес» (див. http://www.infox.ru/authority/state/2009/02/19/na_uka_o_krizise.phtml). Неявна, поки що історично прихована, правда життя у тім, що *глобальний розвиток людяності передбачає зовсім інші, більш природні для homosapiens постдемократичні перспективи*, ніж фукямівський «кінець історії» як тотальне охоплення демократією всієї планети (див. <http://www.dt.ua/3000/3100/38134/>).

Однією з побічних ознак *постдемократичних* суспільних очікувань є небажання розумних та системно мислячих людей працювати на «власників». Усереднений особистісний рівень депутатів нашої теперішньої Верховної Ради є тому свідченням. Загальнонаціональним українським політико-інноваційним проектом може стати поєднання потенційних можливостей «генераторів» з формуванням політичної хвилі постдемократичних очікувань втомленого від псевдодемократії суспільства: постдемократії не досягнемо, але ієрархічно-архаїчного авторитаризму гарантовано позбавимося (закон природи: не буває механізмів зі 100-відсотковим к. к. д.).

— Як же таке можливо у вкрай немонолітній Україні?

— Непросто уявити, але це можливо завдяки *експансії політики людяності*, бо її підтримують мільйони.

Саме людяність малу-помалу центруючи полікультурні суспільства, здатна вивести й Україну із суспільної нестабільності, котра постійно відтворюється під впливом ефекту «*публічної культури-цивілізації*» з її принципово різними «*цивілізаційними мотиваціями*» (див. матеріал Сергія Дацюка та Костянтина Матвієнка «В чому суть українства» — <http://www.r.g.a.v.d.a.s.o.m.ua/news/2009/5/20/95049.htm>). Утвердження нової цивілізаційної мотивації мільйонів українців поза необхідності прямолінійного вибору між вже історично існуючими (*західноєвропейська, східно-північноросійська, мусульманська тощо*) можна здійснити на основі новітніх тенденцій світового співтовариства до *суспільної конвергенції* (див. <http://abc.informbureau.com/html/eiaaadaaioess.html>). Про те, ЩО і КОМУ здатне принести поцінування людяності — у наступному матеріалі.

Володимир БЕЛИЙ.

Херсон.

Валерій Євдокименко: вперед, подалі від міфів!

МОМЕНТ ІСТИНИ

Нині позицію колишніх керівників держави, партапаратників і, зрештою, професіональних досвідчених людей публічно озвучує хіба що пробютівський Леонід Кравчук та промовисті написи на парканах уздовж залізниці «Прости, Даниловичу!». Проте чиєсь намагання викреслити ту епоху і ту генерацію розумних людей — явище тимчасове і недолуге. Про бачення нинішньої ситуації в Україні та світі розмовляємо з авторитетним і мудрим чоловіком, колишнім першим секретарем Чернівецького міськкому партії, академіком, доктором економічних наук **Валерієм Кириловичем ЄВДОКИМЕНКОМ**.

— Валерію Кириловичу, хто, як не людина вашого досвіду, може зробити підсумок і прогноз найближчого сьогоднішнього. Що очікує український народ та його верховодів, які присвоїли собі звання політичної еліти?

— Дуже спрощеним поглядом на життя користуються багато з тих, хто буде теперішню державу та сучасні партії. Останнім часом настільки експлуатують категорії «демократія», «свобода», «свобода особистості» та похідні від них. І дедалі більше мислячих людей вважає, що до цих категорій одностороннього ставлення не може бути. Надто складні ці категорії. Не випадково ж людство «товчеться» довкола них зі стародавніх часів. А скільки книг написано, дисертацій захищено!

Мені кортить звернути увагу на таке. Перше. Демократичні режими були і є невеликими «родючими оазами» серед пустель авторитаризму. Друге. Неважко «вирахувати», що «рафіновані» демократії є і будуть не в останню чергу спочатку за рахунок експлуатації колоній і напівколоній, а нині — за рахунок нееквівалентного обміну з країнами-маргіналами. В міру вирівнювання економічних потенціалів демократія не поширюється, а часто-густо перетворюється на диктатуру різних модифікацій і зовнішніх проявів. Третє. Постає сакраментальне запитання: чи не перетворюється обмеженість ресурсів, а це важлива домінанта, та їх невідворотне виснаження принцип особистої свободи, як основи демократії, на фікцію, на фіговий листок?.. Є над чим мислити в контексті пошуків справедливого світоустрою.

— **Маєте конкретні ілюстрації чи приклади?**

— Подаю кілька фактів і цифр на підтвердження сказаного. Торік американський інвестбанк Merrill Lynch і консалтингова компанія Sargemini Consulting підрозуміли:

— на 8 млн. мільйонів світу припадає 25% доходів і фінансових ресурсів населення Землі (6,6 млрд. дол.);

— під час нинішньої кризи багаті люди світу збільшили свої статки на 5% (до 109,5 трлн. дол.). Це за даними Бостонської консалтингової групи (Boston Consulting Group — BCG);

— 1% сімей Землі володіє 35% усіх багатств світу, а 0,001% сімей — доларові мільярди — володіють 1/5 цих багатств (21 трлн. дол.);

— статки 1% найбагатших на Землі — 109,5 трлн. дол. Це в 1,5 рази більше від світового річного ВВП (65 трлн. дол., за даними МВФ);

Світовий банк підрозуміє: — 1,4 млрд. дол. (кожний четвертий на планеті) — за межею бідності;

— з середини XIX ст. до 70-х років XX ст. різниці між доходами середнього жителя планети і середньосвітовим доходом на душу населення збільшилася з 40% до 80%.

Багаті — багатіють, бідні — бідніють

Чи не тут коріння і тоталітаризму, і екстремізму, а потім — і тероризму?!

Ще кілька фактів для роздумів щодо демократичності світу.

Щоденні міжнародні потоки капіталу на початку XXI ст. становили близько 2 трлн. дол. США. У 2005 році обсяг іноземних депозитів у комерційних банках становив понад 15 трлн. дол. США (2000-го — 10 трлн. дол.).

За останні десятиріччя щоденний обсяг операцій на світовому валютному ринку зріс з 1 млрд. до 1880 млрд. дол. США, а обсяг торгівлі товарами і послугами — лише на 50%. У результаті в 2004 році обсяг валютних операцій у 70 разів перевищував обсяг світового експорту товарів і послуг.

Є хибна (якщо не злочинна) модель неконтрольованої емісії велетенської маси по суті віртуальних квазігрошових інструментів (так званих фінансових деривативів), котрі ще наприкінці 2007 року складали позабіржовий ринок понад 595 трлн. доларів США і біржовий ринок (березень 2008 р.) у 81 трлн., у сумі 677 трлн. дол. — і це при світовому ВВП лише в 54,3 трлн. дол., тобто в 12,5 рази менше.

— **Тобто фінансові аналітики мали б знати або точно знали не тільки можливі обсяги кризи, що насувається, а й час її розгортання.**

— Бізнесова еліта світу чітко усвідомлювала, що накачана боргами бульбашка рано чи пізно лусне. І почала готувати

контрольовано кризу, давши перед цим можливість середньому бізнесу розвинути ефективні підприємства, в т. ч. в інноваційних сферах, до етапу виходу на IPO чи продажу інституціональному інвестору. І от, коли ці підприємства вийшли на вказану стадію, їх «обламують», влаштувавши кризу. Створені кров'ю і потом фірми за копійки прихоплять члени згаданої еліти, заволодівши у такий спосіб майже дарма перспективним бізнесом. Колишніх власників наймуть на зарплату менеджерів, а не заохочуть — знайдуть інших. На цій основі переоснастять виробництво в тих же розвинених країнах і збережуть своє технологічне лідерство.

Відтік портфельних інвесторів і припинення зарубіжного рефінансування зовнішніх запозичень українських корпорацій і банків поглиблюють і кризу, і стан вітчизняного виробника. Але ж, ідучи шляхом західної еліти, наші олігархи також не ловитимуть гав — поспують перспективні, але майже знецінені через кризу бізнеси.

Ті, у кого нині є гроші, спокійно створять спеціалізовані (з урахуванням специфіки України) структури (ті ж фонди прямих інвестицій) і скуплять все, що подешевшало. Після цього вже інші, а не нинішні інвест-банкери, люди увільнуть гроші й почнуть розвивати економіку, зміцнивши в ній своє домінування.

І так стається у світі. Багаті скупують і інновації, і інноваторів.

Причина наших нинішніх негараздів криється не у випадкових помилках у фінансовій політиці або оцінці фінансових ризиків, не в недосконалості деяких механізмів функціонування фінансових ринків, а в глибинному внутрішньому дефекті всієї глобальної системи: відсутності необхідної глобальної легітимності існуючої світової валюти, демократичності і відповідальності в її емісії, належного рівня конкурентності та цивілізованості світового валютного ринку, контролю за ним з боку світової спільноти.

— **То є демократія у її задекларованому вигляді чи її нема взагалі?**

— Риторичне запитання. Потрібна нова, принципово по-новому збудована модель світоустрою — світової економіки, політики, загальної безпеки тощо. Потрібен радикальний, фундаментальний, системний погляд на все, що діється. І вчені формують цей погляд. Вони дедалі більше схиляються до думки, що упродовж всієї історії людство розвивалося у складі біосфери як природна її складова, пов'язана зі своїм первинним материнським лоном певними контрольними механізмами. Стабільність самої біосфери забезпечувалася саме тим, що вона здатна була контролювати себе самотужки.

Але десть із середини минулого століття людина почала поступово нищити ці регулюючі важелі. На думку генетика академіка Віталія Арнольдовича Кордюма, з останньої чверті XX ст. на Землі вже фактично існують дві цілком самодостатні й у дечому навіть альтернативні одна одній сфери: «біо» та «ноо» (за В. І. Вернадським). А людство, на жаль, не спромоглося знайти власних регульовально-стримувальних

механізмів, без чого стабілізувати систему загалом неможливо. Тож, по суті, саме тому ми й переживаємо нині першу загальноноосферну кризу, пов'язану в основному з порушенням рівноваги між мутаційним тиском на генофонд і реальною чисельністю населення, виснаженням усіх планетарних ресурсів.

— **На думку провідних міжнародних експертів, для подолання наявного суспільно-екологічного дисбалансу знадобиться ще принаймні кілька десятиліть.**

— І це за умови спільної копійки напруженої праці всіх верств населення та подолання давньої хворобливої звички народу сліпо довіряти чинній владі.

Суспільну систему можна уявити як ланцюг транзиторних станів і періодів адаптації до нової якості. Управління цими процесами без усвідомлення загальної стратегії сміливо можна кваліфікувати як небезпечне. Плюропотентні транзиторні стани потребують якомога повнішої уваги справжніх фахівців найрізноманітнішого профілю.

Від злиднів може втекти лише суспільство високих технологій та знань. Отож до влади слід приводити не найбагатших, найродовитіших та найнахабніших, а найгідніших, найкреативніших та найрозумніших професіоналів. Бо ніхто інший не розв'яже стратегічні проблеми розвитку України.

Креативний професіонал самодостатній. Він зазвичай зайнятий улюбленою справою. Він не рветься до влади. До неї його слід запросити, іноді уклінно. Інтелектуалу-професіоналу кусок не лізе в горло, коли поруч недоїдають. Через своє світобачення він не перебуває в полоні псевдоцінностей, передусім гонитви за надприбутками, які слугують лише згубному для людства надспоживанню (насамперед в екологічному і моральному плані). Креативного «профі» не лоскочуть атрибути зверхності, досяжні через багатство чи посаду.

— **Але ж реальний професіоналізм жорстко прив'язаний до якоїсь окремої галузі. У нас лише політики — «професіонали» у всьому.**

— Звісно, у кожного з нас є своя домінанта. Кожного мучить якась (можливо, лише йому цікава і для нього лише найактуальніша) проблема. Одна притаманна, мабуть, усім. Факт невідворотності смерті по-філософському ставить питання про сенс життя, упевнений в цьому. Дедалі більше схиляюся до відомої думки, що істинна мета життя викристалізовується у підготовці до достойної смерті.

— **Така філософія не особливо спонукає до дії. Країну з лайною могла б витягти загальна мобілізація всіх активних людей у державі.**

— Правильно, іншою мала б бути постійна всепоглинаюча думка: що слід кожному з нас робити, аби яконайскоріше сформулювати повноцінне (хоч, звісно, постійно рухоме і змінюване) громадянське суспільство? Бо лише воно довірятиме справжній, тобто професіональній, еліті. Настав час навчитися відрізняти від професіоналів тих, хто заскакує на платформи національно-демократичних сил, б'ючи себе в «демократичні груди», га-

ласуючи про свою виняткову українськість, бо більше нічого-гісінько не вміє. Навіть на хліб заробити. Стають, з дозволу народу, депутатами, але за великим рахунком власними руками в цьому житті нічого не зробили і не зроблять. Ділові, політичні, моральні імпотенти-балакуни. Це від них біда — популізм як відхилення від справді актуальних проблем і потреб, що відволікає людей від реальності, яка гнітить їх, принижує і затягує у світ нездійснених мрій, ілюзій.

Омана, омана й омана! Злочинне відвертання уваги народу, щоб він не делегував владних повноважень фахівцям. А фахівці не верещать, помовчують, не дозволяють собі брехати. Їх не знають. Вони самодостатні і своєю неупублічністю не переймаються. Нерозуміння цього заважає нам мобілізувати безліч людей негаласливих, скромних, але здатних дати Україні перспективу. Без корупції, через законслухняність.

— **Без особистої громадянської ініціативи кожного з нас теж нічого не вийде...**

— Авжеж. Тільки коли громадяни України власноруч почнуть обстоювати свої права і контролювати владу (звісно, не поодинокі, а в добровільних різноманітних соціальних об'єднаннях), можна сподіватися про істотне поліпшення нашого життя на основі динамічного зростання темпів розвитку. Під професіоналами ми розуміємо не те, що Козьма Прутков у афоризмі твердив: «Спеціаліст нагадає флюс — повнота його однобічна».

Отже, справжнє просвітництво і конкретні кроки до громадянського суспільства, вкладення у людський капітал — ось те, з чого слід починати

До влади слід приводити не найбагатших, найродовитіших та найнахабніших, а найгідніших, найкреативніших та найрозумніших професіоналів. Бо ніхто інший не розв'яже стратегічні проблеми розвитку України.

негайно, продумуючи наступні кроки.

Становим хребтом такого радикального оновлення є використання регіоналізму в широкому і звуженому розумінні (регіональні групи держав; окремі географічні частини сусідніх держав; євро регіони, області тощо). Йдеться про накопичення необхідних інноваційних елементів на регіональному рівні. В найзагальнішому розумінні логіка полягає в тому, що на регіональному рівні, в т. ч. і в областях, де присутні моменти більшої культурно-історичної, ментальної подібності тощо, можуть бути виявлені потрібні рішення.

— **Що ви маєте на увазі?**

— Йдеться про нову парадигму управління соціально-економічним розвитком регіонів, відхід від існуючих шаблонів. Але це — тема окремої розмови.

А от до ідеологічних хвороб (нацизм, комунізм, дикий капіталізм) слід додати й політичний онанізм, яким займаються нині наші обранці. Шкода, що симптомів хвороби вони не помічають.

Сергій СУЛИМА.

Земний причал повітряних кораблів

ФОТОРЕПОРТАЖ

Учасники харківської спілки автомобілістів АвтоТім, київських Судзукі-клубу, УАЗ-клубу і Фіеста-клубу провели акцію з обслуговування музейної колекції Державного музею авіації України, розташованого на старій злітно-посадочній смугі аеропорту «Київ». Поміли, провели дрібний ремонт і навели блиск на крилатих машинах, котрі особливо того потребували.

Музей відкрив свою офіційну експозицію 2003 року. Сьогодні тут майже 70 експонатів повітряних суден: від точної копії першого (ще дерев'яного) нашого «Анатра-Анассоль», зробленого в 1912 році одеським підприємцем, до легендарного Міг-25, який підкорив висоту в 37 кілометрів. Тут єдина у світі колекція стратегічних бомбардувальників Ту-22, здатних нести ядерні бомби.

Ось що сказав один з ініціаторів акції Анатолій Бойко: «Це — наша історія, і ми хочемо взяти посильну участь у її збереженні. Штат музею скорочено до мінімуму, зарплати маленькі, середній вік працівників майже пенсійний. Мало фахівців, здатних утримувати техніку в належному стані. Серед моїх колег — чимало «технарів», колишніх військових і льотчиків. Кому, якщо не нам, допомагати таким музеям! Хто може похвалитися, що мив літак самого Ворошилова або стратегічний бомбардувальник? Романтика!»

Блиск крилатих машин приваблює молодят, котрі влаштовують тут фотосесії. Сподіваюся, колись сюди прийдуть і їхні діти. А значить, наша історія житиме.

Андрій НЕСТЕРЕНКО.
Фото автора.

У музеї єдина у світі колекція стратегічних бомбардувальників Ту-22, здатних нести ядерні бомби

Протягом трьох днів у Керчі працювала російська група, яка знімала кіно про епоху правління Понтійського царя Мітрідата та розквіт і занепад Боспорського царства (Укрінформ)

У Варшаві консервативні католицькі кола мають намір протестувати проти виступу в день католицького свята Вознесіння Пресвятої Богородиці суперечливої своїми поглядами поп-діви Мадонни (Укрінформ)

ДО ЮВІЛЕЮ

Дім Максиміліана Волошина в Коктебелі

готують до столітнього ювілею

У Домі-музеї Максиміліана Кирієнка-Волошина в Коктебелі відбулись урочистості, присвячені 25-річчю його відкриття. Ця подія стала значним етапом у підготовці святкування 100-річчя дому поета, яке відзначатимуть 2013 року.

Нагадаємо, 1913 року мати поета Олена Волошина завершила будівництво цього дому. 1924 року Максиміліан Волошин створив у ньому безкоштовний будинок творчості. Сьогодні влада Криму намагається продовжити ініціативу, започатковану великим поетом. Про це, зокрема, йшлося на зустрічі. Учасники зібрання проаналізували роботу останніх років. Відзначено, що лише цього року проведено чимало значимих заходів: VI Волошинські читання, День Максиміліана Волошина в Коктебелі, на центральній площі курортного селища перед будинком поета урочисто відкрито пам'ятник співцеві Кіммерії. Видано монографію «М. Волошин. Любов — все життя», у книжковій серії репринтних видань меморіальної бібліотеки поета у Харкові вийшов друком уже четвертий його збірник «Демони глухонімі» про епоху громадянської війни. Також побачило світ яскраво оформлене видання для дітей «Мій дім відкрито навстіж всіх доріг», що започаткувало новий напрям роботи заповідника — «музейна педагогіка».

Крім того, на зустрічі відзначено найщедріших меценатів: київський Фонд мистецтв Володимира Філіпова, харківську корпорацію Консалтингова група «Рубаненко й партнери», російський «Зовнішньоторговельний банк» та численних членів опікунської ради, які обдарували музей новими скарбами. Чітко окреслено цільові програми, підкріплені конкретним фінансовим наповненням на період 2012—2013 років, коли Дім поета відзначить свій столітній ювілей, який, поза сумнівом, стане значною подією в культурному просторі України, Росії та всієї Європи.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

Некерована стихія

ПИСЬМЕННИКИ Й НАВКОЛО НИХ

Цього літа виповнюється 75 років від дня утворення Спілки письменників. Створена вона була 1934 року як організація професійних літераторів на Першому з'їзді письменників СРСР, скликаному відповідно до постанови Політбюро ЦК ВКП(б) від 23 квітня 1932 року «Про перебудову літературно-художніх організацій».

На той час в СРСР існувало чимало письменницьких груп, зокрема Товариство любителів російської словесності при Московському університеті, ЛЕФ, РАПП, Пролеткульт, а в Україні — ВАПЛІТЕ, ВУСП, «Плуг», «Гарт», «Молодняк» та ін. Фактичним завданням Спілки письменників було об'єднання їх для здійснення партійно-державного контролю в літературі. Членство в СП СРСР вважалося бажаним для літератора-професіонала: письменники — не члени спілки — мали значно менші можливості друкуватися. Виключення зі спілки було рівносильним забороні на публікації.

Першим головою Спілки радянських письменників СРСР обрали М. Горького. У 1934 р. у Києві на I Всеукраїнському з'їзді радянських письменників також було створено Спілку радянських письменників України, яка ввійшла до складу союзної спілки.

Першими головами Спілки радянських письменників України були І. Кулик, І. Микитенко. В подальшому цю посаду обіймали О. Корнійчук, М. Бажан, М. Рильський, О. Гончар, Ю. Смолич, В. Козаченко, П. Загребельний, Ю. Мушкетик.

З 2001 року Національну спілку письменників України очолює В. Яворівський.

На момент створення Спілка радянських письменників СРСР налічувала 2500 членів і кандидатів у члени. Найбільше — 1535 чоловік — мала РРФСР, Україна — 193, Вірменія — 90, Білорусія — близько 100, Киргизія, Туркменистан, Узбекистан — по 30 кожна.

Переважаю більшість літераторів чесно виконували свою роботу і вступ до спілки сприймали як щось таке, що і не заважає, але й не особливо допомагає у творчості. Проте серед членів новоутвореної спілки траплялися й такі, які за все своє життя не написали жодного рядка, але чітко знали, що письменницький квиток відчиняє двері до Літфонду, де можна взяти чималу позику під написання майбутнього твору.

А що фінансування йшло переважно з державного бюджету, то спілки художньої інтелігенції недовзі перетворилися на звичайні бюрократичні організації з матеріально-побутовим нахилом, у такі собі годівнички, навколо яких крутився чималий гурт дармодіїв.

На засіданні Президії Спілки радянських письменників 25.05.1937 року обговорювали питання про матеріальну допомогу. Цікаву думку з цього приводу висловив письменник Панчін: «Товариші, якщо ви пам'ятаєте біографію Достоевського, то там є такі моменти, що він не любив сидіти за письмовий стіл, поки у нього були гроші... Коли ж не було що закладати в ломбард, він сідав за письмовий стіл, і завдяки цьому ми маємо його твори.

Я навів цей приклад, щоб проілюструвати, як діє видача грошей на людину. За два з половиною роки ми роздали два мільйони карбованців різноманітних позик письменникам. А де результат?.. Я вважаю, що щедрість Літфонду багатьох доводить до ледарства».

Критика Літфонду не залишилася без відповіді. Того ж року Літфонд направив до секретаріату правління СРП записку, де інформував про свою допомогу письменнику Ч., тому Ч., за якого так вперто клопоталася спілка. Письменник Ч. впродовж кількох останніх років нічого не писав і, не маючи засобів до існування, систематично звертався до Літфонду по допомогу. В період з 1936-го по 1938 р. йому видано матеріальної допомоги на суму 9201 крб. Літній літератор не платив за квартиру, й Літфонд, щоб запобігти виселенню Ч., був змушений двічі погашати його значні заборгованості за квартплату. Крім того, йому видано 500 крб на купівлю одягу. Ч. спробував було повернутися до літературної діяльності і здав до Літфонду для передруку свій, як він називав,

роман, «але рукопис виявився бредовим за змістом і настільки порнографічним, що машинне бюро Літфонду відмовилось його передруковувати». Що робити далі, керівники Літфонду не знали.

Утім, така ситуація не показова.

Скажімо, письменниці С. Федорченко, автор роману «Громадянська війна», про який сам М. Горький відгукнувся як про один із кращих творів на цю тему, була дуже хвора, жила в сирому підвалі, без водогону, без світла, без засобів для існування. І, незважаючи на це, продовжувала працювати над новою книгою.

Та коли молодші колеги порадили їй звернутися по допомогу до Літфонду, С. Федорченко відмовилась: «Навіщо просити на бідність, коли я прекрасно можу працювати, у мене он книга не надрукована».

Особливістю Спілки радянських письменників було те, що в роботі її розгалужених бюрократичних структур брали участь самі письменники. У багатьох із них з'явилася можливість зробити службу кар'єру, що було дуже важливо для літературних середняків. Керівне крісло одразу ж підносило їх до рангу талановитих і геніальних.

Достить часто у керівні крісла творчих спілок потрапляли партійні функціонери, які, окрім протоколів, взагалі нічого не писали, але їх треба було працевлаштувати в творчій спілці для нагляду за літературним процесом. Виникала колізія: за статутном у керівні органи творчої організації можна обирати лише членів спілки, до того ж таких, які зарекомендували себе як громадсько активні творчі особистості.

Та бюрократ із будь-якої ситуації знаходив вихід. Якщо партійного чиновника не можна допустити до керування творчими людьми, то треба зробити з нього члена спілки. На українському ґрунті це робилося зазвичай так: рекомендованого ЦК Компартії України колишнього райкомівського інструктора Спілка письменників нібито запрошувала попрацювати виконувачем обов'язків секретаря спілки, а потім приймала його у члени спілки як перекладача з російської (хто ж засумнівається, що той розуміє російську); на московському ґрунті, навпаки, — як перекладача із мов народів СРСР на російську (москвичі таких тлумачів називали «переводчик с нерусского на еще менее русский»). І всім було добре. Навіть тим, хто за невеликі гроші перекладав за новопризначеного партійного чиновника тексти (те непогано оплачувалося і називалося літературним редагуванням).

Пригадується, як в середині сімдесятих минулого століття Спілка письменників України (звісно, за вказівкою зго-

ри) працевлаштовувала одну номенклатурну даму. Посада головного редактора в письменницькому видавництві вимагала членства у спілці.

Вивірена схема — протягнути через приймальну комісію, а потім висвятити на президії в члени СПУ — дала збій, хоч і доповідач, і опоненти, і просто бажаючі виступити в один голос хвалили претендентку, наголошували, що вона не тільки перекладач з російської, а й автор двох монографій, переконували не стільки присутніх, як самих себе, що без цієї «творчої особистості» спілці не обійтись (із 23 присутніх членів комісії виступили 13), а після таємного голосування з'ясувалося, що «за» віддали свої голоси лише четверо.

Запахло скандалом. Голова спілки В. Козаченко дорікнув прозаїкові Іванові Ле, що той не впорався із завданням партії (у свої 81 рік Іван Леонтьович тоді очолював приймальну комісію). Письменників, що вже почали було розходитись, ловили на сходах та у вестибюлі й повертали до конференц-зали, і вже там, після «полум'яного» виступу секретаря парткому Б. Чалого, претендентку прийняли в члени СПУ відкритим голосуванням.

Письменницьке видавництво отримало головного редактора.

Я, грішний, як наймолодший на той час член Спілки письменників, писав протокол на тих засіданнях.

Атмосфера у Спілці письменників сімдесятих років (та і надалі) для більшості літераторів була комфортною. Якщо в журналістських колах про поетів напівжартома (чи напівсерйозно) казали, що людина, яка пише вірші, неповноцінна для газети, то в стінах Спілки на всіх засіданнях і нарадах постійно повторювалось: «Письменникам треба створювати умови для творчості», «спілка існує для письменників, а не письменники для спілки».

Хто починав свій творчий шлях у сімдесяті, той, напевне, пам'ятає кабінет молодого автора СПУ. Це було чи не єдине місце в столиці, куди письменник міг влаштуватися на роботу, не маючи київської прописки. Була така напівлегальна посада — позаштатний літконсультант.

Щоб одержати зарплату, треба було двічі на місяць здавати до бухгалтерії по п'ять—шість рецензій на рукописи, що надходили самоплавом до СПУ, а ще консультувати всіх тих, хто випадково прибував до приміщення святая святих літератури з нестримним бажанням ошчасливити спілку своїм «шедевром», показати його головному письменникові.

Головний письменник мав інші клопоти, був, так би мовити, людиною державної ваги, увінчаний лауреатськими вінками та депутатським значком, і для випадкових відвідувачів у спілці тримали у штаті поважного письменника. Для роботи з творчою молоддю. Поважний письменник теж був людиною державною, хай і не метром у поезії чи прозі, але ж і не сантиметром, і витратити свій дорогий час на вимірювання довжини та глибини таланту випадкових авторів не хотів. Про тодішнього поважного письменника казали, що у нього все велике попереду, тож працював він за принципом: якщо й міряти, то геніїв. Тим часом невгамовна армія «народних месників» (графоманів), переважно людей немолодих, зазвичай далеких від літератури, засилала ледь не щодня своїх відважних десантників, уперто бомбардувала спілку недолугими творами і вимагала слави. А щоб відбити атакуючих чи принаймні стримати ту армію (коли вже й слава, то тільки здобута на полі бою!), доводилось використовувати найманців — позаштатних літконсультантів.

Одним із таких найманців у 1975 році став і я.

Принагідно зауважу, що було у тій схемі щось цікаве й далекоглядне, не позбавлене здорового глузду. Принаймні саме завдяки такому розкладу вдавалося розв'язувати не тільки проблему самоп-

ливу, а й забезпечити шматком хліба найдрібнішу літературну братію, що з тих чи тих причин опинилися без роботи. Для одних то був пересадочний пункт, де можна перечекати якийсь час до виходу власної книжки, щоб потім, одержавши гонорар, покинути все й засісти за написання нової, інші — переважно поети — не могли звести кінці з кінцями і, щоб хоч якось прогодувати сім'ю, бралися за ту роботу; хтось змушений був розгрібати завали рукописів тільки тому, що не мав житла в Києві, а отже, не міг влаштуватися в інше місце.

Через інститут позаштатних літконсультантів кабінету молодого автора в різні роки пройшли Борис Комар, Андрій М'ястківський, Рауль Чілачава, Володимир Яворівський, Анатолій Качан, Роман Андріяшик, Віктор Близнець, Тамара Коломієць, Валентина Запорожець, Віктор Кава, Петро Нестеровський... А ще літконсультанти кабінету молодого автора готували наради і творчі семінари початкуючих літераторів. Зазвичай такі наради проводились в Ірпінському Будинку творчості, кандидатів на раду визначали обласні літературні об'єднання, та чи не найбільшим клопотом була підготовка доповіді для виступу на нараді головного письменника. Всі стояли на вуках, писали й переписували, затверджували і погоджували, щоб потім, на урочистому відкритті підсліпуватий головний письменник, затинаючись, прочитав сурогатний текст, примудрившись при читанні переплутати не тільки цифри, а й прізвища.

Про тодішнього головного письменника ходили легенди, його цитували й пародіювали. Чого варта, скажімо, фраза: «Молодої української літератури не було, нема і не буде! Є єдина українська радянська література».

Або:
— Шановний головний письменнику! Поясніть, будь ласка, що означає слово «кон'юнктурники»?
— Га?
— Я запитую, що означає слово «кон'юнктурники»?
— Що?
— «Кон'юнктурники»?! Ви ж щойно виголосили це слово з трибуни.

Головний письменник поправив окуляри, перечитав попередній абзац, а коли натрапив на слово «кон'юнктурники», відповів:

— Є таке слово.
— А що воно означає?
— Не знаю і знати не хочу! Питайте у Бориса Комара, це він мені доповідь писав.

Крім головного та поважного (я іноді зумисне не називаю справжніх посад і прізвищ), було ще безліч інших спеціалістів: керівні письменники, організаційні, функціональні, колегіальні, об'єднальні, партійно-номенклатурні, хрестоматійні і навіть прибудні. А ще — видатні, відомі, великі, безликі, класики, талановиті, грошовиті, здібні, геніальні. А ще — письменники-лауреати, письменники-герої, письменники-орденоносці, письменники-орденопросці. А ще — письменники посадові, письменники впливові, письменники гонорові і навіть письменники дубовоголові...

Минали роки, мінялись керівники. 1979-го спілку очолив Павло Архипович Загребельний.

Комісія СПУ з роботи з молодими авторами (так на той час називали кабінет молодого автора) готувала чергову раду в Ірпені. Склали списки учасників, визначили керівників семінарів, залишалося головне — доповідь голови спілки. Із попереднім головою було ясно: все, що напишемо, прочитає. А новий голова... Тут треба бути обережним, щоб не нарватися на неприємність.

Прийняли соломонове рішення: написали тези виступу. Принесли Загребельному. Той пробіг очима перші абзаци й запитав: «Що, хлопці, скучили за доповідями для начальства? Невже ви думаєте, що у мене нема що сказати молодим?!».

І от почалася нарада. Ірпінь. Будинок творчості. Кінозал. На трибуні Павло Архипович Загребельний:

— Дивлюсь я на вас, сивочубих та лисючих молодих літераторів, і думаю: вам давно вже час померти! Лермонтов загинув у 27 років, Василь Симоненко в 28, Єсенін пішов із життя в 30, Пуш-

кін — у 37, а вам майже кожному по сорок, а ви ще й досі, як ті піонери в коротких штаних, ходите в молодих, для вас скликають наради, влаштовують семінари, смажать літфондівські котлети, щоби розум ваш не охляв, і все тільки для того, що раптом хтось із вас колись щось путнє напише.

Він сипав цифрами, іменами й цитатами, звинувачував літераторів у всіх земних гріхах і підносив їх до небес, завдаючи такого робочого темпу, на який здатний був лише сам. І весь виступ зводився до того, що талант — то Божий дар, і якщо він у тебе є, то не для того, щоб ним милуватися чи хизуватися, талант людині для того, щоб вона працювала, постійно і каторжно...

Після тієї тижневої наради із майже сотні учасників до СПУ прийняли 28 молодих літераторів. Без засідань приймальної комісії і таємного головування.

І коли на президії хтось із ревних охоронців статуту дорікнув, що на цих молодих не заведено особові справи, що нема навіть рекомендацій, Загребельний відповів:

— Найкращі рекомендації дала ірпінська нарада, а за особовими справами затримки не буде. Тим більше, що маємо таких педантичних опонентів, як ви. — І тут же, звертаючись до членів президії, показав книжку Валентини Козак з Вінниці:

— Погляньте! Збірка малесенька, я її прочитав за три хвилини. Вірші гарні, і прізвище у поетеси гарне — Валентина Козак. То чого б і не прийняти?

От і весь аргумент. У такому ж стилі вирішувались і кадрові питання.

На одній із президій формували штат новоутвореного журналу «Київ». Головним редактором затвердили Володимира Дрозда. З кандидатурою заступника ніяк не складалося. Одні влаштовували президію, та не влаштовували редактора, інших запрошував сам Дрозд, але ті не погоджувалися. Більшість схилилася до кандидатури Євгена Гуцала, за неї просив і Дрозд. Проте сам Євген Пилипович не давав згоди.

Оголосили перерву. Курці пішли на перекур, а Загребельний покликав до себе Гуцала:

— Євгене, ми ж з тобою майже домовились. Що сталося?
— Та я оце уявив, як мною почне керувати мій давній друг Дрозд...
— Ти що, Дрозда злякався?
— Та ні. Він для мене, як ота фіолетова хмара за вікном. Добре, якщо загримить та обіллє дощем. А як помями?

— Ну, знаєш! — розсердився Павло Архипович. — У спілці — тисяча письменників, і нікому нічого доручити не можна. А потім самі ж і скиглите: не того призначив, ні з ким не порадився. Директором «Радянського письменника» підеш?

— Дякую.
— То ми домовились?
— Ні.
— Там же роботи непочатий край!..
— Я краще робитиму те, що вмію, — відповів Гуцало.

На тому і розійшлися.

Після перерви на посаду заступника редактора журналу «Київ» запропонували кандидатуру письменника-гумориста Олега Черногуза. Вона влаштовувала і президію, і редактора В. Дрозда. Весь спілчанський генералітет хвалив та розхвалював Олега Федоровича, мовляв, такий досвідчений фахівець, багато років у журналі «Перець» працював, а ми про нього якось забули. Ще мить — і поставлять на голосування, й проголосують одногласно.

Аж раптом попросив слова сам президент:

— Я, звичайно, вдячний товариству за високу довіру і постараюся при нагоді її виправдати, але де ж це видано, щоб така велика птаха, як Черногуз, та була заступником у невеличкого сіренького Дрозда?

Зала вибухнула сміхом. Павло Архипович теж посміхнувся, а коли всі заспокоїлись, сказав:

— Досить жартів. Підеш директором видавництва «Радянський письменник».

Олег Черногуз подякував.

— А як же я без заступника? — все

ще не міг заспокоїтись Володимир Дрозд.

— А ти спочатку попрацюй сам, а потім дамо тобі заступника, щоб мав ким керувати, — перевів на жарт Загребельний.

Узагалі з Павлом Архиповичем працювалося легко й цікаво. Він ніколи не навантажував дурною роботою, знав, кому і що можна доручити, хоч, зізнаюся чесно, в його присутності розслаблятися не доводилось. Я так і не зміг позбутися відчуття, що поруч зі мною на повних парах мчить локомотив, а я петлею вздовж колії на велосипеді. Тільки й пильнуй, щоб не придавило.

До речі, про велосипед. Був березень 1981 року. Я щойно заїхав на своїх стареньких «Жигулях» у двір Спілки письменників. Павло Архипович теж під'їхав на своїй «Волзі». Привіталися.

— А що це в тебе автомобіль розцяцькований, як у Яворівського?

— Оце? — я показав пальцем на кольорову наклейку, що красувалася на лівому передньому крилі. — Так то я дірку залатав, щоб від колеса грязюка не летіла.

— Як це — залатав?
— А ось так! — підійшов ближче і проткнув пальцем наклейку із фольги. — Дірка!

Павло Архипович від здивування затнувся, відтак його прорвало:

— То ти чекаєш, поки сам на асфальт випадеш?

Я промовчав.

— Скільки наїздив?

— Сто двадцять тисяч кілометрів.

— Нівроку! Значить так: іди до Боженка (до голови місцевкому СПУ) і вибери собі те, що на тебе дивиться. Скажеш — я так сказав.

— Та...

— Грошей нема? Так у тебе роман у плані стоїть, попросимо, щоб аванс виплатили. І стареньку продаси. А не вистачатиме — я позичу.

— Дякую.

— Подякуєш потім. Я не сліпий, бачу, хто як їздить. Іноді думаю, що в тебе не приватний автомобіль, а службовий. Весь кабінет молодого автора на ньому їздить: і Карпенко, й М'ястківський, і Комар...

Траплялися і курйози.

Спілка письменників, перший поверх. У залі засідань повно людей, сьогодні — пленум СПУ, у вестибюлі вільніше. Тут переважно гуртуються ті, хто запізнився або ж зібрався йти додому. Із зали вийшов Загребельний й одразу ж наткнувся на письменника В.

— Ти чого це в шапці стоїш? — ні сіло ні впало запитав.

— А мені в голову холодно, — відповів той.

— Справді? А мені жарко...

І ще один епізод на ту ж тему.

Григор Тютюнник — Богдан Чалий (секретар парткому СПУ). Зустрілись на сході Спілки письменників:

— Грицю, у тебе кожух такий гарний, офіцерський. Це тобі на службі видали?

— А тобі не дали? — зміряв презирливим поглядом з голови до п'ят.

— Ні, а що?

— Значить, хреново служшиш...

Коли говорити про спілку допереводних років та років перебування, то це була самодостатня творча організація з численними обласними філіями, з будинками творчості та пансіонатами в Ялті, Одесі, Коктебелі, Ірпені, Трускавці. Видавництво «Радянський письменник» щороку випускало в світ до двохсот книжкових новинок, крім того, художню літературу друкували державне видавництво «Дніпро», видавництво «Молодь», регіональні видавництва «Прапор» (Харків), «Маяк» (Одеса), «Каменяр» (Львів), «Промінь» (Дніпропетровськ) та інші. І з кожної виданої книжки відраховувався певний відсоток до Літературного фонду СПУ, що давало змогу будувати житло для літераторів (письменницькі будинки на вул. Леніна, 68, вул. Коцюбинського, 2, вул. Суворова, 3, бульварах Лихачова та Лесі Українки, кооперативні будинки на Русанівській набережній, шестиповерхову літфондівську поліклініку на вул. Стрілецькій, житловий будинок та видавничий комплекс на вул. О. Гончара, 52, будинок з книгарнею «Сяйво» на вул. Червоноармійській, 6), а ще — утримувати

приміщення редакцій журналів «Київ», «Вітчизна», «Весвіт».

З того самого фонду (повністю чи частково, прямо чи опосередковано) фінансувалися дотаційні періодичні видання.

***

У стінах Спілки письменників зародився Народний рух України. У вирі політичної боротьби за незалежність відійшли на задній план питання творчі, натомість бурхливу енергію та бойовничий запал спрямували на мітингову стихію, багато літераторів пішли в депутати, сподіваючись навести лад не тільки на ниві культури — в цілій країні.

Тим часом покинуте напризволяще літературне господарство почало занепадати. Розкидані по Україні будинки творчості опинилися в різних руках, до того ж на них претендувала не тільки СПУ, але й спілка (чи кілька спілок) сусідньої держави.

Щоб оформити спадщину, керівництву спілки довелося витратити півтора десятиліття. Щось вдалося закріпити за письменницькою організацією, щось безнадійно втрачено, щось прихватували спритні ділки з навкололітературних кіл.

Захопившись відвойовуванням спадщини, чомусь забули і про видання книжок, і про самих письменників. Ба більше, в письменницькому середовищі з'явилися і такі, про яких класик писав: «Наследники никак не могли разделить постигшее их горе».

З телекранів, майданів, трибун не перестаємо волати, що в Україні засила російської книги, що вона витіснила українську, і, що цікаво, хто частіше і голосніше кричить — той більший патріот. Коли ж говорити про творчість, то й тут з'явився дивний феномен: багатьом письменникам просто перемкнуло. Те, за що так довго боролися, про що мріяли — свобода і незалежність — збулося. А от що з нею робити далі, знає далеко не кожен. Утім, це стосується не тільки письменників.

Заскочені зненацька, літератори виявилися безпорадними навіть у своєму господарстві. Не втрималося на плаву і видавництво «Український письменник». Оте видавництво, яке за радянських часів годувало (ще й досить ситно!) майже тисячу письменників. Тоді видавництво займало три поверхи, 42 кімнати. Тільки творчих працівників мали в штаті до сімдесяти, щороку видавали більше 200 назв книжок загальним тиражем понад 5 млн. примірників.

Сьогодні маємо понад 1800 членів спілки. А від колишнього видавництва залишилось кілька кімнат на першому поверсі, директор, бухгалтер і печатка.

От вам і спадок.

Та хоч би що там казали гострі на язик скептики, мовляв, спілка — то письменницьке міністерство, яке було створене за сталінських часів для нагляду за творчими людьми, на сьогодні вона вже віджила своє, — для більшості літераторів спілка була, є, і ще довго буде рідним домом.

Багато у тому домі змінилося, з'явилося чимало нового, часто такого, що нам не подобається, і все ж...

Кожен може покритикувати теперішнє керівництво спілки, хоча воно нічим не гірше й не краще за попереднє, й навряд чи краще нам вдасться обрати в майбутньому, якщо тільки те й робитимемо, що шукатимемо негатив.

І не вина, а щастя нашої спілки, що кожен окремих письменник — це творча особистість, тож марні спроби вишикувати усіх разом в одну шеренгу, бо це не армія, це — некерована стихія. І не вродився ще той голова спілки, який би зумів догодити усім.

То, може, той спадок, який залишила після себе колишня радянська спілка, не допомагає, а заважає в роботі?

Он дружня нам Асоціація українських письменників не має ні своїх будинків творчості, ні успадкованих приміщень, ні державного фінансування, проте працює на рівних, а в чомусь навіть випереджає Національну спілку письменників України. Бо не путівка в будинок творчості, і не стіни спілки, а сам письменник у літературі є найбільшою цінністю.

І результат його роботи — цікава книжка.

Павло ШЕГЕЛЬСЬКИЙ,
лауреат премії імені Остапа Вишні.

ВИСТАВКИ

Автор візитівки
Донецька

У рамках підготовки до 140-річчя обласного центру в бібліотеці Управління МВС Донецчини відкрито виставку робіт скульптора Костянтина Ракитянського (переважно на фото, бо більшість із них — то монументи). Головну роботу майстра знають, напевне, мільйони, а от прізвище автора — мало хто. Йдеться про монумент «Слава шахтарській праці», що височить у центрі міста.

Народився його майбутній автор 1915 року в Маріуполі, з дитинства захоплювався малюванням, навчаючись у студіях та гуртках мистецтва при будинках культури, в Московському університеті народної творчості. Пройшов шляхами війни від Сталінграда до Берліна, закінчивши службу лише в 1948 році. Після війни зробив чимало скульптурних творів.

Є художники, що створили за своє життя чимало, але стали відомими завдяки одній роботі. Так сталося і з нашим героєм.

Якось в обкомі партії зібрали художників міста і оголосили конкурс на кращий сувенір для М. С. Хрушова. Архітектор П. Вігдергауз зробив олівцем ескіз фігурки шахтаря, який і доручили втілити в матеріалі К. Ракитянському. Було відлито три сорокасантиметрові статуетки — одну для вождя, дві для керівництва області та міста. Згодом з'ясувалося, що вождя усунуто, тож подарунки відмінюються.

Трохи згодом виникла ідея збільшити фігурку до розмірів монумента і встановити його на Шахтарській площі. Так шестиметрова постаць стала візитівкою Донбасу.

Про все це розповіли на вернісажі художник-ветеран Андрій Василенко (знайомий з Ракитянським шістдесят років), дочка скульптора Олена, народний художник України Володимир Шендель, організатор виставки бібліотекар Лариса Кубракова, ветерани війни. На жаль, Костянтин Юхимович не чув усіх теплих слів на свою адресу — вже півроку, як він пішов від нас.

Разом з А. Василенком мені довелося погостювати у майстра незадовго до його кончини і зайвий раз переконатися, яка це працелюбна, з добрим гумором людина, справжній інтелігент, якого не зламали всілякі життєві негаразди. Він так і не став членом творчої спілки, не одержав по праву належного йому звання заслуженого художника, почесного громадянина Донецька.

Була висловлена думка про присвоєння імені К. Ракитянського одній із нових вулиць міста, що було б добрим кроком на шляху до увічнення пам'яті талановитого земляка.

Микола КАПУСТА

На знімку: скульптор зі своєю знаковою статуеткою.

Остапа Бендера «зібрали по шматочках»

Червневою дниною 110 років тому в Одесі народився Остап Бендер. Точніше, не зовсім Остап, а Осип, і не зовсім Бендер. А той, кого вже не просто «домовилися» вважати прообразом цього легендарного літературного героя не менш легендарних творів «Золоте теля» і «12 стільців» уже зовсім легендарних одеситів, яких увесь світ знає як Ільфа та Петрова, а якого Валентин Катаєв (брат Петрова) у книжці мемуарів «Алмазний мій вінець» прямо називає як особистість, з якої переважно й був «списаний» Остап Бендер.

Отже, 11 червня 1899 року в Одесі народився Осип Веніамінович Шор — син власника магазину, як тоді заведено було казати, колоніальних товарів, купця 2-ї гільдії Веніаміна Шора і його дружини, доньки великого одеського банкіра, Катерини Бергер. У будинку по вулиці тоді Полтавській, а нині Канатній, під номером 78, Осип (або по-домашньому Остап) був другою дитиною в сім'ї. Старший за нього був брат Натан, якого знають як відомого поета Анатолія Фіолетова. Була ще зведена сестра, Ельза Раппопорт (до речі, перша дружина Леоніда Утьосова).

Пам'ятаєте, в «Золотому теляті» Остап Бендер стверджує, що на все життя запам'ятав латинські винятки, визубрені «у третьому класі приватної гімназії Іліади»? Отож Шор саме до цієї гімназії і вступив 1906 року й із законодавства (на відміну від інших предметів) мав тверду п'ятірку. Звідси, мабуть, повага Остапа Бендера до Кримінального кодексу.

Завдяки братові Осі довелося спілкуватися з цілою плеядою поетів. Він не втягся в поетичні «творчості» — не написав жодного рядка, проте як він розповідав різні історії!.. Може, це й не дало змоги вчитися на фізико-математичному факультеті Новоросійського (читай — Одеського) університету. Покинув він його і, не маючи ані копійки за душею, махнув до Санкт-Петербурга. Там знову він «вляпався» у технічний вуз — Технологічний інститут імені імператора Миколи І. Але його доконав — у прямому і переносному значенні — сирий пітерський клімат. Бронхіт, нудьга, сірість небес... А махну я на південь, в Одесу, до мами, брата, друзів — вирішив він. Скоро казка мовиться, та не скоро діло робиться. Довгих дев'ять місяців тривав цей шлях додому. Ось тут він і пройшов усі дороги «Остапа Бендера», або, точніше, той за ним їх пройшов... Був і grosмейстером (практично не вмюючи грати в шахи), наймався художником на пароплав, не маючи поняття, з якого боку брати в руки пензель, пожежним інспектором наводив шерех «там, де треба». І навіть була своя «палка жінка, мрія поета», в якій прожив, без малого, зиму.

Коли в післяреволюційній Одесі зіштовхнувся з тим, що на кожному перехресті своя влада і свій закон, вирішив піти в «уголовку». Найбільше воював він з Мишком Япончиком. Бандити влаштовували замах на чекіста. Якось, переплутавши його з братом, убили поета Фіолетова. Остап був розлютований. Він пропустив навіть похорони брата — шукав убивць. Вира-

хував, знайшов, прийшов до них нахабно. Довго стояв перед убивцею, що покався, а потім, кажуть, простив його. І всю ніч через таку долю-лиходійку пили

разом гірку до поросячого вереску, читали вірші вбитого поета і... плакали.

Смерть брата так сильно вплинула на Шора, що він запрявся не брати більше до рук зброї й пішов з «уголовки». Вирушив подорожувати по країні. Множинні його пригоди ввійшли до книжок уже названих одеситів. Зупинився він у Москві. Знаючи, що діти іноземних громадян не підлягають військовій повинності, часто казав: «Мій батько був турецькопідданий». Усі вгадки цього «турецькопідданого» лягли в основу романів Ільфа та Петрова, за що Шор з одеським «приколом» увесь час натякав на належний йому гонорар.

Потім, у процесі написання роману, в біографію Бендера «вклали» своїми вчинками й голосами і знайомі письменників, і друзі, і зовсім невідомі йому люди, які чимось «вписувалися» в образ літературного героя. Коротше, Бендера «збирали по шматочках».

А як він став Бендером? Та дуже просто: Та дуже просто: поруч із будинком Ільфа, на легендарній

Малій Арнаутській, де, за словами героя «Золотого теляти», робиться вся контрабанда, розташовувалася м'ясна крамниця Бендера. Прізвище це було таке звичне з дитинства, що плавно перекочувало в романи. До речі, декілька років тому в Одесі з'явився справжній Остап Бендер — так принаймні було записано у свідоцтві про народження маленького одесита. Кажуть, це родич того самого Бендера, чиє прізвище подарували Ільф і Петров своєму героєві

У 1934 році Шор їде до Челябінська допомагати товаришеві Іллічову (директорові) піднімати тракторний завод. У 1937-му під час арешту Іллічова затіяв бійку з енкавєсниками. Заарештували, він утік, знову приїхав у Москву й переховувався в Юрія Олеші.

Під час війни не зміг потрапити у блокадний Ленінград до родичів, і на нервовому ґрунті в нього почалася екзема, а потім рак шкіри. Хворого евакуюють до сестри в Ташкент. І — о, диво! — його виліковують.

Після війни разом із сестрою він приїжджає до Москви. Сім'ї немає — він так і не женився, дітей навіть «побічних» немає. На пенсію пішов по інвалідності. Але сидіти вдома не міг — працював провідником поїздів далекого прямування до останніх своїх днів. У ті часи 15 діб поїздом до Ташкента, 15 — назад до Москви. Місяць — в сестри, ні з ким не спілкуючись — і в одязі вже не було того лиску, з яким його літературний образ умів носити все, що було на ньому.

В Ільфа та Петрова великий комбінатор Остап Бендер гине. А в житті його прототип втратив зір, дожив до глибокої старості. У травні 1978 року Осип Шор помер після другого інфаркту, майже на піввіку переживши «себе» літературного. І похований у Москві, на Востряковському кладовищі. А Одеса і Санкт-Петербург — міста, знакові для Шора — встановили пам'ятники його літературному героєві. В Одесі невелика, але власна площа в Остапа Бендера, на якій стоїть знаменитий стілець майстра Гамбса. І кожний, присівши на нього, може так само, як Кіса Вороб'янінов, своєю «п'ятою точкою» спробувати намацати наявність там діамантів.

А в Пітері біля такого само стільця і сам герой у бронзі: Остап Бендер — за два кроки від Невського, за п'ять — від Казанського собору, напроти Італійського містка, в неширокому Італійському провулку. Він стоїть з таким виразом обличчя, начебто хоче сказати: «Наївні, ви все цілитеся присісти на цей стільчик, розраховуючи отримати діаманти... По-перше, їх там уже немає — перевірено. А по-друге, навіщо вони вам потрібні? Адже ви вже читали романи й знаєте: отриманий мною в Корейка мільйон не приніс щастя. Нудно мати мільйон. Набагато цікавіше підбиратися до нього. Ось про це поряд зі мною на стільчику великого майстра Гамбса можете й подумати»...

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

Одеса.

На знімку: в «гостях» в Остапа Бендера на Неві.

Фото автора.

Постановою Господарського суду Житомирської області (10002, місто Житомир, майдан Пуятинський, 3/65) від «31» липня 2009 року по справі № 7/173-Б Товариство з обмеженою відповідальністю «Росукркар'єр» (код ЄДРПОУ 33997585, розрахунковий рахунок 2600314398 в Житомирській дирекції ВАТ «РайффайзенБанкАваль», МФО 311528), місце знаходження: 12135, Україна, Житомирська область, Володарсько-Волинський район, селище Червонограніте, вул. Леніна, 1, визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено керівника підприємства - Павленка Олексія Олександровича (і. н. 3029523871, адреса: 10014, місто Житомир-14, а/с 210).

Претензії кредиторів прийматимуться протягом тридцяти днів, рахуючи від дня публікації цього оголошення.

Господарський суд Сумської області 24.06.2009 р. у справі № 12/18-09 визнав банкрутом та відкрив ліквідаційну процедуру щодо ТОВ ім. Муратова Ф. С. (юр. адреса: Сумська обл., м. Охтирка, вул. Чапаєва, 183, код ЄДРПОУ 33977506). Ліквідатором банкрута призначено Філенка І. М. Контактний телефон (8-0542)-66-03-01.

Товарна біржа «Подільська»
(29000, м. Хмельницький, вул. Театральна, 10, т. 65-05-13, 70-20-73, 70-22-10, 70-22-11, т./факс 795-801, код 32452151 р/р 2600701009716 МФО 315654 ХФ ВАТ «Кредо банк», оголошує про проведення торгів(аукціону) по реалізації:
1. Майно підприємства банкрута ВАТ «Хмельницькмясо», м. Хмельницький, вул. Гайдара, 1. Дата торгів 25.08.2009 р.
— Будівля жирословки, пл. 72,1 кв. м. Стартова вартість 6200.00;
— будівлі електрошитої, пл. 69,0 кв. м. Стартова вартість 12900,00 грн.;
Торги проводяться за адресою: м. Хмельницький, вул. Театральна, 10 (у приміщенні товарної біржі) об 11.00. Час ознайомлення з майном кожного робочого дня за місцем знаходження об'єкту. Гарантійний внесок - 10% від стартової вартості.
Реєстраційний внесок для фізичних осіб 25 грн., для юридичних - 50 грн.

Постановою господарського суду м. Києва від 04.08.2009 р. по справі № 15/369-б ТОВ «АЛЬЯНС «КОМАНДОР», адреса: 03134, м. Київ, вул. Булгакова, буд. 16, код ЄДРПОУ 3574077, визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.
Ліквідатором ТОВ «АЛЬЯНС «КОМАНДОР» призначено ініціюючого кредитора ТОВ «Влас-Тех-Обладнання». Заявки від кредиторів приймаються протягом одного місяця з дня публікації оголошення. Поштова адреса для заявок кредиторів: 04073, м. Київ-73, А/С 99.

Постановою господарського суду Дніпропетровської області (49000, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1-а) від 28.07.2009 р. у справі № Б24/254-09 Дочірнє підприємство «СЕТАБ АВТО ГРУП» компанії «КАРЛ. ЕДБЛЮМ. ТРЕЙД АБ» (код ЄДРПОУ 31869690, адреса: м. Новомосковськ, Дніпропетровської обл., вул. Сучкова, б. 117) визнано банкрутом, відкрито ліквідаційну процедуру.
Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Поєдинка Олександра Васильовича, ліцензія АВ № 347055 від 22.06.2007 р. (49035, м. Дніпропетровськ, вул. Кропивницького, 9).
Заяви кредиторів приймаються протягом тридцяти календарних днів з дня опублікування оголошення за адресою: 49080, м. Дніпропетровськ, вул. Донецьке шосе, буд. 19.

Постановою Господарського суду Дніпропетровської області (49600, вул. Куйбишева, 1-А, м. Дніпропетровськ) від 30.07.2009 р. у справі № Б26/224-08 визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «Постремкомплект» (ЄДРПОУ 35497771; 49000, вул. Набережна Перемоги, 32, м. Дніпропетровськ, р/р № 260071204201 у ФДРУ ВАТ «Фінанси і Кредит», МФО 307231), відкрито ліквідаційну процедуру, ліквідатором призначено арбітражного керуючого Глядченка Володимира Миколайовича (49000, вул. Свердлова, буд. 68, кв. 4, м. Дніпропетровськ, ідентифікаційний номер 2794807476).

Господарський суд Кіровоградської області (25022, м. Кіровоград, вул. Луначарського, 29) ухвалою від 03 липня 2009 року порушив провадження у справі № 11/60 про банкрутство Відкритого акціонерного товариства «Світловодський маслосиркомбінат» (27500, Кіровоградська область, м. Світловодськ, вул. Макаренка, 2, ЄДРПОУ 00446061, п/р 26007200385980 відкритий у ПРРУ «Фінанси та кредит» в м. Комсомольськ, МФО 331564).
Розпорядником майна ВАТ «Світловодський маслосиркомбінат» призначено арбітражного керуючого Резнікова Олексія Вікторовича (Ліцензія Департаменту з питань банкрутства серії АВ №456331 від 02 лютого 2009 року), адреса: 07354, Київська обл., Вишгородський район, с. Нові Петрівці, вул. Горького, 69.
Заяви з вимогами кредиторів та заяви осіб, що бажають прийняти участь у санації ВАТ «Світловодський маслосиркомбінат», приймаються протягом місяця з дня опублікування цього оголошення.

ПРИКАРПАТСЬКА УНІВЕРСАЛЬНА ТОВАРНА БІРЖА
ЗАКАРПАТСЬКЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО

Біржовий бюлетень
Згідно заявки Ужгородської МДПІ на аукціонні торги виставляються об'єкти нерухомого майна, що належить ДП «Агропромислова фірма «Леанка»:
**Лот № 1 (повторно): будівля свинарника (літ. «Б»), загальною площею 1567,0 м2, будівельним об'ємом — 11806 м3, що розташована за адресою: Закарпатська область, Ужгородський район, с. Чабанівка, вул. Л. Українки (вул. Леніна), 6.76. Будівля свинарника має такі конструктивні характеристики: фундаменти: бетонні стрічкові, стіни-цегляні оштукатурені, перекриття — залізобетонне, покрівля — шифер, внутрішнє оздоблення — шпугатурка. Фарбування воляними сумішами просте, отвори: дерев'яні, підлога — бетонна, внутрішні інженерні системи — електроосвітлення, каналізація с/г типу, водогін. Загальний технічний стан — незадовільний. Початкова ціна продажу становить: 169923 гривень без ПДВ, ПДВ - 33984,60 гривень, всього з ПДВ - 203907,60 гривень.
Майно, що розташоване за адресою: Закарпатська обл., Ужгородський район, смт. Середнє, вул. Закарпатська, а саме:
**Лот № 2: будівля млину літ. А-АІІ, загальною площею 506,3 м², двохповерхова, побудована в 1897 році, стіни — цегла/саман, фундамент бутобетонний, перекриття — дерев'яне, покрівля — шифер. Технічний стан — задовільний. Лот № 3: адмінбудівля літ. Б, одноповерхова, загальною площею 63,2 м², побудована у 60 р. ХХ ст., фундамент — бутівий, стіни-цегла, перекриття — дерев'яне, покриття з черепиці. Технічний стан — задовільний. Лот № 4: вагова літ. В-в, навіс з прибудовою. Площею забудови 40,3 м², побудована в 70-х р. ХХ ст., цегла на бетонному фундаменті, перекриття - дерев'яне, покрівля — черепиця. Технічний стан — задовільний. Лот № 5: вбиральня літ. «Г», цегляна під шифером. Потребує поточного ремонту. Лот № 6: лінія по виробництву борошна І та ІІ гатунку, потужність Іт за 1.5-2 год. Придатне після відновлювальних робіт. Лот № 7: лінія по виробництву олій, потужністю Іт за 7-8 год., первинна комплектація — кінець 19 ст. з 1950 тис років відновлено. Придатне після відновлювальних робіт. Лот № 8: вага механічна, потужність — до 30т. Зроблені та почалися використовувати у 1960-тих роках. Знаходяться у робочому стані, перевірені.
Майно продається в погашення заборгованості перед бюджетом та цільовими фондами.
Організатор аукціону Прикарпатська універсальна товарна біржа (Закарпатське представництво), його адреса: Закарпатська область, м. Мукачеве, вул. Брегівська, 17/4, 2-ий поверх; тел./факс: 8 (03131) 2-23-43, тел. 8 (03131) 4-33-40.
Аукціон відбудеться за місцем знаходження організатора аукціону через 10 робочих днів з дати даної публікації, а саме: **27 серпня року об 11.00 годині.**
При подачі заяви потенційні покупці сплачують окремими платіжними дорученнями: гарантійний внесок в розмірі 10% від початкової ціни об'єкта продажу, реєстраційний збір — 17 гривень, плата за квиток учасника аукціону — 17 гривень на розрахунковий рахунок Прикарпатської універсальної товарної біржі — **р/р №2600500005922 в ВАТ «Фольксбанк», м. Львів, МФО 325213, код ЗКПОУ 30106752.**
За довідками звертатись з 10.00 до 17.00 годин за телефонами:
у м. Мукачеве, Закарпатської області: 8 (03131) 2-23-43; 4-33-40 — брокерська контора ТОВ «Бізнес-Консалтинг».
у м. Ужгород, Закарпатської області (Ужгородська МДПІ): 8 (0312) 64-37-35.
Кінцевий термін прийняття заяв — за один день до аукціону.****

Ухвалою Господарського суду Херсонської області (73000, м. Херсон, вул. Горького, 18) у справі № 12/61-Б- 09 від 06 липня 2009 року оголошено про порушення справи про банкрутство Закритого акціонерного товариства «Херсонпостачзбут» (73000, м. Херсон Миколаївське шосе, 5-й км, код 04245790). Розпорядником майна призначено Калабуху Юлію Іллівну (ліцензія серії АВ № 347118 від 25.07.2007 року) адреса: м. Херсон, вул. І. Куліка, 21 а, кв. 20 .
Претензії кредиторів приймаються протягом тридцяти днів з дня опублікування оголошення.

Фонд гарантування вкладів фізичних осіб повідомляє:
06 серпня 2009 року внесено зміни до Реєстру учасників (тимчасових учасників) Фонду:
Учасник Фонду **АКБ "Олеса-Банк"** (м. Одеса, реєстраційний номер № 032) виключений із Реєстру учасників (тимчасових учасників) Фонду у зв'язку з ліквідацією банку.
Відновлення членства тимчасового учасника **Акціонерний комерційний банк "Національний кредит"** (м. Київ) у статусі учасника Фонду, свідоцтво учасника Фонду № 092 від 06.08.2009р.
Учасник Фонду **Відкрите акціонерне товариство "РОДОВІД БАНК"** (м. Київ, реєстраційний номер у реєстрі Фонду №056) змінив назву на **Публічне акціонерне товариство "РОДОВІД БАНК"** (свідоцтво учасника Фонду № 053 від 06.08.2009р.).
Учасник Фонду **Відкрите акціонерне товариство "ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ БАНК РОЗВИТКУ"** (м. Київ, реєстраційний номер у реєстрі Фонду № 215) змінив назву на **Публічне акціонерне товариство "ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ БАНК РОЗВИТКУ"** (свідоцтво учасника Фонду № 206 від 06.08.2009р.).
8-800 3081080 www.fg.org.ua

Ухвалою Господарського суду Черкаської області (18005, м. Черкаси, бульв. Шевченка, 307) по справі № 10/1885 від 24 липня 2009 року порушено провадження у справі про банкрутство відкритого акціонерного товариства «Уманський м'ясокомбінат», що знаходиться за адресою: вул. Леваневського, 4, м. Умань, Черкаська область, код ЄДРПОУ 00444300 (р/р 26005303885041 в ПІБ м. Умань, МФО 354381). Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Смілянця Сергія Миколайовича (ліцензія АВ, № 176200 від 07.09.2005 р.), поштова адреса: 20300, Черкаська область, м. Умань, вул. Урицького, 38, кв. 44). Тел./факс 8 (04744) 4-08-60. Заяви кредиторів з вимогами до боржника приймаються протягом 30 днів з дня опублікування оголошення.

Постановою Господарського суду Дніпропетровської області (49600, вул. Куйбишева, 1-А, м. Дніпропетровськ) від 30.07.2009 р. у справі № Б26/223-08 визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «Дніпропетровські інвестиційні технології» (ЄДРПОУ 35497546; 49083, пр. ім. газ. «Правда», 29, м. Дніпропетровськ, р/р № 26008300444201 в АКБ «Новий», МФО 305062), відкрито ліквідаційну процедуру, ліквідатором призначено арбітражного керуючого Глядченка Володимира Миколайовича (49000, вул. Свердлова, буд. 68, кв. 4, м. Дніпропетровськ, ідентифікаційний номер 2794807476).

ОГОЛОШЕННЯ

Міністерством охорони навколишнього природного середовища розміщено оголошення в газеті "Урядовий кур'єр" від 12.08.2009 та на офіційному веб-сайті - www.menr.gov.ua з проведення аукціону з продажу спеціальних дозволів на користування надрами.
Аукціон відбудеться **15 вересня 2009 року** об 11-00 год. за адресою: м. Київ, вул. Єжена Потьє, 16, Державна геологічна служба, актовий зал, 4 поверх.
Претендент повинен на підставі виставленого організатором аукціону рахунку сплатити завдаток (платіж) у розмірі 20 (двадцять) відсотків початкової ціни дозволу та вартість пакета аукціонної документації (розміри платежів наведено у переліку ділянок надр, які пропонуються до аукціону). Заяву та свідоцтво платника податку надсилати по факсу 456-41-32.
Строк подання заявок становить 15 днів після офіційного оголошення про проведення аукціону.
Заявка на участь в аукціоні подається до 16-00 години останнього дня подання заявок за адресою: 03057, м. Київ, вул. Єжена Потьє, 16, Державна геологічна служба, кім. 415. Останній день подання заявок **28 серпня 2009 року.**
Реєстрація претендентів у якості покупців буде здійснюватися з 9-00 год. до 10-30 год. **15 вересня 2009 року** за адресою: м. Київ, вул. Єжена Потьє, 16, Державна геологічна служба, актовий зал, 4 поверх.

АТ "Фінвест" повідомляє про проведення чергових загальних зборів акціонерів, які відбудуться 4 жовтня 2009 р. о 10.00 за адресою: 61070, м. Харків, вул. Ак. Проскури, 1, корп. 8.
Порядок денний.
1. Затвердження порядку денного та регламенту загальних зборів акціонерів.
2. Вибори робочих органів загальних зборів акціонерів.
3. Розгляд фінансово-господарської діяльності акціонерного товариства за попередній період.
4. Вирішення питань, пов'язаних з фінансово-господарською діяльністю товариства, віднесених до виключної компетенції загальних зборів.
5. Визначення основних напрямків діяльності товариства на наступний період.

Приватне акціонерне товариство «Енергоресурс»
(Код ЄДРПОУ 32237716)
звернулося до Національної комісії регулювання електроенергетики України з проханням переоформити ліцензію на здійснення підприємницької діяльності, пов'язаної з постачанням електроенергії за нерегульованим тарифом по території України, в зв'язку зі зміною назви типу товариства з закритого акціонерного товариства «Енергоресурс» на приватне акціонерне товариство згідно з набранням чинності з 30 квітня 2009 року Закону України «Про акціонерні товариства» від 17.09.2008 р. № 514-VI.

Постановою господарського суду Івано-Франківської області (76000, м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 16) по справі № Б-13/59 від 23 червня 2009 року визнано банкрутом і відкрито ліквідаційну процедуру щодо Відкритого акціонерного товариства «Золотий колос» (76000, м. Івано-Франківськ, вул. Острівського, 29, КОД ЄДРПОУ 00954411).
Ліквідатором призначений арбітражний керуючий Швець Олег Ярославович (ліцензія серія АБ № 176145 від 10.08.2005 року, поштова адреса: м. Івано-Франківськ, вул. Галицька, буд. 149, кв. 26).
Претензії кредиторів приймаються ліквідатором протягом 30 днів з дня цієї публікації.

Постановою Господарського суду Дніпропетровської області (49600, вул. Куйбишева 1-А, м. Дніпропетровськ) від 30.07.2009 р. у справі № Б26/40/102-08 визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «Мегатрейдсистем» (ЄДРПОУ 35497530; 49000, пл. Червона, 5-А, Бабушкінський район, м. Дніпропетровськ; п/р 260011204601 в ФДРУ ВАТ Банк «Фінанси та кредит», МФО 307231), відкрито ліквідаційну процедуру, ліквідатором призначено арбітражного керуючого Венську Оксану Олександрівну (49000, вул. Рильського, 137, м. Дніпропетровськ, ідентифікаційний номер 2846107287).

Господарським судом Харківської обл. (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8 під'їзд) від 08.07.2009 порушено справу № Б-50/87-09 про банкрутство відкритого акціонерного товариства "Український проектно-конструкторський інститут машинобудівельної та верстатостроительної промисловості" (код 00223029, м. Харків, вул. Пушкінська, 32, п/р 26007011525 у ХАК "Зембанк", МФО 351652). Розпорядником майна призначено Погорілу О. І. (ліц. АБ №176216 від 07.09.05, а/с 4589, м. Харків, 61022, тел. 8-067-719-80-55). Претензії кредиторів приймаються протягом 30 днів від публікації.

Постановою господарського суду Дніпропетровської області по справі за № Б 15/193-09 від 13.07.2009 року Товариство з обмеженою відповідальністю «КОПАНІ»РЕНАТ — ІНВЕСТ ЛТД» (ЄДРПОУ 34916968) розташованого за адресою: м. Дніпропетровськ, вул. Набережна Перемоги, 44/1, визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Шкіль Аллу Олександрівну (ліцензія АВ 397146, від 25.04.2008 р., м. Дніпропетровськ, вул. Гоголя, буд. 12, к. 7) Претензії кредиторів приймаються протягом одного місяця з дня публікації.

Господарський суд Сумської області (40011, м. Суми, пр. Шевченка, 18/1) ухвалою від 06.08.2009 р. порушив провадження в справі № 6/116-09 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Слов'яни 94» (м. Суми, вул. Заливна, 15, код за ЄДРПОУ 21116758, р/р № 260032551 в СОД «Раффайзен Банк Аваль», МФО 337483).
Розпорядником майна боржника призначений арбітражний керуючий Гайдуков Сергій Петрович (ліцензія серія АВ № 347216 від 11.09.2007 року), адреса: 40024, м. Суми, вул. СКД, 24.
Заяви кредиторів та санаторів приймаються протягом тридцяти днів з дня опублікування оголошення.

На світовому чемпіонаті з легкої атлетики, котрий стартує в суботу в Берліні, найбільші надії України пов'язані з виступами семиборок на чолі з олімпійською чемпіонкою Пекіна Наталією **ДОБРИНСЬКОЮ**.

Турнірна хроніка

Теніс. Аяччо (Франція). Юнацький командний чемпіонат Європи. У змаганнях брали участь збірні 31 країни. Вік спортсменів — 12 років. Український колектив у фінальному матчі переміг команду Росії! Наші дівчатка виграли дві одиночні зустрічі: **Олена Плоскіна (Україна) — Анастасія Комардіна (Росія). 6:4, 6:1. Ангеліна Калініна (Україна) — Анастасія Рижагова (Росія). 6:3, 6:2.** Результат парного матчу вже не мав значення. Хоча і в ньому українки святкували перемогу. На Корсиці чемпіонки виступали в такому складі: Анастасія Федоришин, Олена Плоскіна, Ангеліна та Галина Калініні.

Легка атлетика. Як відомо, збірна України візьме участь у чемпіонаті світу, котрий стартує 15 серпня у Берліні, у повному складі. Хоча, за повідомленням сайту Федерації легкої атлетики України (ФЛАУ), в порівнянні з Олімпійськими Іграми у Пекіні-2008 наша легкоатлетична дружина скоротилася майже на 20 чоловік.

За словами головного тренера збірної Олександра Алайчева, причина скорочення — фінансові проблеми. «Таку кількість спортсменів затвердили ще два місяці тому. Не секрет, що сталося це через фінансові негаразди. Так, нині ситуація з коштами дещо змінилася, однак кількість спортсменів, яку було подано для затвердження ще два місяці тому для участі у першості, залишили без змін».

Жим лежачи. Курськ (Росія). Відкритий чемпіонат Європи. Юні тернопільці завоювали чотири золоті і дві срібні медалі. Це інформація від працівниці управління сім'ї, молоді та спорту Тернопільської міськради, президента ТМ МГО ФСК «Спортклас», тренера спортивного клубу «Джура» Лілії Проць (саме вихованці клубу завоювали згадані нагороди).

Тернопільці, котрі успішно представляли нашу країну, змагалися із спортсменами з Казахстану, Ізраїлю, Білорусі, Швеції, Молдови, Росії та інших країн. Переможцями стали: Андрій Левицький, Віталій Тицька, Тарас Редька, Андрій Вівчарук. Срібні нагороди здобули Тарас Кузів та Микола Борковський.

Баскетбол. З інформаційних джерел надійшла інформація, що чемпіонат об'єднаної української Суперліги стартуватиме в жовтні. Нагадаємо, що до цих змагань готуються 16 клубів: «Азовмаш» (Маріуполь), «Донецьк», «Київ», «Полтава», «Пульсар» (Рівне), «Миколаїв», «Сумихімпром», «Хімік» (Южний), «Говерла» (Івано-Франківськ), «Буді-вельник» (Київ), «Дніпро» (Дніпропетровськ), «Кремінь» (Кременчук), «Політехніка-Галичина» (Львів), «Дніпро-Азот» (Дніпродзержинськ), «Кривбас-баскет», «Одеса».

Хокей. Учора в Донецьку стартував турнір «Кубок мера», котрий завершиться завтра. Окрім українських клубів «Донбас» і «Харків», у змаганнях на льоду спорткомплексу «Лідер» участь беруть дві російські команди — з Ростова та Белгорода.

Чергова перевірка

Футбол. Сьогодні на стадіоні імені Валерія Лобановського у Києві збірна України проведе товариський матч проти національної команди Туреччини. А позавчора представники ЗМІ були запрошені до тренувального табору нашого колективу до Кончі-Заспи. Журналісти поспілкувалися з гравцями і, за традицією, з тренером Олексієм Михайличенком.

— Дуже радий, що ми знову зібралися, — сказав Олексій Олександрович про свою команду. — Всі здорові. Тому старатимемося дати кожному з гравців взяти участь у поєдинку. Враховуючи це, викликали лише 18 футболістів. Бажано, щоб таких матчів було якнайбільше, щоб перевірити більше кандидатів. Не думаю, що матч проти турок почнемо основним складом. Адже багато хто з наших грав у неділю. Тому хтось проведе тайм, хтось — цілу зустріч...

У Левченка були важкі переговори з раменським «Сатурном». Зараз, нарешті, він грає. Тому після нашої розмови з Євгеном

даємо йому можливість заявити про себе у новій команді. І з Вороніним спілкувалися. Непорозуміння у нас не виникло. До речі, Андрій заклопотаний тепер переїздом, вживанням у команду. А ми надаємо шанс показати себе кільком іншим гравцям.

— **То, може, все-таки варто було залучити Вороніна тепер?**

— Повторюю, ми поговорили, і він пристав на мою точку зору. Я дуже хочу, щоб він серйозно заявив про себе в «Ліверпулі».

— **Чи можна вважати Годіна і Хачериді кандидатами до збірної?**

— Годін викликав у нас інтерес, іще коли виступав у Запоріжжі. Однак чекаємо від нього гри, на яку він здатний. До речі, знаю його добре, бо працював з ним ще в молодіжці. А Хачериді дамо час. Дочекаємося Ліги чемпіонів, щоб побачити його реальну силу.

— **А Голайдо і Кобін?**

— Безумовно. Особливо Голайдо. Але він поки що відновлює кондиції.

— **Як оцінюєте нинішню гру Гусєва?**

— Дуже хотілося б, щоб він повернувся на свій рівень. Моментами він показує саме такий футбол. Ми зачекалися його повернення. Адже Олег майже півтора року не грав. У нього величезний потенціал, і треба йому ще додавати. Те саме стосується й Шовковського. Минулий сезон не можна записати йому в актив. Але відмовитися від такого майстра це неправильно.

— **Чи побачили потенційних кандидатів до вашої команди зі складу юнацького колективу — переможця Євро-2009?**

Залишається в «Челсі»

Форвард збірної України Андрій Шевченко залишається в «Челсі» ще на рік. Про це футболіст розповів під час відкритого тренування збірної України в Кончі-Заспі.

— **Ось-ось стартує чемпіонат англійської Прем'єр-ліги. Який настрій перед початком сезону?**

— Збори пройшли добре. Контрольні матчі, в яких я виходив на поле, вважаю, провів нормально. Був і поєдинок за Суперкубок Англії. Чому Карло Анчелотті не включив мене до заявки? Я за це не переживаю. То рішення тренера. Зважте, адже в команді 23 гравці і, зрозуміло, не кожний може потрапити до заявки на матч. Коли граеш у великих клубах, то це нормально. Якщо говорити про моє майбутнє, то в мене ще один рік контракту і я планую дограти його в «Челсі». А що далі — подивимося.

— **Які чинники можуть вплинути на ваш перехід в «Динамо»?**

— Мені приємний інтерес з боку динамівців. Тим більше, ви знаєте, як я ставлюся до цієї команди. Повторюю, зараз я — гравець «Челсі». Анчелотті чудово знає мій стан і те, що я можу йому дати. Моя справа — готуватися до матчів і приносити користь команді.

Маграо — «худий» з «Крузейро»

А тим часом київське «Динамо» підписало п'ятирічний контракт із футболістом бразильського клубу «Крузейро» Жерсоном Алєнсаром Де Лімоу Жуніором на прізвисько Маграо (в перекладі на українську — худий), котрий успішно пройшов поглиблене медичне обстеження. 24-річний бразилець може зіграти як на лівому фланзі півоборони, так і на місці опорного хавбека. Маграо народився 13 червня 1985 року в місті Діадема (Бразилія). Зріст — 181 см, вага — 72 кг. Фіналіст Кубка Лібертадорес (південноамериканський аналог європейської Ліги чемпіонів) 2009 року в складі «Крузейро».

Виступав за клуби — «Фейєноорд» (Нідерланди), «Фламенго», «Крузейро», «Іпатінга» (всі — Бразилія). От-от одружиться. Хоча вже має чотиримісячну донечку.

— Давайте не поспішатимемо. Все перевіряється часом, тому імен не називатиму. Юнацька збірна сильна командною грою. Але не варто стрибати через сходинок, краще спокійно й упевнено підніматися нагору. Важливо, щоб усі вони заграли в Прем'єр-лізі.

— **Схоже, «Дніпро» повертає собі статус базової команди?**

— Не поспішав би так говорити. Але якщо так станеться, то нічого страшного в цьому не бачу.

— **Он Шевченко не потрапив навіть у заявку «Челсі» на матч суперкубка Англії. Цікава ваша думка: що йому краще — залишитися в «Челсі», чи повернутися до «Динамо»?**

— Він не вперше не потрапив до заявки за останні роки. Я бажаю йому якнайшвидше визначитися з клубом, але й на цьому рівні він залишається одним із найкращих.

— **Залучення Мандзюка викликане дефіцитом крайніх захисників? А що скажете про Ярмоленка?**

— Ярмоленка краще використовувати на вістрі атаки. Подивимося його за молодіжку. Мандзюк практику має, але менше, ніж хотілося б. Назвав би це лімітом на українців. Якщо він і надалі гратиме тільки за молодіжний склад, то його зростання буде дуже слабким. Однак, як правило, футболісти «Шахтаря» і «Динамо», котрі сидять у запасі, вищі за рівнем, ніж основні гравці інших команд.

На знімках: під час тренування збірної України на базі «Динамо» в Кончі-Заспі. Фото Павла КУБАНОВА.

Сябри налаштовані на перемогу

Футбол. Сьогодні в Мінську відбудеться одна з ключових зустрічей у шостій європейській відбірній групі ЧС-2010. Збірна Білорусі приймає збірну Хорватії. Обидві команди, як і українська, претендують на другу підсумкову позицію, котра дає право на участь у плей-оф за путівку до ПАР.

Тренер білорусів, наш давній знайомий — німецький фахівець **Бернд Штанге** вважає, що його підопічні зіграють успішно і здатні перемогти. В усякому разі прагнутимуть. Про це він заявив на прес-конференції у столиці Білорусі.

— Це буде прекрасна гра, — сказав колишній наставник дніпропетровського «Дніпра», збірних колишньої НДР, Іраку тощо. — До Мінська прибуло чимало «зірок». Зустріч має велике турнірне значення. Збірна Англії майже забезпечила собі путівку до ПАР. Залишається наше тріо. Білоруський колектив має чудовий шанс зберегти інтригу до кінця подій у групі. Добре, що у нас немає травмованих. Усі готові і налаштовані оптимістично. Надто високі очікування наших уболівальників намагатимемося виправдати.

У більшості наших гравців якраз середина сезону, тоді як хорвати тільки починають. Але хочу сказати, що в нас немає стільки класних футболістів. Однак боюватися не будемо, бо все-таки граємо вдома.

Чи буду я задоволений нічиєю? Удома ми повинні вигравати, хоча, з міжнародної точки зору, нічия з хорватами вважається гарним результатом. І все-таки ми гратимемо на перемогу.

Олексій Михайличенко: «Дамо кожному з гравців взяти участь у поєдинку»

І рівень гри був високим...

Футбол. Ми достатньо писали про високий організаційний рівень підготовки Донецька і Маріуполя, де нещодавно відбувся восьмий чемпіонат Європи серед юнаків до 19 років. А от який футбол показали його учасники? Про свої враження від побаченого на турнірі в Україні сайту uefa.com розповіли технічні спостерігачі УЄФА Зденек Сібек і Ярмо Матікайнен.

— Гравці продемонстрували видатну індивідуальну техніку, — сказав пан Сібек. — Техніка вкупі зі швидкістю й активними переміщеннями дали змогу вболівальникам побачити саме те, чого вони й хотіли. Футбол — не тільки спорт, а ще й мистецтво. Багато хто приходить на стадіон подивитися на майстрів футболу.

Ярмо Матікайнен, у свою чергу, залишився задоволений прогресом гравців. «У цьому плані все чудово. На прикладі учасників турніру можна було побачити, що розвиток молоді не стоїть на місці. Подібні змагання дають футболістам багаті можливості. Вони змагаються з кращими з кращих на гідному рівні й, як наслідок, підвищують якість своєї гри».

Відмінна фізична готовність дала змогу футболістам показувати гру найвищого класу протягом усього турніру, незважаючи на спеку. Сібек помітив, що підготовчий

період мав величезне значення для результатів учасників фінальної стадії. «Мені вдалося поговорити з усіма тренерами про фізичну підготовку їхніх команд до турніру. Зійшлися на думці, що дуже важливо було мати вдосталь часу. Приміром, у збірної України було 19 днів, під час яких багато уваги приділили «фізиці». Іспанці мали у своєму розпорядженні 12 днів, а в сербів було три фази по три дні й три контрольних матчі. Якщо хочеш мати шанс вийти до фіналу чемпіонату Європи, необхідно вірно підготувати команду фізично й зробити так, щоб на відновлення сил йшло мінімум часу. На цьому етапі важливе значення також має психологічна підготовка».

Українці, котрі стали чемпіонами, двічі залишали свої ворота «сухими», натомість англійці, котрі поступилися у фіналі, «на нуль» не зіграли жодного разу. Хоча всі вісім команд приділяли велику

увагу обороні, Матікайнен у першу чергу відзначає дії в атаці. «Часом команди прерасно захищалися, але я не думаю, що в цілому була перевага у бік оборони, — продовжив він. — Тренери визнали, що перші матчі були вкрай важливі, внаслідок чого команди діяли обережно. Але навіть у таких випадках, а я бачив усі матчі, у всіх збірних був план, як зламати оборону суперника. Кожен мав власний підхід, свою ідею. Може, цей чемпіонат варто порівняти з попереднім, коли чітко простежувалося завдання команд: не програти в перших двох зустрічах і домогтися перемоги в третій. Усі знають, що для перемоги треба атакувати».

— Якщо граєш на результат, то треба компактно діяти позаду. Але у футболі все ви-

рішують голи, — сказав Зденек Сібек. — Потрібно думати про атакуючу фазу гри й шукати рішення, наголошуючи на переході від захисту до атаки. Футбол без голів — ніщо. У півфіналі між збірними України і Сербії було забито чотири м'ячі. Уболівальники залишилися дуже задоволені й наприкінці стоячи аплодували командам. Те саме було й у поєдинку між Англією та Францією. Чудово, що у двох півфіналах було забито вісім м'ячів...

На знімку: тріумф збірної України — чемпіона Євро-2009.

Фото ФФУ.

Р. С. Учора футболісти і тренери нашої юнацької збірної були гостями на засіданні «Футбольного прес-клубу», на якому побував кореспондент «Голосу України». Докладніше про ту подію читайте пізніше.

ФОТОФАКТ

Фото Яноша НЕМЕША (УНАН).

Учасник четвертих літніх тренувальних зборів з кіокушин карате в місті Мішкольц (Угорщина), володар четвертого дана Дмитро Волинець (Луцьк) виконує вправу в групі «чорних поясів». Цей захід відбувався під керівництвом технічного директора Європейської організації кіокушин карате, володаря шостого дана шихана Йожефа Борза (Угорщина). У тренувальному зборі взяли участь спортсмени з Угорщини, України та Хорватії, загальна кількість учасників — 97 чоловік. Тренування проходили в розділах стаміна, кіхон, ката й куміте. Організатори також приділили увагу фізичній підготовці учасників. Наприкінці зборів пройшли кю- і дан-тести.

Діліть усе на сто...

POLAND UKRAINE
UEFA EURO 2012

Не перестаєш дивуватися спритності окремих вітчизняним ЗМІ та інтернетвидань. Випереджаючи одне одного, оті поспішаки- «доброзичливці» виливають відрами чорнуху на хід підготовки України до Євро-2012. Заради сумнівної сенсації, як то кажуть, ладні батька рідного продати.

Звісно, проблем вистачає. Їх ще більше, ніж ми здогадуємося. Однак не гоже із наполегливістю і впертістю папури повторювати те, що запливає до нас із-за кордону. З дивовижною легкістю і безвідповідальністю українську частину майбутнього чемпіонату переводили

до... Берліна і Лейпцига. Що, мовляв, Києву не бачити фінального матчу. А оце годують нас інформацією про те, що Міжнародний центр трансляції Євро-2012 УЄФА доручила Польщі розташувати у Варшаві. Отож, шановні, діліть почуте і прочитане не менш як на сто.

Насправді, виявляється, ніхто ще нічого не ухвалював. Про це розповів заступник голови Оргкомітету Євро-2012 Іван Федоренко. Він зауважив, що Польська футбольна спілка дещо поспішила з коментарями стосовно розміщення згаданого центру. Пояснюється це дуже просто: ані Польща, ані Україна не підписали жодного документу про відкриття такого закладу. А свої пропозиції щодо організації центру українська сторона надала вже давно.

— Йдеться про приміщення, де розміщуються журналісти, проходять прес-конференції і тому подібне, — каже Іван Никифорович. — Для цього необхідна площа в одинадцять тисяч квадратних метрів, плюс готелі для журналістів, яких приїде не менше 10 тисяч. До речі, і про

їх переліт треба подбати. Одне слово, вимог вистачає. Представникам УЄФА сподобалися запропоновані нами і приміщення, і три готелі біля цього центру мовлення.

— А де це місце в Києві, коли не секрет?

— Ми запропонували кілька. У Палаці спорту, в Міжнародному виставковому центрі на лівому березі.

Хоча пан Федоренко щиро зізнався, що Варшава має деякі переваги перед нашою столицею. Насамперед там налагоджене регулярне авіасполучення з багатьма європейськими країнами. Наші готелі виставляють надвисокі ціни на номери. Таких не бачили в Європі. Вони удвічі дорожчі, ніж у Парижі, Відні, Берліні, Москві тощо. Але власники готелів поки що нас не чують.

Заступник голови оргкомітету також наголосив, що розміщення або нерозміщення міжнародного центру трансляції жодним чином не пов'язане з місцем проведення фінальної гри Євро-2012, яка має відбутися в Києві. І попросив партнерів з Польщі і журналістів не проводити подібних аналогій. Остаточне рішення про місце розташування медіацентру футбольного чемпіонату УЄФА, найімовірніше, ухвалить 31 серпня. Можливо, це буде Варшава. Однак не поспішаймо...

Стипендії чемпіонкам

Президент України Віктор Ющенко призначив стипендії для спортсменів із параолімпійських видів, які стали чемпіонами світу 2009 року, повідомляє прес-служба Президента.

Стипендії по 12 тисяч гривень отримуватимуть: Батенкова-Бауман Юлія — чемпіонка світу 2009 року з лижних гонок (Волинська обл.); Кононова Олександра — чемпіонка світу 2009 року з біатлону (Київська обл.); Юрковська Олена — чемпіонка світу 2009 року з біатлону (Київська обл.).

Кличко-молодший запланував

Чемпіон WBO і IBF з боксу у надважкій вазі українець Володимир Кличко збирається спочатку провести обов'язковий захист свого титулу WBO проти американця Едді Чемберса, а потім зустрітися з об'єктом версії IBF росіянином Олександром Поветкіним, повідомляє Allboxing.

Поветкін здобув право на титульний бій іще торік. Однак він отримав травму, і його бій із Кличком, призначений на грудень минулого року, скасували. З огляду на це багато хто припускав, що саме росіянин стане наступним суперником чемпіона, а потім уже настане черга Чемберса, котрий завоював позицію обов'язкового претендента лише в липні цього року. Точні причини подібної перестановки обов'язкових захистів не розкриваються. Однак, за інформацією джерел, WBO, на відміну від IBF, дало чемпіонові менше часу на організацію двобою проти обов'язкового претендента.

Можливий спаринг із «Нітрою»

Хокеїсти київського «Сокола», які продовжують тренувальний збір у Словаччині, матимуть змогу провести товариський матч із місцевою «Нітрою». Про це повідомив тренер киян Олександр Сеуканд у коментарі сайту клубу.

— Ще тиждень тренуватимемося у Зволені. З понеділка у хокеїстів почалися важкі трудові будні, які ми плануємо розбавити однією-двома контрольними зустрічами. Можливо, перед від'їздом додому проведемо ще один спаринг з «Нітрою». Ми зацікавлені зіграти з сильними командами, а не аби з ким...

Олімпійські плани Харбіна

Наступного року чергові зимові Олімпійські ігри прийматиме Ванкувер (Канада). Естафету в нього прийме Сочі (Росія). А тим часом ще одне місто виставило кандидатуру на проведення зимової Олімпіади 2018 року. Це китайський Харбін. Раніше таке бажання висловили Аннесі (Франція), Мюнхен (Німеччина) і Пьончанг (Корея).

СТОРИНКИ ПІДГОТУВАВ
Віктор БРАНИЦЬКИЙ

Завтра на території України за прогнозами синоптиків очікується мінлива хмарність. Без опадів, лише у східних областях, у Криму та Приазов'ї місцями пройдуть короткочасні дощі. Вітер північно-східний, 5—10 м/с. Температура вночі буде 10—14, у південних областях місцями 15—19; вдень 21—27, в Карпатах 14—18 градусів. На Київщині мінлива хмарність, без опадів. Температура вночі по області 9—13, вдень 20—26; у Києві вночі 10—12, вдень 22—25 градусів.

З УСЬОГО СВІТУ

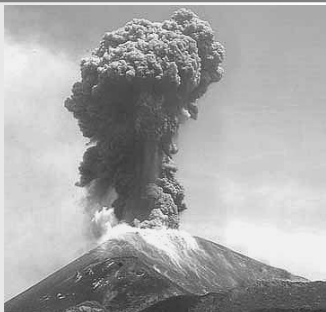

Фото з сайта www.styletur.ru

«Куплю вулкан!»

Таке вельми лаконічне оголошення дав якось в американських газетах Ф. Герстейн, глава фірми з торгівлі кімнатними квітами. Річ у тум, що, використовуючи при вирощуванні цих рослин вулканічний попіл, він успішно обійшов конкурентів. Попіл йому потрібний був у великих кількостях. Як стало потім відомо, м-р Герстейн одержав кілька пропозицій із Чилі й Еквадору, де були вагантні кратери. Щоправда, розташування їхне незручне для використання. Тож не варт то-вар роботи.

Несподіваний улов

Норвезькі рибалки із Глом-Фіорда ловили рибу в прибережних водах. Ловля була погана тож вони вже збиралися покинути нещасливе місце. Однак витягти останню сіть виявилось нелегко Нарешті улов з'явився над водою, і — ото дивина — сіть була до країв заповнена якимись ящиками. Коли ж їх підняли на палубу й відкрили, рибалки просто остовпіли. У ящиках була... риба. Щоправда, не в тому варіанті, що зазвичай потрапляє в сіті, а... португальські сардини в банках. «Нічого!» — вирішили рибалки. — Нам однаково, що продавати». На березі з'ясувалося: не однаково. Бо в них була ліцензія на торгівлю рибою, виловленою в морі, а про «рибу консервовану, що плаває в морі» там не йшлося.

Полегшили завдання

У швейцарському містечку Вензене давно вже існує «Товариство Вільгельма Телля». Збираючись по суботах, його члени обмінюються корисною інформацією. Скажімо, які чоботи носив їхній кумир, організовують диспути на тему «Якого сорту яблуко могло бути на голові сина Вільгельма Телля?» тощо. А раз на рік вони влаштовують змагання в стрільянині з арбалета. Як відомо, відважний швейцарець свого часу влучним пострілом простромив стрілою яблуко, покладене на голову його сина тираном Геслером, і тим обезсмертив своє ім'я. Утім, теллівці з Вензена роблять інакше. На свято вони надягають просто на голову змайстровані у формі яблука «стрілонепробивні» маски. Такі розміри допомагають значно легше влучити в ціль.

Сторінку підготував
Валентин НІКОЛАЄВ.

«Колю, тебе вдарили!»

З ПРОЖИТОГО

На початку п'ятдесятих років минулого сторіччя на стадіоні «Динамо» завжди був аншлаг. Хоча київська команда, траплялося, відкочувалася аж на дно футбольної таблиці. Стадіон тоді уміщав значно більше людей, ніж після реконструкції. Знаменитим на весь Союз він став ще до війни, завдяки фільму «Воротар». Зазвичай динамівці відкривали сезон у себе на полі. Приймали ризьку «Даугаву» або ленінградських одноклубників. Так чомусь завжди випадало по жеребу. У них там, у північних містах, ще сніг не зійшов, а в нас — будь ласка, грай — не хочу. Поки світло.

Щоправда, освітлювати поля почали значно пізніше. ...Атака гостей захлинулася біля київських воріт. Воротар Анатолій Зубрицький у свій незмінний кепочці ставить м'яч в кутку воротарського майданчика. Гравці обох команд підтягнулися до центру поля. Зненацька нападник гостей підкрався до захисника киян Голякова, зачепив його ззаду бутсою і, мов нічого не сталося, побіг далі. Суддя на лінії не звернув уваги на прикрий епізод. Суддя-бо мав багато роботи. Дивно відреагував на удар позаду сам Голяков. Не кинувся з кулаками на кривдни-

ка, не зажадав від судді, щоб той «протер окуляри». Пошупав на ходу гомілку рукою й уперся очима в м'яч, що знову застрибав у наш бік. Сектори за воротами припишкли. Здавалося, набрали в легені повітря, а видихнути не можуть. Від обурення. Це й зрозуміло: на твоїх очах твого хорошого знайомого нахабно б'ють, а ти нічим допомогти не можеш. Раптом спресовану тишу прорізав голос. Надривний, здавлений. Такими чомусь володіли перекладачі на зорі торжества відеотек і краху вітчизняного кінопрокату. Де їх тільки відбирали для дубляжу іноземних фільмів? Але ремарка на стадіоні прозвучала не безпристрасно й відсторонено,

Сніжні макаки з острова Хонсю

НЕВІДОМЕ ПРО ВІДОМЕ

Як відомо, мавпи живуть у тропічних лісах, стрибають по гілках і ласують бананами та іншими південними делікатесами. Одне слово, — нормальне мавпяче життя. Але є серед них кілька десятків «диваків», які своїм постійним місцем проживання обрали... північне узбережжя японського острова Хонсю.

Учені поки що не можуть пояснити, чим спокусило воно свого часу невелику зграю макак. І клімат там неспідходящий — морози до мінус десятих градусів. І навколишній пейзаж очей особливо не радує — голі скелі, що продуваються всіма вітрами. Та й із їжею не густо — тут вже не до бананів, якщо земля два місяці на рік вкрита глибоким снігом. Здавалося б, мавпам тут просто не вижити. Однак учені Кіотського університету і Японського центру з вивчення мавп ось уже кілька десятиліть спостерігають за «оригіналами» і з подивом констатують, що макаки зуміли чудово пристосуватися до суворих умов. На їхню думку, це пояснюється насамперед двома обставинами. По-перше, макаки поступово на стільки загартувалися, що легко переносять навіть морози. А головне, «спартанці» навчилися бути невибагливими до їжі. Узимку їхню меню обмежується гілочками, очищеними від кори, бруньками, різними корінцями та цибулинами. Щоправда, якщо їх вдається викопати з-під снігу. У хід ідуть ще й водорості і черепашки, яких вони збирають на березі. Жодна нормальна мавпа й у рота б не взяла таку їжу, а «сніжні» макаки залюбки ласують ними! У незвичайної колонії немає написаної історії, але, як, вважають учені, вона тим не менш налічує не одне сторіччя. Колись клімат північного Хонсю був значно м'якшим, і тут жили численні зграї макак. Наступне похолодання поступово витіснило їх на південь. Лише кілька десятків «диваків» зберегли вірність «землі предків». Головну роль тут, вочевидь, зіграло гаряче джерело, що позитивно впливало на життя мавп. Загартовування загартовуванням, але погрітись в ньому в тріскучі морози все-таки приємно. Щоб не було тисняви й

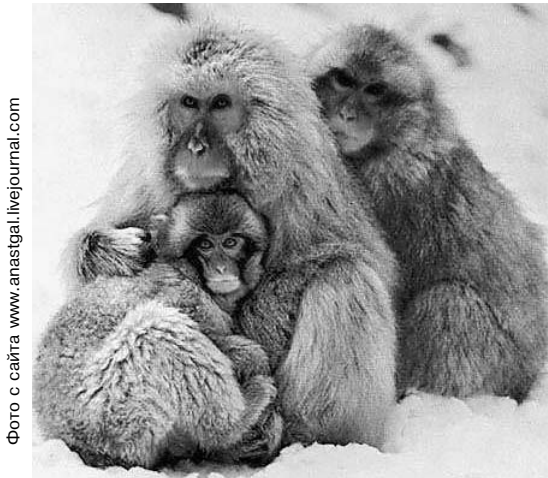

Фото с сайта www.anastgal.livejournal.com

сварок, ватажок зграї суворо підтримує раз і назавжди встановлений порядок. Спочатку теплу ванну приймають макаки зі своїми чадами, потім батьки сімейства й тільки потім пустотлива молодь. Щоправда, як помітили дослідники, для себе ватажок робить виняток і просиджує в джерелі всі три зміни. Благо є й привід: на місці легше стежити за дисципліною. Так і живе ця незвичайна колонія мавп за 38-ю паралеллю...

НАША ДОВІДКА

Макаки — рід нижчих вузьконосих мавп під-родини мартішкових. Вовня жовто-бурих від-тінків, у деяких — чорна. Розвинені сидищні мо-золі. Довжина тіла — 34—65 см, хвоста — 5—70 см, важать від 3,5 (крабоді) до 18 кг (япон-ська макака), самки — менше. 12 видів. 1 вид — магот, або безхвоста макака, живе в Африці (Марокко, Алжир, Туніс) і на південному заході Європи (скеля Гібралтар), у Південній Азії — ін-ші 11 видів. Тримаяться на землі або на дере-вах. Харчуються плодами, корінням, молодим листям, рисом, кукурудзою, картоплею, цукро-вою тростиною, а також комахами і їхніми личинками. Формозька макака й крабоді їдять молюсків і ракоподібних. Живуть групами — по 10—20 особин. Японські макаки — в кілька разів більшими. Раз на рік народжують одне дитинча. Досягають зрілості в 3,5—4,5 року, вагітність триває 5—6 місяців. Спосіб життя — напівдеревний, груповий, з яскраво вираженою ієрархією. Розвинене спілку-вання за допомогою звуків, міміки, жестів. Кла-сичні лабораторні тварини. Три види макак за-несено до Червоної книги.

ЦЬОГО ДНЯ, 12 СЕРПНЯ

□ 1904. Народився письменник Петро Козланюк (найвідоміший твір — роман-трилогія "Юрко Крук"). □ 1949. Підписано Женевську конвенцію про захист жертв війни. □ 1952. У Москві роз-стріляно більше десятка членів Єврейського ан-тифашистського комітету, зокрема поети з Укра-їни Перец Маркіш, Іцик Фефер та Лев Квітко. □ 1953. Радянський Союз випробував водневу бомбу (конструктор — академік Андрій Сахаров). □ 1962. Розпочався політ у космос Павла Попо-вича, першого космонавта-українця.

вона була сповнена гіркоти. Голос злетів до неба й розта-нув від безнадії! — Колю, тебе вдарили!.. Трибуни одразу ожили й висловили свистом своє обу-рення. Микола Голяков не відреагував на моральну під-тримку. Труснув чубом і ки-нувся напереріз нападникові супротивника... Як будь-яка нормальна лю-дина, я не вважаю всі удари долі справедливими. Іноді ру-ки чешуться адекватно відпо-вісти конкретному виконавце-ві підніжки. Але коли вдається стриматися, коли спливає в пам'яті шалений лемент неві-домого вболівальника, я не розмінююся на з'ясування стосунків. Проводжаю крив-дника поблажливою усміш-кою. Вона діє безпрограшно. І наповал.

Яків МАХЛІН.

КУНСТКАМЕРА

Кращі у світі вибоїни

Якось наприкінці 70-х ро-ків в одному з відділень поліції Нью-Йорка пролу-нав телефонний дзвінок. Було це після опівночі. Пе-реляканий голос повідо-мив: «Невідомі люди заси-пають на нашій вулиці в ями на асфальті якийсь бі-лий порошок. Може, це отрута?»

Прибувши на місце події, поліцейські чини справді знайшли «зловмисників», а ті насправді спали у вибоїни порошок, що був зовсім не отрутою, а звичайнісіньким... гіпсом.

Скориставшись припи-ненням інтенсивного авто-мобільного руху в нічний час, вони просто знімали гіпсові відбитки з найхарак-терніших вибоїн та ям на вулицях Нью-Йорка. І ро-били це за дорученням ві-домої англійської фірми «Лейланд», що випускає ав-тобуси для багатьох країн світу. З'ясувалося, що для випробувань фірма виріши-ла побудувати в Англії дос-лідну ділянку шляху й роз-ташувати на ній усілякі ями й вибоїни. А, на думку фа-хівців, таких чудових вибо-їн, як на деяких нью-йор-кських вулицях, ніде більше й не було.

АНЕКДОТ

Офіціант — відвідувачеві: — Поспішаю повідомити вам радісну новину. Я зараз був на кухні й мені сказали, що ви маєте рацію — вам подали не суп, а поможі.

Редактор номера Іван ІЛЛЯШ.
Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕХЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДА.
Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.
► За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
► Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
► Рукописів не повертаємо.
► Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
► При використанні наших публікацій посилення на «Голос України» обов'язкове.
© Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України
Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.
Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Передплатні індекси: для фізичних осіб — 40224, 08775, для підприємств і організацій — 60955.
Передплатна ціна на 2009 рік: для фізичних осіб — 10,00 грн. та 6,00 грн., для підприємств і організацій — 30,00 грн на місяць.
Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 150000.
ВАТ «Видавництво «Київська правда» 04136, м. Київ, вул. М. Гречка, 13. Зам. 1524
Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України» 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
☎ **ТЕЛЕФОНИ:**
для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57;
телефакс — 449-85-62.
✉ E-mail: mail@golos.com.ua — загальний reklama@golos.com.ua — відділ реклами let@golos.com.ua — відділ листів foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій
При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

